

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สร. 2601/พ. 806

19 พฤศจิกายน 2514

ชอกำหนดวันประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ขอประทานเสนอ อาทิตยา นายกรัฐมนตรี นายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ควมมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีเรื่องที่จะเสนอขออนุมัติสภามหาวิทยาลัย
อยู่หลายเรื่อง จึงใคร่ชอกำหนดประชุมในวันพุธที่ 8 ธันวาคม 2514 เวลา 11.00 น.
ณ ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล แต่โดยที่การเรียกประชุมดังกล่าว เป็นอำนาจของนายกสภา
มหาวิทยาลัย ตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2508

จึงขอประทานเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา หากขอด้วยคำวิ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่นจะได้เชิญกรรมการสภามหาวิทยาลัย เพื่อประชุมต่อไป.

(ศาสตราจารย์พิมล กตภิก)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

19 พฤศจิกายน
ชวนชื่น / พิมพ์

ด่วนมาก

ที่ สร. 2601/พ.ว. 818

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

30 พฤศจิกายน 2514

เรื่อง ขอเชิญประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

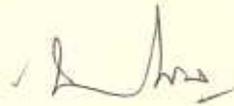
เรียน .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบวาระการประชุม

ควมมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีเรื่องที่จะเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอยู่หลายเรื่อง จึงใคร่ขอกำหนดประชุมในวันพุธที่ 8 ธันวาคม 2514 เวลา 14.00 น. ณ ห้องประชุมสภาการศึกษาแห่งชาติ ชั้นที่ 3 ห้องที่ 1 ดังรายละเอียดปรากฏในระเบียบวาระที่แนบมาพร้อมนี้

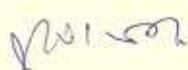
จึงเรียนมาเพื่อโปรดไปประชุม ตามกำหนดเวลาและสถานที่ดังกล่าวด้วย จะเป็นพระคุณ และในการประชุมนี้ หัวหน้าคณะปฏิบัติใ้ค้มอบอำนาจให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นนายกสภามหาวิทยาลัยแทน.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ศาสตราจารย์พิมล กลกิจ)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ✓ ๑. พณา ม.ร.ว.จักรทอง ทองใหญ่
2. ✓ ๒. พณา นายบุญรอด มิ่งพสันต์
3. ๓. พลโท บุญเรือน บัวจรรยา
4. ๔. เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ
5. ๕. นายประคินธุ์ เชี่ยวสกุล
6. ๖. นายบุญถิ่น อัตถากร
7. ๗. นายสวัสดิ์ สกลไพบ
8. ๘. รองอธิการบดี และคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
9. ✓ ๙. คณบดีคณะเกษตรศาสตร์
10. ✓ ๑๐. คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
11. ✓ ๑๑. คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

สรุป

ระเบียบวาระการประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ครั้งที่ 5/2514

วันพุธที่ 8 ธันวาคม 2514 เวลา 09.00 น.

ณ ห้องประชุมสภาการศึกษาแห่งชาติ

วาระที่ 1 รับรองรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 4/2514
เมื่อวันจันทร์ที่ 27 กันยายน 2514

วาระที่ 2 เรื่องสืบเนื่อง

2.1 การจัดงานพิธีต้อนรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตามรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 4/2514 เมื่อวันจันทร์ที่ 27 กันยายน 2514 ข้อ 2.1 แจ้งให้ที่ประชุมทราบเรื่องการรับเชิญเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในวันจันทร์ที่ 20 ธันวาคม ค.ศ. นี้ เวลา 14.30 น. นั้น

บัดนี้ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับพิธีดังกล่าวแล้ว ดังนี้.-

1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ 190/2514 ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2514 และคำสั่งที่ 204/2514 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2514

2. ร่างรายละเอียดกำหนดการต้อนรับเสด็จ
  3. ร่างคำกราบบังคมทูล รายงานกิจการของนายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในงานพิธี
  4. ร่างพระบรมราโชวาท
- ทั้งรายละเอียดปรากฏในเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้
จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

2.2 การจัดหน้าเพื่อการ เกษตรและการประปา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตามรายงานการประชุมของสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 4/2514 เมื่อวันจันทร์ที่ 27 กันยายน 2514 ข้อ 3.2 แจ้งให้ที่ประชุมทราบ เรื่องการจัดหน้าเพื่อการ เกษตรและการประปา มหาวิทยาลัยขอนแก่น นั้น

/ยคณ

บัดนี้ ผู้รับเหมาก่อสร้างได้เริ่มลงมือดำเนินการไปแล้ว แต่โดยที่การฝังท่อน้ำ จะต้องผ่านศูนย์พัฒนาที่ดิน ซึ่งศูนย์ดังกล่าวอาศัยอยู่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ขอขุดดินฝังท่อน้ำ ผ่านที่ดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการได้ แต่มีเงื่อนไขว่า "ใหม่มหาวิทยาลัย-ขอนแก่นทำท่อแยกน้ำพร้อมทั้งวางสื่อกเปิดไว้อยู่ เพื่อกรมพัฒนาที่ดินจะได้ดำเนินการต่อท่อน้ำไปยัง ที่เก็บกักน้ำของกรมพัฒนาที่ดินต่อไป" ดังรายละเอียดปรากฏในหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก. 0803/8601 ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2514 ที่เสนอมาพร้อมนี้

มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การออกแบบฝังท่อที่กรมชลประทาน เป็นผู้รับผิดชอบ ปรากฏว่า ไม่มีท่อแยกไว้ให้แก่ศูนย์พัฒนาที่ดิน เพื่อชักน้ำจากท่อแต่อย่างใด และตาม ข้อเท็จจริงก็เป็นไปไม่ได้ หากท่อแยกไป ณ ที่ใด ๆ กอนจะถึงมหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้ว จะทำให้น้ำเค็มมาไม่ถึงมหาวิทยาลัย หรือมาถึงก็เพียงส่วนน้อย และไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาว่า จะสมควรดำเนินการประการใด

วาระที่ 3 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

3.1 ขออนุมัติให้ปริญญาเกียรตินิยมสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตามรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 1/2514 เมื่อวันศุกร์ที่ 29 มกราคม 2514 ข้อ 3.2 อนุมัติให้ปริญญาเกียรตินิยมสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรชั้นปริญญาตรี

ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น นั้น

บัดนี้ มีผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรชั้นปริญญาตรีดังกล่าว คือ.-

วิทยาศาสตร์บัณฑิตทางเกษตร 13 คน โดยสำเร็จแต่ 15 พฤศจิกายน 2514

และคณะวิศวกรรมศาสตร์ 6 คน โดยสำเร็จแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2514 ดังรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษา ดังกล่าว ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติ

3.2 ขออนุมัติจ่ายเงินรายไภมมหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 58,460 บาท

(1) ควบในปีการศึกษา 2514 มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้รับเงินจัดสรรงบประมาณ หมวดเงินอุดหนุน จำนวน 425,000 บาท เพื่อจ่ายให้แก่นักศึกษา ดังนี้.-

1. คณะเกษตรศาสตร์	38 คน ๆ ละ 3,000 บาท	เงิน 114,000 บาท
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์	29 คน ๆ ละ 3,000 บาท	เงิน 87,000 บาท
3. คณะวิศวกรรมศาสตร์	25 คน ๆ ละ 5,000 บาท	เงิน 125,000 บาท
4. คณะศึกษาศาสตร์	28 คน ๆ ละ 3,000 บาท	เงิน 84,000 บาท
5. คณะพยาบาลศาสตร์	5 คน ๆ ละ 3,000 บาท	เงิน 15,000 บาท
	รวมทั้งสิ้น	425,000 บาท

โดยที่ทุนคณะศึกษาศาสตร์มีทั้งสิ้น 33 ทุน แต่ได้รับงบประมาณเพียง 28 ทุน
จึงขาดอีก 5 ทุน เป็นเงิน 15,000 บาท และคณะพยาบาลศาสตร์ 5 ทุน ๆ ละ 5,000 บาท แต่ได้รับ
งบประมาณเพียงทุนละ 3,000 บาท จึงขาดอีกทุนละ 2,000 บาท เป็นเงิน 10,000 บาท
รวมทั้งสิ้นที่ยังขาดอีก 25,000 บาท และมหาวิทยาลัยไม่มีเงินงบประมาณอื่นใดจะนำมาจ่ายได้
จึงใคร่ขอใช้เงินรายได้มหาวิทยาลัยจ่ายเป็นทุนให้แก่นักศึกษา

(2) ควยน้ำดื่มโรงอาหารมหาวิทยาลัยไม่สะอาดพอที่จะให้นักศึกษาได้ใช้ดื่ม
เป็นประจำ จึงได้พิจารณาเห็นว่า ควรจะจัดหาเครื่องทำน้ำเย็นชนิด 220 โวลท์ วัตสำหรับให้นักศึกษา
ใช้ดื่ม จำนวน 4 เครื่อง และได้สืบราคาจากห้องตลาดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ
พ.ศ. 2498 แล้ว ปรากฏว่า หางหุ้นส่วนจำกัดคาร์เฮง ตั้งอยู่ในตลาดเมืองขอนแก่น เป็นผู้เสนอ
ราคาต่ำสุด เครื่องละ 4,345 บาท 4 เครื่อง เป็นเงิน 17,380 บาท

(3) ควยตู้ชั้นวางหนังสือและตู้ปิดประกาศ ประจำหอพักที่ 5, 6 และ 9 - 12
ไม่มี และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาของนักศึกษาที่จำเป็นต้องใช้บริการนี้ จึงจำเป็นต้องดำเนินการ
โดยควน ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ประมาณราคาค่าสร้างแล้ว ดังนี้.-

ตู้ชั้นวางหนังสือ	12 ตู้ ๆ ละ	1,300 บาท	เงิน	15,600 บาท
ตู้ปิดประกาศ	6 ตู้ ๆ ละ	80 บาท	เงิน	480 บาท
			รวม	16,080 บาท

รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 58,460 บาท

จึงเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา

3.3 งบประมาณก่อสร้างคณณะพยาบาลศาสตร์

ควยในมืองประมาณ 2515 มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้เสนอขอแปรรูปที่ตั้งงบประมาณ
เพื่อสร้างคณณะพยาบาลศาสตร์ แต่ปรากฏว่า ไม่ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างแต่อย่างใด
และการศึกษาของคณะนี้ได้ดำเนินการแล้วเมื่อมีการศึกษา 2514 ซึ่งหากไม่มีอาคารเรียนเป็นของ
ตนเอง จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาศาสาวิชาพยาบาล จึงเห็นควรหาทางแก้ไขโดยควน ซึ่งมหาวิทยาลัย
ได้พิจารณาเห็นว่า ควรเสนอหัวหน้าคณะปฏิวัติให้ใช้เงินงบกลางหรือเงินอื่นใดที่มีเหลืออยู่ในงบประมาณ
ปี 2515

จึงเสนอมาเพื่อพิจารณา

3.4 ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยค่าธรรมเนียมการศึกษา พ.ศ. 2514

ควยคณะพยาบาลศาสตร์มีความจำเป็นต้องเปิดการศึกษาภาคฤดูร้อนขึ้นให้ครบ
ตามหลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาตรี ในคณะพยาบาลศาสตร์ และในการศึกษานี้จะต้องมีค่าธรรมเนียม
การศึกษาควย แต่ระเบียบว่าด้วยการนี้ไม่มี จึงเห็นควรออกระเบียบดังกล่าว เพื่อจะได้ยึดถือปฏิบัติต่อไป
จึงเสนอมาเพื่อพิจารณา ซึ่งได้ร่างระเบียบมาแล้ว.

รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ครั้งที่ 5/2514

เมื่อวันพุธที่ 8 ธันวาคม 2514 เวลา 09.25 น.

ณ ห้องประชุมสภาการศึกษาแห่งชาติ

ผู้เข้าร่วมประชุม

นายพิมล กลกิจ	ประธานกรรมการ
พลโท บุญเรือน บัวจรรยา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ฯพณฯ ม.ร.ว. จักรทอง ทองใหญ่	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ฯพณฯ นายบุญรอด บิณฑสันต์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายประคิม เขียวสกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายสวัสดิ์ สกุลไทย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายบุญถิ่น อัคราการ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายกำแหง พลากร	กรรมการ
นายทวี จตุกุล	กรรมการ
นางสายหยุด นิยมวิภาค	กรรมการ

ผู้ไม่มาประชุม

นายวิทยา เพ็ญวิจิตร	ไปราชการต่างประเทศ
นางสายสุรี จตุกุล	ติดราชการ

เริ่มประชุมเวลา 09.25 น.

โดยที่ในการประชุมครั้งนี้ ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าปฏิบัติ

ไทม์มอบอำนาจของนายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ที่มีอยู่ทั้งหมดตามกฎหมาย ให้เป็นอำนาจของอธิการบดีมหาวิทยาลัยนั้น ๆ เป็นผู้ดำเนินการแทนไปพลางก่อน ตามความในบันทึกสำนักนายกรัฐมนตรี ความมาก ที่ สร. 0101/ว. 6938 ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2514 ฉะนั้น อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงเป็นประธานการประชุมแทน ดังต่อไปนี้.

ประธานฯ กล่าวเปิดประชุม แล้วเสนอที่ประชุมพิจารณาตามระเบียบวาระ ดังนี้.

1. เสนอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 4/2514 เมื่อวันที่จันทร์ที่ 27 กันยายน 2514 ที่ประชุมรับรองโดยไม่มีการแก้ไข

2. เรื่องสืบเนื่อง

2.1 การจัดงานพิธีต้อนรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตามรายงานการประชุมของสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 4/2514 เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2514 ข้อ 2.1 แจ้งให้ประชุมทราบ เรื่องการรับเชิญเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในวันที่ 20 ธันวาคม ศกนี้ เวลา 14.30 น. นั้น

บัดนี้ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับพิธีดังกล่าวแล้ว ดังนี้.-

1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ 190/2514 ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2514 และคำสั่งที่ 204/2514 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2514

- 2. ร่างรายละเอียดกำหนดการต้อนรับเสด็จฯ
- 3. ร่างคำกราบบังคมทูล รายงานกิจการของนายคณบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่นในงานพิธีนี้
- 4. ร่างพระบรมราโชวาท

ทั้งรายละเอียดปรากฏในเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาที่ประชุมรับทราบ

2.2 การจัดหาน้ำเพื่อการเกษตรและการประปา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตามรายงานการประชุมของสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 4/2514 เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2514 ข้อ 3.2 แจ้งให้ประชุมทราบ เรื่องการจัดหาน้ำเพื่อการเกษตรและการประปา มหาวิทยาลัยขอนแก่น นั้น

บัดนี้ ผู้รับเหมาก่อสร้างได้เริ่มลงมือดำเนินการไปแล้ว แต่โดยที่การฝังท่อน้ำจะต้องผ่านศูนย์พัฒนาที่ดิน ซึ่งศูนย์ดังกล่าวอาศัยอยู่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ขอชดเชยฝังท่อน้ำผ่านที่ดินดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการได้ แต่มีเงื่อนไขว่า "ใหม่มหาวิทยาลัยขอนแก่นทำท่อแยกน้ำพร้อมทั้งวางวาล์วเปิดใจถวย เพื่อกรมพัฒนาที่ดินจะได้ดำเนินการต่อท่อน้ำนำไปยังที่เก็บกักน้ำ ของกรมพัฒนาที่ดินต่อไป" ทั้งรายละเอียดปรากฏในหนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก. 0803/8601 ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2514 ที่เสนอมาพร้อมนี้

มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การออกแบบฝังท่อที่กรมชลประทานเป็นผู้รับผิดชอบ ปรากฏว่า ไม่มีท่อแยกไว้ให้แก่ศูนย์พัฒนาที่ดิน เพื่อชกน้ำจากท่อแยกใดๆ และ

ตามข้อเท็จจริงก็เป็นไปไม่ได้ หากต่อท่อแยกไป ๗ ที่ใด ๆ ก่อนจะถึงมหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้ว จะทำให้น้ำเดินมาไม่ถึงมหาวิทยาลัย หรือมาถึงก็เพียงส่วนน้อย และไม่เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาว่า จะสมควรดำเนินการประการใด ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าสมควรให้กรมพัฒนาที่ดินทราบว่ามีอาจจะทำท่อแยกน้ำพร้อมทั้งวางสวิตช์เปิดไว้ให้ได้ ทั้งนี้ควย เติมน้ำ

1. ระดับบ่อพักน้ำของมหาวิทยาลัยขอนแก่นอยู่สูงกว่าระดับที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน หากต่อท่อน้ำระหว่างทางแล้ว จะทำให้น้ำปลายท่อ ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นลดลง และไม่เพียงพอตามความต้องการ

2. มหาวิทยาลัยขอนแก่นไม่ทราบมาก่อนว่า กรมพัฒนาที่ดินจะใช้น้ำในระหว่างทาง จึงมีใ้ประมาณการไว้ให้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค คือ กรมชลประทาน ก็ไม่ทราบมาก่อนว่า กรมพัฒนาที่ดินจะใช้น้ำระหว่างทาง และไม่ใ้ประมาณการเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ให้ เหมือนกัน

3. เพื่อให้ความร่วมมือในระหว่างหน่วยราชการด้วยกัน หากกรมพัฒนาที่ดินต้องการน้ำตามความจำเป็น เห็นควรให้ขอต่อจากบ่อพักน้ำในมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยกรมพัฒนาที่ดิน ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

3. เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

3.1 ขออนุมัติให้ปริญญา แก้วสำเริง ศึกษารายงานตามหลักสูตรชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตามรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 1/2514 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2514 ข้อ 3.2 ขอนุมัติให้ปริญญา แก้วสำเริง ศึกษารายงานตามหลักสูตรชั้นปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น นั้น

บัดนี้ มีผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวเพิ่มอีก คือ.-

วิทยาศาสตร์บัณฑิตทางเกษตร 13 คน โดยสำเร็จแก่ 15 พฤศจิกายน 2514 คือ.-

- (1) นายเจตน ช่อใจ
- (2) นางสาวฉายแสง สาระผล
- (3) นายชนิษฐ์ แสนไทย
- (4) นายนิพนธ์ นนทเกษ
- (5) นายบุญแกม ถาคำฟู
- (6) นางสาวปิตีญา กูวไทรศิริสาธ
- (7) นางสาวเวียงเพชร ชังศิริกุล
- (8) นายสิวชัย ไทยวัฒนา
- (9) นางสาวเสียงใส พิริยชนุก
- (10) นายสาธิต เบาผลอเพชร

- (11) นายสุรศักดิ์ ศรีสถิตย์
- (12) นายสุรพันธ์ จิตรองอาจ
- (13) นางสาวอรพิน วงษ์ธรรม

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต 6 คน โดยสำเร็จแต่ 1 พฤศจิกายน 2514 คือ.-

- (1) นายขำรงค์ อนุชาชาติ
- (2) นายวิรัช อิศราธรรม
- (3) นายวิโรจน์ วัชรสินธุ์
- (4) นายสกล ชีระกุล
- (5) นายสราวุธ เสงี่ยมศักดิ์
- (6) นายสมพงษ์ นิยม

โดยที่การอนุมัติใหม่ปริญญาดังกล่าว เป็นอำนาจของสภามหาวิทยาลัย ตามนัยมาตรา 14(4) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2508

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติให้ตั้งแต่วันที่สำเร็จการศึกษาเป็นต้นไป

3.2 ขออนุมัติจ่ายเงินรายได้มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 58,460 บาท

(1) ทั่วในปีการศึกษา 2514 มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้รับเงินจัดสรรงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน จำนวน 425,000 บาท เพื่อจ่ายให้แก่นักศึกษา ดังนี้.-

1. คณะเกษตรศาสตร์	38	ทุน ๆ ละ 3,000 บาท	เงิน 114,000 บาท
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์	29	ทุน ๆ ละ 3,000 บาท	เงิน 87,000 บาท
3. คณะวิศวกรรมศาสตร์	25	ทุน ๆ ละ 5,000 บาท	เงิน 125,000 บาท
4. คณะศึกษาศาสตร์	28	ทุน ๆ ละ 3,000 บาท	เงิน 84,000 บาท
5. คณะพยาบาลศาสตร์	5	ทุน ๆ ละ 3,000 บาท	เงิน 15,000 บาท
		รวมทั้งสิ้น	<u>425,000 บาท</u>

โดยที่ทุนคณะศึกษาศาสตร์ทั้งสิ้น 33 ทุน แต่ได้รับงบประมาณเพียง 28 ทุน จึงขาดอีก 5 ทุน เป็นเงิน 15,000 บาท และคณะพยาบาลศาสตร์ 5 ทุน ๆ ละ 5,000 บาท แต่ได้รับงบประมาณเพียงทุนละ 3,000 บาท จึงขาดอีกทุนละ 2,000 บาท เป็นเงิน 10,000 บาท รวมทั้งสิ้นที่ยังขาดอีก 25,000 บาท และมหาวิทยาลัยไม่มีเงินงบประมาณอื่นใดจะนำมาจ่ายได้ จึงใคร่ขอใช้เงินรายได้มหาวิทยาลัยจ่ายเป็นทุนให้นักศึกษา

(2) ทั่วนำคัมโปงอาหารมหาวิทยาลัยไม่สะอาดพอที่จะให้นักศึกษาได้ใช้คัมโปงเป็นประจำ จึงได้พิจารณาเห็นว่า ควรจะจัดหาเครื่องทำน้ำเย็นชนิด 220 โวลต์ วัตสำหรับให้นักศึกษาใช้คัมโปงจำนวน 4 เครื่อง และได้สืบราคาจากห้องตลาดกามระเข้แบบสำนักนายกรัสมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2498 แล้ว ปรากฏว่า ทางหุ้นส่วนจำกัด อารโฮง ตั้งอยู่ในตลาดเมืองขอนแก่น เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด เครื่องละ 4,345 บาท 4 เครื่อง เป็นเงิน 17,380 บาท

(3) คุ้มค่านางหนังสือและคู่มือประกาศ ประจำหอพักที่ 5, 6 และ 9 - 12 ไม่มี และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาของนักศึกษาที่จำเป็นต้องใช้บริการนี้ จึงจำเป็นต้องดำเนินการโดยด่วน ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ประมาณราคาแล้ว ดังนี้.-

คุ้มค่านางหนังสือ	12 คู่ ๆ ละ	1,300 บาท	เงิน	15,600 บาท
คู่มือประกาศ	6 คู่ ๆ ละ	80 บาท	เงิน	<u>480 บาท</u>
			รวม	<u>16,080 บาท</u>

รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 58,460 บาท

จึงเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา
ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติ

3.3 งบประมาณก่อสร้างตึกคณะพยาบาลศาสตร์

ด้วยในปีงบประมาณ 2515 มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้เสนอขอแปรญัตติงบประมาณ เพื่อสร้างตึกคณะพยาบาลศาสตร์ แต่ปรากฏว่า ไม่ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างแต่อย่างใด และการศึกษาของคณะนี้ ได้ดำเนินการแล้วเมื่อปีการศึกษา 2514 ซึ่งหากไม่มีอาคารเรียนเป็นของตนเอง จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาสาขาวิชาพยาบาล จึงเห็นควรหาทางแก้ไขโดยด่วน ซึ่งมหาวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่า ควรเสนอหัวหน้าคณะปฏิวัติให้เงินงบลงทุนหนึ่งในงบประมาณปี 2515

จึงเสนอมาเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ดำเนินการตามเสนอ และให้มหาวิทยาลัยเขียนรายละเอียดโดยด่วน

3.4 ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยค่าธรรมเนียมการศึกษา พ.ศ. 2514

ด้วยคณะพยาบาลศาสตร์มีความจำเป็นต้องเปิดการศึกษาระดับปริญญาตรีให้ครบตามหลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาตรี ในคณะพยาบาลศาสตร์ และในการศึกษานี้จะต้องมีค่าธรรมเนียมการศึกษาด้วย แต่ระเบียบว่าด้วยกาเรียนนี้ไม่มี จึงเห็นควรออกระเบียบดังกล่าว เพื่อจะได้ยึดถือปฏิบัติต่อไป

จึงเสนอมาเพื่อพิจารณา ซึ่งได้ร่างระเบียบมาแล้ว

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว อนุมัติให้เป็นไปตามร่างที่เสนอ แต่ให้เรียงลำดับข้อความในอนุข้อ 5 เสียใหม่ เพื่อให้สะดวกแก่การชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ดังนี้.-

ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ว่าด้วยค่าธรรมเนียมการศึกษา

พ.ศ. 2514

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2508 สภามหาวิทยาลัยจึงตราระเบียบไว้ดังต่อไปนี้.-

ข้อ 1. ระเบียบที่เรียกว่า "ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยอัตรา-
ค่าธรรมเนียม พ.ศ. 2514"

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ออกวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยค่าธรรมเนียมการศึกษา

พ.ศ. 2511

บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศอื่น ในส่วนที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4. ระเบียบนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาที่
มหาวิทยาลัยเรียกเก็บจากนักศึกษาไปแล้ว ก่อนใช้ระเบียบนี้

ข้อ 5. ให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ไว้ดังต่อไปนี้.-

5.1	ค่าขึ้นทะเบียน เป็นนักศึกษา	50	บาท
5.2	ค่าสมุดประจำตัวนักศึกษา	10	บาท
5.3	ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย	350	บาท
5.4	ค่าบำรุงสโมสร	100	บาท
5.5	ค่าบริการสุขภาพ	100	บาท
5.6	ค่าบำรุงทัศนศึกษา	20	บาท
5.7	ค่าบำรุงหอพักภาคละ	500	บาท
5.8	ค่าประกันของเสียหาย	100	บาท
5.9	ค่าประกันหอพัก	200	บาท
5.10	ค่าแบบพิมพ์หนังสือสำคัญ หรือใบรับรอง ต่าง ๆ เป็นภาษาไทยฉบับละ	5	บาท
5.11	ค่าแบบพิมพ์หนังสือสำคัญ หรือใบรับรอง ต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษฉบับละ	10	บาท
5.12	ค่าขึ้นทะเบียน เป็นปริศนาบัตร ปริญญาละ	200	บาท

รายการ 5.1 ถึง 5.9 ให้ชำระในวันที่ยื่นบัตร เขาเป็นนักศึกษา

ข้อ 6. ผู้ที่ศึกษาในภาคฤดูร้อน ต้องเสียอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาจากที่กำหนดไว้ในข้อ 5. เพิ่มอีก ดังนี้.-

6.1 ค่าบำรุงหอพักภาคละ 250 บาท

6.2 ค่าบำรุงการศึกษาหน่วยกิตละ 30 บาท

ข้อ 7. ให้อธิการบดีมีอำนาจออกระเบียบข้อปลัดขอย เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติ ซึ่งไม่ขัดกับระเบียบนี้

ข้อ 8. ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศมา ณ วันที่ ธันวาคม 2514.

(นามพิมพ์ กลกิจ)

อธิการบดี ผู้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าคณะปฏิวัติ
ให้ทำการแทนนายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.1 ขอเสนอแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ด้วยมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้พิจารณาเห็นว่า ข้าราชการผู้มีนามต่อไปนี้ เป็นผู้สมควรจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น คือ.-

1. นางสาวหยุก นิยมวิภาต ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก อันดับ 2
ชั้น 4,100 บาท ตำแหน่งอาจารย์เอก คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ และรักษาการในตำแหน่ง-
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มีวุฒิได้รับปริญญา M.S. in Nursing ได้ทำการสอนในสถาบัน-
ชั้นอุดมศึกษามาแล้ว 12 ปี เป็นผู้มีความประพฤติดีถูกต้องตามความในมาตรา 31(2) แห่งพระราชบัญญัติ-
มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2508 คือ "ได้รับปริญญาโท หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่มีการสอน
ในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา
ซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ" และได้แต่งตำราเรื่อง "ปัญหาการศึกษาพยาบาลใน
ประเทศไทย" จึงเห็นสมควรเสนอแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนและการ-
บริหารพยาบาล ในคณะพยาบาลศาสตร์

2. นายฉลอง เกิดพิทักษ์ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก อันดับ 1
ชั้น 2,900 บาท ตำแหน่งอาจารย์เอก คณะศึกษาศาสตร์ มีวุฒิได้รับปริญญาทางชลประทาน
และ M.Sc.(C.E) จากมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ ประเทศแคนาดา ได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัย-
ขอนแก่นมาแล้ว 4 ปีเศษ เป็นผู้มีความประพฤติดีถูกต้องตามความในมาตรา 31(2) แห่งพระราชบัญญัติ-

มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2508 และได้แต่งตำราเรื่อง "รูปร่างลักษณะของลำน้ำ และความ
ผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ" จึงเห็นควรแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชา-
วิศวกรรมโยธา ในคณะวิศวกรรมศาสตร์

จึงเสนอที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว อนุมัติตามเสนอ และดำเนินการแต่งตั้งต่อไปตามระเบียบ.

เลิกประชุมเวลา 11.40 น.

ทองนาค นากา

(นายทองนาค นากา)

เลขานุการอธิการบดี

ผู้จัดบันทึกการประชุม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง

ด่วนมาก

ที่ สร.๐๑๐๑/ว.๖๕๓๘

เรื่อง ผู้ทำการแทนนายกสภามหาวิทยาลัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ลำดับที่ ๑๕.๑๕๔/๒๐
วันที่ ๒๖ / ๑๖.๑๐ / ๒๕
เวลา ๑๕.๔๕ น.

ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ คณะปฏิวัติให้คณะรัฐมนตรีสืบสกุลลงพร้อม ๆ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นผลให้นายกสภามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรี เป็นนายกสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่งได้สิ้นสุดลงด้วยนั้น

สำนักงานนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า โดยที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปด้วยดี เพื่อให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยต้องสะดุดหยุดลง สำนักงานนายกรัฐมนตรีจึงเห็นควรมอบอำนาจของนายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งนายกรัฐมนตรี เป็นนายกสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่งที่มีอยู่ทั้งหมดตามกฎหมาย ให้เป็นอำนาจของอธิการบดีมหาวิทยาลัยนั้น ๆ เป็นผู้ดำเนินการแทนไปพลางก่อน และให้นำเรื่องนี้เสนอหัวหน้าคณะปฏิวัติพิจารณาแล้ว มีบัญชาเห็นชอบด้วยตามที่สำนักงานนายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป.

เสนอเสนอเรื่อง

เสนอเสนอเรื่อง

๒๕

๒๕ พ.ค. ๖๔

พลโท

สุวิชัย งาม

ปลัดสำนักงานนายกรัฐมนตรี

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

เรียน นายกรัฐมนตรี!

เรียนที่ ๑๕๕/๒๐/๒๕๑๔ เรื่อง มอบอำนาจให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการแทนนายกสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง

ทพ. และ อธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๒

๒๙ พ.ค. ๖๔

คำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ที่ 190/2514

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

ด้วยในวันจันทร์ที่ 20 ธันวาคม 2514 มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้กำหนดพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2513 - 2514 ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป ด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลดีแก่ราชการ จึงแต่งตั้งข้าราชการผู้สมควรต่อไปนี้เป็นกรรมการเกี่ยวกับการจัดงานในพิธีดังกล่าว โดยแบ่งหน้าที่ของกรรมการแต่ละฝ่าย ดังนี้คือ.-

1. ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่เตรียมงานเกี่ยวกับพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จ การศึกษากังกล่าว ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คือ.

1. รองอธิการบดี	ประธานกรรมการ
2. คณบดีคณะเกษตรศาสตร์	กรรมการ
3. คณบดีคณะศึกษาศาสตร์	กรรมการ
4. คณบดีคณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์	กรรมการ
5. คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์	กรรมการ
6. นายทองนาค ผาภา	กรรมการและเลขานุการ
7. นายอดิศักดิ์ จำลองสกุลลักษณ์	ผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ

2. ฝ่ายพิธีการ มีหน้าที่จัดเตรียมปริญญาบัตรทูลเกล้าฯ ถวาย

1. นางจรินทร์ เปาโรหิต	ประธานกรรมการ
2. นางสุนทรีย์ ลายเลิศ	กรรมการ

3. ฝ่ายพิธีสงฆ์ มีหน้าที่เกี่ยวกับพิธีทางศาสนา

1. นายอุกม บัวศรี	ประธานกรรมการ
2. นายสินทร กิลลา	กรรมการและเลขานุการ

4. ฝ่ายการเงิน มีหน้าที่จัดหางบประมาณ และเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อกิจการนี้

1. นายนิล มณีโชติ	ประธานกรรมการ
2. นางสาวเพ็ญแข ชนะวงศ์	กรรมการและเลขานุการ

5. ฝ่ายจัดพิมพ์สูจิบัตร มีหน้าที่จัดพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับกิจการนี้

1. ร.อ. นันทน์ เปาโรหิต	ประธานกรรมการ
2. นางวาปี เกตทินทะ	กรรมการ

- 3. นางสาวอุไร เพ็ญธรรม กรรมการ
- 4. นางวิไลวิมล กฤษณภูติ กรรมการ
- 5. นายอภิศักดิ์ จำลองสกุลักษณ์ กรรมการและเลขานุการ

ที่เกี่ยวข้องกับการนี้

6. ฝ่ายจัดสถานที่และคณบดี มีหน้าที่จัดสถานที่และบริเวณงานพิธี และส่วนอื่น ๆ

นายเข้มแข็ง สีตะชนี	ที่ปรึกษา
1. นายโกวิท สุรโณมล	ประธานกรรมการ
2. นายจาวร โกวิทยากร	กรรมการ
3. นายสุนทร กุลยะสุข	กรรมการ
4. นายชัยรัตน์ กัลยากร	กรรมการ
5. นายสถาพร เกตทินทะ	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งหมดวิทยาลัย

7. ฝ่ายไฟฟ้า มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการไฟฟ้าในบริเวณงานพิธี รวมตลอด-

- 1. นายเชื้อน อินทรสุวรรณ ประธานกรรมการ
- 2. นายเล็ก หล่อสมฤดี กรรมการ
- 3. นายเทียนชัย ลายเลิศ กรรมการและเลขานุการ

8. ฝ่ายประปา มีหน้าที่จัดหาหน้าสะอาดให้ใช้ในงานใดทุกโอกาส
นายรังษี นันทสาร

ที่เกี่ยวข้อง

9. ฝ่ายถนน มีหน้าที่จัดเตรียมถนนในบริเวณพิธี และทางเสด็จพระราชดำเนิน

นายณรงค์ กุลลาบ

ในงานพิธี

10. ฝ่ายจัดและติดตั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับเสียง มีหน้าที่ควบคุมเกี่ยวกับระบบเสียง

นายเทียนชัย ลายเลิศ

ในการถ่ายภาพ

11. ฝ่ายบันทึกภาพ มีหน้าที่ถ่ายภาพต่าง ๆ ในงานพิธี และร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่น

แผนกถ่ายภาพสมัครนักศึกษา และฝ่ายประชาสัมพันธ์

12. ฝ่ายสวัสดิการ มีหน้าที่ให้ประชาชนและนักศึกษาเข้าเฝ้าตามที่กำหนด และการปฐมพยาบาล

1. น. พ. สุพรรณ ไชยศิริ ประธานกรรมการ
2. คณะกรรมการสโมสรนักศึกษา กรรมการ
3. ร. ค. จินต์ กตะศิลา กรรมการและเลขานุการ

13. ฝ่ายจัดที่พักสำหรับแขก มีหน้าที่จัดหาที่พักให้แก่ผู้มาในงานพิธี

1. นายนิล มณีโชติ ประธานกรรมการ
2. นายทวี อัครางกูร พ. อยุธยา กรรมการ
3. นางสาววรรณศรี บุญยรัตพันธ์ กรรมการและเลขานุการ

14. ฝ่ายจัดอาหารและเครื่องดื่ม มีหน้าที่จัดหาเครื่องดื่มให้แก่ผู้มาในงานพิธี

1. นายสมพร ภูประเสริฐ ประธานกรรมการ
2. นางสาวราณี พิมพ์พิชัย กรรมการ
3. นางสาวแก้วมณี ชีพสมทรง กรรมการและเลขานุการ

15. ฝ่ายพาหนะ มีหน้าที่จัดหาพาหนะสำหรับใช้ในงานพิธี

1. นายฉลอง เกิกพิทักษ์ ประธานกรรมการ
2. นายทวีศักดิ์ อัครางกูร กรรมการและเลขานุการ

16. ฝ่ายต้อนรับ มีหน้าที่ให้การต้อนรับ และอำนวยความสะดวกแก่แขกผู้มาในงาน

1. ศาสตราจารย์ น. พ. ควน บุนนาค ร. น. ประธานกรรมการ
2. นางสาวศรีทอง สีหาพงศ์ กรรมการ
3. คร. ธรรม เทศนา กรรมการ
4. คร. ชัยวัฒน์ คุประตะกุล กรรมการ
5. คร. เพ็ญ เจริญวัฒนา กรรมการ
6. คร. บุญส่ง ธีวโมกษธรรม กรรมการ
7. ร. ค. อนุกุล คลังบุญครอง กรรมการ
8. นายมาโนช ศัลยานิตย์ กรรมการ
9. นายประสิทธิ์ วิไลพล กรรมการ
10. นายมิตร อ่อนคำ กรรมการ
11. นางนภาพรพร แสนทวีสุข กรรมการ
12. นางสาวอุไร เทพบุญธรรม กรรมการ
13. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล กรรมการ

14. นางสาววัฒนา เต็มแสงหงษ์	กรรมการ
15. นางอุษาห์ เจริญวัฒนา	กรรมการ
16. นางสาวนวลจันทร์ ราชนิยม	กรรมการ
17. นางสาวนิทมา ไกรฤกษ์	กรรมการ
18. นางสาวเพ็ญศรี ชุนไช	กรรมการ
19. นายสินทร สีลา	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2514 เป็นต้นไป และรายละเอียดในหน้าที่
ของกรรมการแต่ละคนให้ยึดถือตามที่ไปประชุมกันทุกครั้ง.

สั่ง ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2514

(ลงชื่อ) พิมล กลกิจ
(ศาสตราจารย์พิมล กลกิจ)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

สำเนาฉบับถูกต้อง.

.....

สังวาลย์/ฉัตร/ทาน

คำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่ 204/2514

เรื่อง แต่งตั้งกรรมการจัดงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

อนุสนธิคำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ 190/2514 ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2514
แต่งตั้งกรรมการจัดงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งจะมีพิธีในวันจันทร์ที่ 20 ธันวาคม ศกนี้ นั้น

เพื่อให้จัดงานพิธีดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดผลดีแก่ราชการ จึงแต่งตั้ง
ผู้มีนามต่อไปนี้ เป็นกรรมการฝ่ายต้อนรับเพิ่มเติมจากเดิม คือ.-

1. ฝ่ายจัดสถานที่และตกแต่ง
  - 1.1 นายประเสริฐ คำรงชัย
  - 1.2 นายธีระ สุวรรณรัตน์
2. ฝ่ายจัดที่พักสำหรับแขก
  - 2.1 นางสาวชานันท์ โฉมิต
3. ฝ่ายต้อนรับ
  - 3.1 นายโฉมิต สุขคี
  - 3.2 นางอำไพวรรณ ศรีสกุล

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

สั่ง ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2514

(ลงชื่อ)

พินิต กลกิจ

(ศาสตราจารย์พินิต กลกิจ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

สำเนาอันถูกต้อง.

.....

ชานันท์/คัค/พาน

กำหนดการงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วันจันทร์ที่ 20 ธันวาคม พุทธศักราช 2514

เวลา	รายการ	การแต่งกาย	สถานที่
14.00 น.	<p>ทหารกองเกียรติยศ ข้าราชการเตรียมเข้าประจำที่</p> <p>1. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจักรวาลวงศมณี เสด็จฯ ลงจากเครื่องบินพระที่นั่ง</p> <p>1.1 แม่ทัพกองทัพอากาศ 2 กราบบังคมทูลถวาย รายงาน</p> <p>1.2 ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น กราบบังคมทูล ถวายรายงานและเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ของจังหวัดขอนแก่น</p> <p>1.3 ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกขอนแก่น ขอพระราชทานัญเชิญเสด็จฯ ไปยังแท่น รับการถวายความเคารพ ทหารกองเกียรติยศ ถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลง สรรเสริญพระบารมี</p> <p>1.4 ผู้บังคับกองเกียรติยศกราบบังคมทูลถวาย รายงาน แล้วขอพระราชทานัญเชิญเสด็จฯ ตรวจแถวกองเกียรติยศ</p> <p>1.5 ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ขอพระราชทาน ัญเชิญเสด็จฯ เที่ยมข้าราชการและประชาชน ที่มาเฝ้ารับเสด็จฯ</p> <p>2. ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ แขกผู้มีเกียรติ ข้าราชการ- มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้แทนสื่อมวลชน และนักศึกษา เข้าประจำที่</p>	<p>ชุดสวนสนาม ปกติขาว</p> <p>ชุดปกติขาว</p> <p>สวมครุยวิทยฐานะ พลเรือนสากล- นิยม นักศึกษา แต่งเครื่องแบบ</p>	<p>สนามบิน จังหวัดขอนแก่น</p> <p>สโมสรอาจารย์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น</p>

เวลา	รายการ	การแต่งกาย	สถานที่
14.30 น.	<p>3. คำรวจ ทหาร ข้าราชการ นักศึกษา ลูกเสือกองคูริยางค์ และประชาชนวัยเสด็จ</p> <p>พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ์ ประทับรถยนต์พระที่นั่งจากสนามบินขอนแก่น ไปเข้าประตูมหาวิทยาลัย ทางด้านสี่ฐานสู่สโมสรอาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น</p>		<p>จากสนามบิน ประตูสี่ฐานถึง สโมสรอาจารย์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น</p>
14.45 น.	<p>1. เฝ้ายรถยนต์พระที่นั่งที่สโมสรอาจารย์ ทางด้านสนาม- เทนนิส เสด็จจากรถยนต์พระที่นั่ง</p> <p>1.1 อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่นเฝ้าฯ รับเสด็จฯ</p> <p>1.2 เสด็จเข้าสู่อโถง ทรงเปลี่ยนอริยาบถและ ทรงฉลองพระองค์ครุยวิทยฐานะ</p> <p>1. เสด็จออก ณ ที่ประทับ</p> <p>1.1 คูริยางค์ลูกเสือบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี</p> <p>1.2 นายกสภามหาวิทยาลัย และคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยขอนแก่นเฝ้าฯ รับเสด็จฯ</p> <p>2. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ์ เสด็จเข้าที่ประทับ</p> <p>2.1 ทรงจุกุบเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย</p> <p>2.2 ประทับพระราชอาสน์</p> <p>3. นายกสภามหาวิทยาลัย กราบบังคมทูลถวายรายงาน กิจการของมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ใญ่ปฏิบัติมา ในรอบปี การศึกษา 2513 - 2514</p>		<p>สโมสรอาจารย์</p> <p>สโมสรอาจารย์</p> <p>สโมสรอาจารย์ หน้าสโมสรอาจารย์ กานตะวันตก หน้าห้องฉลอง พระองค์ หน้าสโมสรอาจารย์</p>

เวลา	รายการ	การแต่งกาย	สถานที่
	<p>4. คณะศึกษาศาสตร์ กราบบังคมทูลเบิกผู้ได้รับ ปริญญาบัตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตทางเกษตร 60 คน เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร และเหรียญการเรียนดี (พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์เจริญชัยมงคลคาถา)</p> <p>5. คณะศึกษาศาสตร์ กราบบังคมทูลเบิกผู้ได้รับ ปริญญาบัตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต 72 คน เข้ารับ พระราชทานปริญญาบัตร และเหรียญการเรียนดี (พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์เจริญชัยมงคลคาถา)</p> <p>6. ผู้ที่ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรกล่าวคำปฏิญาณ</p> <p>7. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรม- ราโชวาท</p> <p>8. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าศิริราลงกรณ เสด็จพระราชดำเนินออก ณ ที่ประทับหน้าสระน้ำ และพระราชทานให้นักศึกษา เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยใกล้ชิด</p> <p>9. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรม- ราโชวาทแก่นักศึกษาที่เข้าเฝ้า</p> <p>10. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าศิริราลงกรณ พระทานพระคำวักแก่นักศึกษาที่เข้าเฝ้า</p>		<p>สโมสรอาจารย์ ศาลาหลังรณนภานุ</p>
16.30 น.	<p>1. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าศิริราลงกรณ เสด็จเข้าห้องทรงเปลี่ยนอิริยาบถ และฉลองพระองค์</p> <p>2. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ทรงลงพระปรมาภิไธยในสมุดเยี่ยม</p> <p>3. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าศิริราลงกรณ ทรงลงพระนามในสมุดเยี่ยม</p> <p>4. อธิการบดีนำของที่ระลึกทูลเกล้าฯ ถวาย</p>		<p>สโมสรอาจารย์</p>

เวลา	รายการ	การแต่งกาย	สถานที่
16.50 น.	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิศิราลงกรณ์ เสด็จออกจากสโมสรอาจารย์ ประทับรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังสนามบินจังหวัดขอนแก่น เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ 2. คุรีย่างคู่ลูกเสือบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี.		จากสโมสรอาจารย์ ไปยังสนามบิน จังหวัดขอนแก่น

(ร่าง)

คำกราบบังคมทูล

รายงานกิจการของนายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ในงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2513

วันจันทร์ที่ 20 ธันวาคม พุทธศักราช 2514

ขอกระษะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส ถวายความปิติยินดีเป็นอันเกล้า
ในการที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระ
พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระราชกนิษฐาธิราชเจ้า
กาญจนาภิเษกสำเร็จการศึกษาในวันนี้ นับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นอันเกล้า นาทูลเกล้าฯ และขอมเป็น
ชาวมซึ่งตรึงใจแก่คณาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นตลอดไป

เนื่องในโอกาสนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานกราบบังคมทูลกิจการของมหาวิทยาลัย
ในรอบปีการศึกษา 2513 จนถึงปัจจุบัน เพื่อทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท พอเป็นสังเขปดังต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้จัดการศึกษาในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์
ศึกษาศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์ มีนักศึกษาเข้าศึกษาในคณะเกษตรศาสตร์ 445 คน เป็นชาย 345 คน
หญิง 100 คน คณะวิศวกรรมศาสตร์ 565 คน เป็นชาย 561 คน หญิง 4 คน คณะศึกษาศาสตร์ 310 คน
เป็นชาย 127 คน หญิง 183 คน คณะพยาบาลศาสตร์ 58 คน เป็นชาย 15 คน หญิง 43 คน
รวมทั้งสิ้นมีนักศึกษา 1,378 คน อาจารย์ประจำ 241 คน

2. นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ทางเกษตร
60 คน ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต 72 คน รวมทั้งสิ้น 132 คน

3. มหาวิทยาลัยมีทุนบำรุงการศึกษา และเงินอุดหนุนการศึกษาจากงบประมาณแผ่นดิน
องค์การ มูลนิธิ และเอกชน รวมทั้งสิ้น 729 ทุน คิดเป็นมูลค่า 3,472,500 บาท (สามล้านสี่แสน-
เจ็ดหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน) แยกเป็นทุนของรัฐ 649 ทุน และทุนผู้มีเกียรติได้ตั้งให้ 80 ทุน

4. ทุนส่งเสริมการศึกษาของอาจารย์

ขณะนี้มีมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีอาจารย์กำลังศึกษาต่อต่างประเทศ รวม 87 คน

ดังต่อไปนี้

- 4.1 ทุนรัฐบาลไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ 12 ทุน
- 4.2 ทุนตามแผนการโคลัมโบไปศึกษาต่อ รวม 58 ทุน แยกเป็น
ศึกษาต่อ ณ ประเทศแคนาดา	18 ทุน
ศึกษาต่อ ณ ประเทศนิวซีแลนด์	10 ทุน
ศึกษาต่อ ณ ประเทศออสเตรเลีย	28 ทุน
ศึกษาต่อ ณ ประเทศอังกฤษ	2 ทุน

- 4.3 มุลนิธิฟูไลบรท์ ไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา 1 คน
- 4.4 ทุนมหาวิทยาลัยอัลเบอร์ตา ไปศึกษาต่อ ณ ประเทศแคนาดา 1 คน
- 4.5 ทุนมหาวิทยาลัยลอนดอน ไปศึกษาต่อ ณ ประเทศอังกฤษ 1 คน
- 4.6 ทุนมหาวิทยาลัยมอนทานา ไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา 1 คน
- 4.7 ทุนซีเมส ไปศึกษาต่อ ณ ประเทศฟิลิปปินส์ 1 คน
- 4.8 ทุนส่วนตัวไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา 8 คน
ฟิลิปปินส์ 3 คน และออสเตรเลีย 1 คน
- 4.9 ทุนส่วนตัวไปศึกษาในประเทศ 4 คน
5. ในระหว่างปีภาคฤดูร้อน มหาวิทยาลัยและนักศึกษาได้จัดอบรมและเปิดค่าย-
อาสาพัฒนา คือ.-
  - 5.1 จัดอบรมครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์มัธยมศึกษาตอนต้นระยะสั้น 2 สัปดาห์
จากโรงเรียนมัธยมทั้ง 15 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 49 คน
  - 5.2 จัดอบรมครูแบบเร่งรัดระยะยาว 3 เดือน ของกรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย เพื่อสอนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 84 คน
  - 5.3 ตั้งค่ายอาสาพัฒนา 2 แห่ง คือ.-
    - ค่ายอาสาพัฒนาบ้านหลุมเสา ตำบลกระนวน อำเภอกระนวน
จังหวัดขอนแก่น สร้างอาคารเรียนให้ 1 หลัง คิดเป็นมูลค่า
ประมาณ 120,000 บาท
    - ตั้งค่ายอาสาพัฒนาถนนเขาวัดพระธาตุขามแก่น ตำบลพระธาตุ
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร
ให้รถยนต์ขนาด 6 คัน ผ่านได้ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 80,000 บาท
ทั้งสองค่ายนี้ มุลนิธิเอเชียได้ช่วยเหลือการเงินจำนวนหนึ่ง
6. งบประมาณมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รับงบประมาณประจำปีตั้งแต่ พ.ศ. 2507
ถึง พ.ศ. 2514 รวม 280 ล้านบาท ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลประเทศนิวซีแลนด์ 7 ล้านบาท
ในปีนี้ได้รับงบประมาณอีก 43 ล้านบาท
7. การช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2511 - 2513 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล และองค์การต่างประเทศ โดยได้จัดส่งศาสตราจารย์ และผู้เชี่ยวชาญ
มาช่วยเหลือ คือ.-
  - 7.1 รัฐบาลประเทศแคนาดา 6 คน
  - 7.2 รัฐบาลประเทศนิวซีแลนด์ 5 คน
  - 7.3 มุลนิธิฟูไลบรท์ 1 คน
  - 7.4 รัฐบาลอิสราเอล 1 คน
  - 7.5 หน่วยงานสมาคมักแคนาดา 7 คน

7.6 หน่วยอาสาสมัครนิวซีแลนด์ 3 คน

7.7 หน่วยอาสาสมัครอเมริกัน 1 คน

ข้าพระพุทธเจ้าหวังด้วยเกล้าฯ ว่า ถ้ามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้รับการสนับสนุน
ส่งเสริมจากรัฐด้วยดียิ่ง ๆ ขึ้นเป็นลำดับดังนี้ ก็จะสามารถสร้างบัณฑิต ดำเนินการค้นคว้าวิจัย
และส่งเสริมการศึกษาชั้นสูง ช่วยพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ให้เจริญก้าวหน้า
ไปโดยรวดเร็วสมดังเจตนาของชาติ

บัดนี้ ถึงเวลาอันเป็นมหาคุมฤกษ์แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานกราบบังคมทูลเชิญ
ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานปริญญาบัตรกับรางวัลการ เรียนดี
และขอพระราชทานพระบรมราโชวาท เพื่อเป็นศิริมงคลพัฒนาสังคมอันมีทิศสู่สำเร็จการศึกษา
และมหาวิทยาลัยขอนแก่นสืบไป.

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ร่าง

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วันจันทร์ที่ 20 ธันวาคม 2514

ข้าพเจ้า พระราชินี และเจ้าฟ้า มีความยินดีที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยนี้สักครั้งหนึ่ง และใคร่ทราบรายงานกิจการของมหาวิทยาลัยได้ดำเนินก้าวหน้าไปเป็นอันมาก

ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้ประสบความสำเร็จในการศึกษาชั้นสูงของสถาบันแห่งนี้ เป็นความสำเร็จที่สำคัญต่ออนาคตที่จะเป็นแนวทางไปประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้าของทุกคน แต่ก่อนจะออกไปประกอบกรงานนั้น ใครจะฝากขอคิดไว้ว่า ขอให้ใช้ชีวิตที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาด้วยความเหนื่อยยากลำบาก ให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติบ้านเมืองให้มากที่สุด และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและประเทศชาติ ทุกคนจะได้ชื่อว่า เป็นบัณฑิตโดยสมบูรณ์กับถูกต้องกับคำปฏิญาณที่ทุกคนได้ให้ไว้

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จ และความเจริญก้าวหน้าในชีวิต และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

บันทึกการตรวจให้คำแนะนำการจัดเตรียมรับเสด็จฯ

คณะเจ้าหน้าที่จากสำนักพระราชวังและกรมโยธาเทศบาล โดยการนำของ ม.ด.บี๋ มาลากุล เลขาธิการสำนักพระราชวัง และ นายนิทรรัตน์ บัวเกิด นายช่างเอก กรมโยธาเทศบาล ได้เดินทางมาตรวจสถานที่และเตรียมการจัดเตรียมรับเสด็จพระราชดำเนิน-พระราชทานปริญญาบัตร เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2514 ระหว่างเวลา 17.30 - 18.45 น. และได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ดังนี้คือ.-

1. เส้นทางเสด็จพระราชดำเนินจากสนามบินดอนเมืองมายังมหาวิทยาลัย อาจจะใช้เสด็จฯ โดยเฮลิคอปเตอร์ เพื่อเป็นการประหยัดเวลา ซึ่งทางสำนักพระราชวังจะแจ้งให้ทราบในโอกาสแรกที่จะกระทำได้
2. หากเสด็จฯ โดยเฮลิคอปเตอร์ ก็คงจะลง ณ สนามหน้าตึกวิทยาศาสตร์ จากนั้นจึงจะเสด็จฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งไปสู่วิเวศน์
3. รถยนต์พระที่นั่งประมาณ 7 คัน จะเดินทางล่วงหน้ามาถึงมหาวิทยาลัย ในวันที่ 19 ธันวาคม ขอให้ทางมหาวิทยาลัยจัดสถานที่จอด เก็บเหมือนปีที่แล้ว
4. ให้เตรียมสถานที่จอดรถยนต์พระที่นั่งในระหว่างที่รอเสด็จฯ ณ บริเวณลานจอดรถศึกษามณฑล
5. ขอให้ทำแผนผังเสด็จพระราชดำเนินส่งให้ด้วย
6. จัดเตรียมเสด็จฯ ทุกกรณีไม่ต้องจัดทำ หากจังหวัดจะทำขอให้ตั้งเพียงโต๊ะหมู่บูชาหรือหมอกไม้เท่านั้น เป็นพอ
7. การทำหนังสือแจ้งกรมโยธาเทศบาลขอให้มหาวิทยาลัยทำถึงปลัดกระทรวงมหาดไทยโดยตรง
8. สถานที่พิธีโดยทั่วไปใช้ได้แล้ว ขอแก้ไขเพิ่มเติม คือ
  - แทนพระขอให้อายออกมาตั้งในช่วงเสาช่วงแรกแทน
  - บานประตูกระจกที่กั้นระหว่างโถงและมุขบันไดไม่ต้องรั้วออก ทั้งนี้เพื่อประดับขง ก.ป.ร. และ ส.ก. แทน
  - ประการต่างสำหรับบัณฑิตเพื่อความสวยงามขอให้จัดทำตามมหาวิทยาลัยที่จัดไว้
  - จุดที่บัณฑิตจะหยุดรับพระราชทานปริญญา ควรทำแก้วไม่เป็นที่สังเกต เมื่อสับเท้าถึงแก้วไม้ก็จะพอเหมาะแก่การยื่นมือรับพระราชทาน
  - สถานที่ถ่ายรูปคงสามารถใช้ชกกริมบันไดได้
9. การบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ให้ทำดังนี้
  - วงดุริยางค์ลูกเสือให้จัดในรูปลูกเสือกองเกียรติยศ คือ ประกอบด้วยวงดุริยางค์, ขงประจำกอง, และลูกเสือถืออาวุธ (พลอง) 2 หมวด

- สถานที่ตั้ง ใต้ตึกแถว ณ สนามถัดจากประตูกรมการศึกษานานาชาติ
- หันหน้าเข้าทางที่ประทับ หัวแถวอยู่คานนอกและเริ่มจากวงศุขียางค์
ของประจำกอง และ ลูกเสือเกียรติยศ
- การบรรเลง กระทบ 2 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จออกถึงประตูจากโถงกลาง และครั้งที่สอง เมื่อเสด็จพิธี
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับยืนเพื่อเสด็จเข้า
- เมื่อการบรรเลงครั้งแรกจบลง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
จึงจะทรงจุดธูปเทียน

10. สถานที่สำหรับทรงลงพระปรมาภิไธย ใต้ตึกโตะซิดีฟาดตรงกลางผนังห้องทรงพระสำราญ
(ผนังคานจะออก)

11. ประตูห้องทรงพระสำราญคานซ้ายที่จะเสด็จออกให้เปิดค้างไว้เลย

12. คำพูดสำหรับใช้กับสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ให้ใช้ "มีพระคำรัส" เช่น
"อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
เจ้าฟ้าศิริราชลงทรงมีพระคำรัสแก่นักศึกษา"

13. พระแท่นคานนอก(ริมสระน้ำ) ให้ทำกว้างเต็มความกว้างปัจจุบัน ยาว 3 ม.

14. แถวนักศึกษามีปัจจุบันที่จะ เข้าเฝ้าให้ตั้งแถว เริ่มแต่พื้นอิฐสีแดงให้เต็มก่อน

แล้วจึงจะทยอยออกสองข้าง

15. บัญญัติหลังจากรับพระราชทานฯ แล้ว ให้ก้อยหลังถึงเพียงขอบบันได

แล้วกลับหลังหันเดินหน้าลงบันได

16. สถานที่พักของเจ้าหน้าที่ส่วนักพระราชวัง ตกหลังที่เรือน อี. เช่นเดิม
จำนวนประมาณ 40 คน แต่ขอแยกห้องกับมหาดเล็ก และห้ามขอให้มีพอสมควร

17. พระบรมฉายาลักษณ์ในฉลองพระองค์ครุยมหาวิทยาลัย หากมหาวิทยาลัยต้องการ
ให้ทำหนังสือถึงราชเลขาธิการ ให้ช่างภาพในพระองค์เตรียมถ่ายให้ได้

(ลงชื่อ)	อธิการบดี	จำลองสุภลักษณ์	ผู้ควบคุมพิธี
(ลงชื่อ)	ปีย์	มาลากุล	ผู้ให้คำแนะนำ

สำเนาอันถูกต้อง.

.....
.....

ชวนชื่น/คัต/ทาน

มหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ พ. 1572 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2514

ที่ พท. 0803/8601

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

23 พฤศจิกายน 2514

เรื่อง ขอดึงท่อน้ำผ่านที่ดินที่กรมพัฒนาที่ดินครอบครองอยู่

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร. 2601/6408 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2514

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นขออนุญาตดึงท่อน้ำลึกไม่ต่ำกว่า 1 เมตร มีระยะทางยาวประมาณ 5 กิโลเมตรเศษ เพื่อชักน้ำจากคลองชลประทานเขื่อนหนองหวายเข้าไปในมหาวิทยาลัย โดยวางผ่านที่ดินซึ่งกรมพัฒนาที่ดินครอบครองอยู่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น กรมพัฒนาที่ดินรายงานว่า เรื่องนี้เดิมที่กรมชลประทานได้ออกแบบและคำนวณการก่อสร้าง เพื่อชักน้ำจากคลองชลประทานเขื่อนหนองหวายเข้าไปยังมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยผ่านที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีศูนย์พัฒนาที่ดินขอนแก่นตั้งอยู่ ตามแบบแปลนแผนผังซึ่งกรมชลประทานได้ออกแบบนั้น ได้มีท่อแยกไว้ให้แก่ศูนย์พัฒนาที่ดินฯ ไต่ชักน้ำไปใช้เพื่อการเกษตรปลูกพืชและอุปโภคอื่น ๆ เพื่อให้บังเกิดผลแก่ทางราชการ เช่นเดียวกัน ฉะนั้น เมื่อมหาวิทยาลัยขอนแก่นจะดึงท่อน้ำผ่านที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดินก็ยินยอมอนุญาต แต่ใครขอให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นทำท่อแยกน้ำพร้อมทั้งวางสปีดเปิดไว้ด้วย เพื่อกรมพัฒนาที่ดินจะได้ดำเนินการต่อท่อน้ำน้ำไปยังที่เก็บกักน้ำของกรมพัฒนาที่ดินต่อไป

อนึ่ง ตามที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นอ้างว่า ที่ดินบริเวณศูนย์พัฒนาที่ดินขอนแก่น ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินใช้ปลูกสร้างอาคารและแปลงทดลอง เป็นที่ดินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และกรมพัฒนาที่ดินขอใช้นั้น กรมพัฒนาที่ดินได้ชี้แจงว่า ความจริงกรมพัฒนาที่ดินได้ขอใช้ที่ดินนั้นจากจังหวัดขอนแก่น โดยกรมพัฒนาที่ดินได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2506 และศูนย์พัฒนาที่ดินขอนแก่นก็ได้ตั้งขึ้นในปีนั้น เช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นทราบ และดึงท่อน้ำจนที่ดินของกรมพัฒนาที่ดินได้ ทั้งนี้โดยขอให้ทำท่อแยกไว้ให้แก่กรมพัฒนาที่ดินด้วย เพื่อกรมพัฒนาที่ดินจะได้อาศัยน้ำจากท่อน้ำนั้นไปใช้เพื่อการเกษตรและอุปโภค อันจะอำนวยผลประโยชน์แก่ทางราชการ เช่นเดียวกัน.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ปริญญา ชวลิตขำรง**
(นายปริญญา ชวลิตขำรง)
รองปลัดกระทรวง สังกัดราชการแทน
ปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

กรมพัฒนาที่ดิน
สำเนาอันถูกต้อง.

.....

ชวนชื่น/คค/ทวน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 วันที่ 5 มิถุนายน 243
 วันพฤหัสบดี ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๐๔
 เวลา..... น.

ที่ พท.๐๘๐๓/ ๙๖๐๔

น.ย.พ.ก.พ.
 ๕ - ๙/๒๕๐๔
 ๒๕๐๔-๕/๑

๕ มิถุนายน ๒๕๐๔

๑๕๖๓/๑๕
 ๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๔
 ๑๕๖๓/๑๕

เรื่อง ขอมติขออนุญาตที่ดินที่กรมพัฒนาที่ดินครอบครองอยู่

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร.๒๒๐๓/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่ามหาวิทยาลัยขอนแก่นขออนุญาตขุดน้ำลึกไม่ต่ำกว่า ๕ เมตร มีระยะทางยาวประมาณ ๕ กิโลเมตรเศษ เพื่อชักน้ำจากคลองชลประทานเขื่อนหนองหวายเข้าไปในมหาวิทยาลัย โดยวางผ่านที่ดินซึ่งกรมพัฒนาที่ดินครอบครองอยู่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมพัฒนาที่ดินรายงานว่า เรื่องนี้เดิมที่กรมชลประทานได้ออกแบบและคำนวณการก่อสร้าง เพื่อชักน้ำจากคลองชลประทานเขื่อนหนองหวายเข้าไปยังมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยผ่านที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีศูนย์พัฒนาที่ดินขอนแก่นตั้งอยู่ ตามแบบแปลนแผนผังซึ่งกรมชลประทานได้ออกแบบนั้น ได้มีข้อขัดแย้งให้แก่ศูนย์พัฒนาที่ดินว่า ไช้ชักน้ำไปใช้เพื่อการเกษตรปลูกพืชและปลูกไม้อื่น ๆ เพื่อให้งดเกิดข้อแย้งทางราชการ เช่นเดียวกัน ฉะนั้น เมื่อมหาวิทยาลัยขอนแก่นจะขุดน้ำผ่านที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดินก็ยินยอมอนุญาต แต่ใคร่ขอให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นทำท่อแยกน้ำพร้อมทั้งวางสปริงเปิดไว้ด้วย เพื่อกรมพัฒนาที่ดินจะได้ดำเนินการก่อสร้างต่อไปยังที่เก็บกักน้ำของกรมพัฒนาที่ดินต่อไป

อนึ่ง ตามที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นอ้างว่า ที่ดินบริเวณศูนย์พัฒนาที่ดินขอนแก่น ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินใช้ปลูกสร้างอาคารและแปลงทดลอง เป็นที่ดินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และกรมพัฒนาที่ดินขอใช้นั้น กรมพัฒนาที่ดินได้ชี้แจงว่า ความจริงกรมพัฒนาที่ดินได้ขอใช้ที่ดินนั้นมาจากจังหวัดขอนแก่น โดยกรมพัฒนาที่ดินได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๒ และศูนย์พัฒนาที่ดินขอนแก่นก็ได้ตั้งขึ้นในปีนั้นเช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นทราบ และขอมติขออนุญาตที่ดินของกรมพัฒนาที่ดินได้ ทั้งนี้โดยขอให้ทำท่อแยกไว้ให้แก่กรมพัฒนาที่ดินด้วย เพื่อกรมพัฒนาที่ดินจะได้อาศัยน้ำจากที่นั่นไปใช้เพื่อการเกษตรและปลูกไม้อื่นจะอำนวยความสะดวกประโยชน์แก่ทางราชการเช่นเดียวกัน.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายปรีญา ชวลิตธารง)

รองปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ
 ปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

กรมพัฒนาที่ดิน

กองสถาปัตยกรรมราชบัณฑิตยสถาน
 วันที่ 2031/14
 วันที่ 20/11/2514
 เวลา 11.50

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 วันที่ 556 243
 วันที่ 16/11/2514
 เวลา 11.50

ที่ ศก.๐๕๐๑/ก.๖๐๑

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 วันที่ 1548/14
 วันที่ 24/11/14
 เวลา 9.40

น.ขอนแก่น
 C.T. Ph...
 24.11.14

เรื่อง ขอร้องให้นายงานที่ดินที่กรมพัฒนาที่ดินกรมหลวงอยู่

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สท.๒๒๐๑/๒๕๑๔ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่ามหาวิทยาลัยขอนแก่นขออนุญาตฝังหลุมน้ำเสียไม่ต่ำกว่า
 ๑ เมตร มีระยะทางยาวประมาณ ๕ กิโลเมตรเศษ เพื่อชักน้ำจากคลองชลประทานเขื่อนหนองหวาย
 เข้าไปไหมมหาวิทยาลัย โดยวางขุดที่ดินซึ่งกรมพัฒนาที่ดินกรมหลวงอยู่ ความละเอียดแจ้งแล้ว เป็น
 กรมพัฒนาที่ดินรายงานว่า เรื่องนี้เกินที่กรมชลประทานได้ออกแบบและคำนวณ
 การก่อสร้าง เพื่อชักน้ำจากคลองชลประทานเขื่อนหนองหวายเข้าไปยังมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดย
 ขุดที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีศูนย์พัฒนาที่ดินขอนแก่นตั้งอยู่ ตามแบบแปลนแผนผังซึ่งกรมชลประทาน
 ได้ออกแบบแล้ว โดยมีข้อบกพร่องให้แก่อุบัติการณ์ที่กินน้ำ ไหลลงน้ำไปใ้เพื่อการเกษตรปลูกพืชและอุปโภค
 อื่น ๆ เพื่อให้บังเกิดผลแก่ทางราชการ เช่นเดียวกัน ฉะนั้น เมื่อมหาวิทยาลัยขอนแก่นจะฝังหลุมน้ำ
 ขาดที่กินของกรมพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดินก็ยื่นข้อผูกขาด แต่ใครจะไหมมหาวิทยาลัยขอนแก่นทำหลุมน้ำ
 พร้อมทั้งวางขุดเปิดไว้ด้วย เพื่อกรมพัฒนาที่ดินจะได้ดำเนินการชักน้ำเข้าไปยังที่เก็บกักน้ำของ
 กรมพัฒนาที่ดินต่อไป

อนึ่ง ความที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นอ้างว่า ที่ดินบริเวณศูนย์พัฒนาที่ดินขอนแก่น ซึ่ง
 กรมพัฒนาที่ดินได้ปลูกสร้างอาคารและแปลงทดลอง เป็นที่ดินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และ
 กรมพัฒนาที่ดินขอใช้นั้น กรมพัฒนาที่ดินได้ชี้แจงว่า ความจริงกรมพัฒนาที่ดินได้ขอใช้ที่ดินนั้น
 จากจังหวัดขอนแก่น โดยกรมพัฒนาที่ดินได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๖ และศูนย์พัฒนาที่ดินขอนแก่น
 ก็ได้ตั้งขึ้นในปีนั้น เช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งไหมมหาวิทยาลัยขอนแก่นทราบ และฝังหลุมน้ำขาดที่กิน
 ของกรมพัฒนาที่ดินได้ ทั้งนี้โดยขอให้ทำหลุมน้ำให้แก่อุบัติการณ์ด้วย เพื่อกรมพัฒนาที่ดิน
 จะได้อาศัยน้ำจากหลุมน้ำนั้นไปใช้เพื่อการเกษตรและอุปโภคอื่นจะอำนวยความสะดวกประโยชน์แก่ทางราชการ
 เช่นเดียวกัน

๑๕๘ 14 กิ่ง
 26 พ.ค. 14
 10 30
 กรมพัฒนาที่ดิน

ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร วิจิตรกุล
 รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

25 พ.ค. 14
 ๑๖
 25 พ.ค. 14

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
 (นายปรีชญู ขวดีคล้าย)
 รองปลัดกระทรวง ซึ่งว่าราชการ
 ปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

check with...
 check with...
 check with...

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

โครงการจัดทำน้ำของมหาวิทยาลัย

เสนอ เลขาธิการอธิการบดี

อ้างถึงหนังสือของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก. ๐๔๐๓/๔๖๑๑ เรื่อง ขอสั่งทอส่งน้ำผานที่ถนนที่ถนนพัฒนาที่ถนนของอยู่ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ผมได้เรียนปรึกษาเรื่องนี้กับท่านรองอธิการบดีแล้ว เห็นสมควรให้ยืนยันได้เลยว่าตามแบบแปลนที่กรมชลประทานได้ออกมาให้เห็น ไม่มีทอแยกไว้ให้แก่ศูนย์พัฒนาที่ดิน พร้อมทั้งได้แนบร่างหนังสือเกี่ยวกับเรื่องทอส่งน้ำถึงกรมชลประทานมาด้วย

จึงเสนอมาเพื่อโปรดเกล้าฯ เลขาธิการอธิการบดีได้โปรดพิจารณาว่าสมควรจะสอบถามทางกรมชลประทานหรือไม่ เพราะทางมหาวิทยาลัยสามารถยืนยันตามแบบแปลนที่ควาไม่มีทอแยกบริเวณที่ทอส่งน้ำผานที่ถนนพัฒนาที่ถนน

(นายฉลอง เกศพิทักษ์)

เลขาธิการคณะวิศวกรรมศาสตร์

พฤศจิกายน ๒๕๑๔

เรื่อง รายละเอียดการ ออกแบบท่อชักน้ำจากคลองส่งน้ำฝั่งขวาของโครงการชลประทาน
น้ำพอง (หนองหวาย) เข้าสู่มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เรียน อธิบดีกรมชลประทาน

ตามที่กรมชลประทานได้ออกแบบระบบท่อชักน้ำจากคลองส่งน้ำฝั่งขวาของ
โครงการชลประทานน้ำพอง (หนองหวาย) เข้าสู่มหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้วนั้น
เนื่องจากแนวเส้นท่อชักน้ำดังกล่าวและสถานที่ของกรมพัฒนาที่ดิน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ใครขอในกรมชลประทานได้โปรดตรวจสอบรายละเอียดแนวเส้นท่อที่สถานที่ของกรมพัฒนา
ที่ดินว่าได้ออกแบบท่อแยกไว้หรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดตรวจสอบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และโปรด
แจ้งให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นทราบโดยด่วนด้วย จักขอบพระคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ที่ ส. 2604/1392 วันที่ 15 พฤศจิกายน 2514

เรื่อง นักศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

เลขที่	678-10
วันที่	15 พ.ย. 14
เวลา	9:50

เสนอ เลขานุการอธิการบดี

ด้วยในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2514 นั้น นักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่สอบไล่ได้
ตามหลักสูตรปริญญาตรีดังต่อไปนี้ คือ

1. นายขำรงค์	อนุชาชาติ	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต	สาขาวิศวกรรมโยธา
2. นายวิรัช	อิสราธรรม	"	"
3. นายวิโรจน์	วัชรสินธุ์	"	"
4. นายสกล	ธีระกุล	"	"
5. นายสรายุช	แสงยมศักดิ์	"	"
6. นายสมพงษ์	นิยม	"	"

จึงเสนอมาเพื่อได้โปรดดำเนินการต่อไปด้วย

(นายฉลอง เกิดพิทักษ์)

เลขานุการคณะวิศวกรรมศาสตร์

เลขา

นางสาว อ.บ. ศรีจันทร์ 5

รายนามบัณฑิตคณะ เกษตรศาสตร์ เพิ่มเติม

1. นายเจตน์ ล้อใจ
2. นางสาวฉายแสง สาระณล
3. นายธนัชชัย แสนไทย
4. นายนิพนธ์ นนทเกษ
5. นายบุญแถม ถาคำฟู
6. นางสาวปัทมา ภูวไพโรศวิศาล
7. นางสาวเวียงเพชร ชังศิริกุล
8. นายศิวชัย ไทยวัฒนา
- ~~9. นายสุวัฒน์ ทองมิตร~~
10. นางสาวเสียงใส พิริยพจนต์
11. นายสาธิต เข้าพลอเพชร
12. นายสุรศักดิ์ ศรีสถิตย์
13. นายสุรพัฒน์ จิตรรองอาจ
14. นางสาวอรพิน วงษ์ธรรม

สำเร็จตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2514

รายนามบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ เพิ่มเติม

1. นายขำรงค์ อุนธาชาติ
2. นายวิรัช อิศราธรรม
3. นายวิโรจน์ วัชรสินธุ์
4. นายสกล ชีระกุล
5. นายสราวุธ เสงี่ยมศักดิ์
6. นายสมพงษ์ นิยม

สำเร็จตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2514

บันทึกข้อความ

แผนกงานเจ้าหน้าที่
วันที่ 686/14
วันที่ 16 พ.ค. 14
เวลา 12.45 น.

ผ่านรายการ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่ สร.๒๖๐๓/๒๖๕๑ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

เรื่อง ส่งรายชื่อนักศึกษาชั้นปีที่ ๔ ที่คาดว่าจะจบในภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๑๔ - ๑๕

เสนอ เสนอแนะการอธิการบดี

แผนกบริการการศึกษาได้ขอส่งรายชื่อนักศึกษาชั้นปีที่ ๔ ที่คาดว่าจะเรียนครบตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) มาให้ท่านทราบดังต่อไปนี้.-

๑. นายเจตน ล้อใจ
๒. น.ส.ฉายแสง สาระผล
๓. นายอินชัย แสนไทย
๔. นายนิพนธ์ นนทเกษ
๕. นายนิพนธ์ พัทธกมล ไนรมย์
๖. นายบุญกุล ศันติพงษ์
๗. นายบุญแดง ฉาคำฟู
๘. น.ส.นิตยา ภูวไพโรศิวิศาสด
๙. น.ส.เวียงเพชร ชังศิริกุล
๑๐. นายศิวัชชัย ไทยวัฒนา
๑๑. นายสุวัฒน์ ทองมิตร
๑๒. น.ส.เสียงใส พิริยพจนต์
๑๓. นายสาธิต เบาหล่อเพชร
๑๔. นายสุรศักดิ์ ศรีสัจจกษ
๑๕. นายสุรพัฒน์ จิตรองอาจ
๑๖. น.ส.อรพิน วงษ์ธีรรม

จึงเสนอมาเพื่อ โปรดทราบ.

(Signature)
(นายสุภชัย ร้อยทรง)
หัวหน้าแผนกบริการการศึกษา

บันทึกข้อความ

✓

บันทึกข้อความ		น.ก.อ.เจ้าหน้าที	
วันที่	566 / ๓๗	วันที่	6 / ๑๐ / 14
เวลา	9:05 น.		

ส่วนราชการ
ที่
เรื่อง

วันที่

๑๓๐ ท่อระบายน้ำของโรงเรียน

เพื่อขอแจ้งเรื่องท่อระบายน้ำของโรงเรียน
ซึ่งมีท่อระบายน้ำอุดตันบริเวณ ๒๕.๓๓๓-๓
ในเขต สังกัดโรงเรียน : ม.อ.สงขลานครินทร์
ตามข้อ ๑๕๐ ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ท. ๖

๖๓.๓. 14

แบบทูลเกล้าฯ ถวายงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๒๔ กันยายน ๒๕๐๘

ขออัญมณีเบิกจ่ายทุนการศึกษา ระดับชั้นอุดมศึกษา (ทุนของรัฐบาล)

ขอประทานเสนาอ ทานอธิการบดี

ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการให้ทุนการศึกษา ระดับชั้นอุดมศึกษา เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของบุคลากรนักเรียนในชั้นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา สำหรับนักเรียนผู้ซึ่งผลการเรียนที่มีความประพฤติและความอดสาห์ดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยจัดทุนเพื่อการศึกษาขึ้น จากเงินงบประมาณประจำปี นั้น

สำหรับในปีการศึกษา ๒๕๐๘ นี้ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้รับเงินจัดสรรงบประมาณ หมวดเงินอุดหนุนแล้ว จำนวน ๘๒๕,๐๐๐ บาท (แปดแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อจ่ายให้แก่เด็กศึกษาที่ได้รับทุนดังนี้

๑. คณะเกษตรศาสตร์	๓๔ ทุน ๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท	เป็นเงิน	๑๐๒,๐๐๐ บาท
๒. คณะวิศวกรรมศาสตร์	๒๕ ทุน ๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท	"	๗๕,๐๐๐ บาท
๓. คณะวิศวกรรมศาสตร์	๒๕ ทุน ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท	"	๑๒๕,๐๐๐ บาท
๔. คณะศึกษาศาสตร์	๒๕ ทุน ๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท	"	๗๕,๐๐๐ บาท
๕. คณะพยาบาลศาสตร์	๕ ทุน ๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท	"	๑๕,๐๐๐ บาท
		รวมเงินทั้งสิ้น	<u>๔๙๒,๐๐๐ บาท</u>

ซึ่ง เนื่องจากทุนระดับศึกษาศาสตร์ทั้งสิ้นจำนวน ๓๐ ทุน แต่ได้รับงบประมาณเพียง ๒๕ ทุน ส่วนอีก ๕ ทุน ๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท ใครขออนุมัติจ่ายจากเงินรายได้จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท และคณะพยาบาลศาสตร์ ๕ ทุน ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท แต่ได้รับงบประมาณเพียง ๓,๐๐๐ บาท จึงใครขออนุมัติจ่ายเงินรายได้เพื่ออีก ๒,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินที่ขออนุมัติจ่ายจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยทั้งหมด ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

จึงขอประทานเสนาอทานอธิการบดีเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินจำนวน ๘๒๕,๐๐๐ บาท (แปดแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) จากเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ และจำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) จากเงินรายได้มหาวิทยาลัย รวมเป็นเงินที่ขออนุมัติจ่ายครั้งนี้ ๘๕๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน).

(น.ส.เพ็ญศรี ชนวงษ์)
หัวหน้าแผนกคลัง

อธิการบดี/อธิการบดี
...../ทรว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะพยาบาลศาสตร์
 ที่ สร. ๒๖๐๖/๓๑๓ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔
 เรื่อง ระเบียบการให้ทุนส่งเสริมการศึกษา

เสนอ ท่านอธิการบดี

ตามที่ทางสำนักงบประมาณ แจ้งว่า ให้ทุนการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ๕ ทุน ให้ทุนละ ๓,๐๐๐.๐๐ บาท ซึ่งทางกรมการแพทย์แจ้งมาแล้วว่าให้ ๕,๐๐๐.๐๐ บาท ตามที่ทางมหาวิทยาลัยขอให้ตามที่กำหนด

อนึ่ง นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ต้องเรียนในภาคฤดูร้อน ซึ่งจำเป็นต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายมากขึ้นกว่าคณะอื่น ๆ

พร้อมนี้ได้แนบระเบียบและหลักเกณฑ์ว่าด้วยการให้ทุนการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มาเพื่อประกอบการพิจารณา จะดำเนินการต่อไปประการใด ขอให้โปรดสั่งการด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง.

ศ. นพ. ร. ม. ด.

(นางสายหยุด นิยมวิภาต)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

[Handwritten notes and signatures in Thai script, including dates like 15/9/64 and various initials]

มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ระเบียบและหลักเกณฑ์ว่าด้วยการให้ทุนการศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์

ด้วยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีนโยบายที่จะส่งเสริมและยกระดับการศึกษาพยาบาลในระดับวิชาชีพ และเพื่อจะเพิ่มการผลิตพยาบาล ช่วยในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพยาบาล อันเกิดขึ้นอย่างรุนแรง และเพื่อเป็นการพัฒนาอนามัยของประชาชนในส่วนภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามนโยบายของรัฐบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงได้จัดตั้งทุนเพื่อการศึกษาขึ้น โดยได้รับเงินงบประมาณ และเพื่อให้จุดประสงค์ได้ดำเนินไปสำเร็จตามความมุ่งหมาย จึงได้วางระเบียบหลักเกณฑ์ในการให้ทุนไว้ดังต่อไปนี้.-

๑. ทุนนี้เรียกว่า "ทุนส่งเสริมการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์" มุ่งเพิ่มการผลิตพยาบาล ช่วยในการแก้ไขการขาดแคลนพยาบาล
๒. ทุนส่งเสริมการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ นี้ ให้เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ทุนละ ๕,๐๐๐.๐๐ บาท โดยจำแนกค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้.-

๒.๑ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ต้องชำระแก่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตลอดทั้งมี

เป็นเงิน ๒,๒๔๐.๐๐ บาท

๒.๒ ค่าอุปกรณ์การศึกษา รวมทั้งค่าเครื่องแบบปฏิบัติงาน

เป็นเงิน ๒,๐๐๐.๐๐ บาท

๒.๓ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน ๗๖๐.๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทุน ๕,๐๐๐.๐๐ บาท โดยแบ่งจ่ายให้เป็น ๓ งวด ตามภาคของการศึกษาดังนี้.-

ภาคแรก จ่ายให้เป็นเงิน ๒,๕๐๐.๐๐ บาท

ภาคหลัง จ่ายให้เป็นเงิน ๑,๕๐๐.๐๐ บาท

ภาคฤดูร้อน จ่ายให้เป็นเงิน ๑,๐๐๐.๐๐ บาท

๓. ผู้ที่จะขอรับทุนต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้.-

๓.๑ ต้องเป็นผู้ที่มีการเล่าเรียนดี และมีประวัติความประพฤติดีทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม แต่ต้องไม่เป็นผู้ที่รับทุนช่วยการศึกษาอื่นอยู่ก่อนแล้ว

๓.๒ ผู้ที่ได้รับทุนส่งเสริมการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์นี้แล้ว จะได้รับทุนนี้ตลอดจบการศึกษา แต่ต้องไม่เป็นผู้ที่สอบตกซ้ำชั้น

๓.๓ ในขณะที่ได้รับทุนส่งเสริมการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ นี้ หากปรากฏว่าผู้รับทุนขาดคุณสมบัติ หรือแจ้งขอความอันเป็นเท็จตามข้อความที่ได้ระบุไว้ในข้อ ๓.๑ คณะกรรมการอาจพิจารณาการให้ทุน ถ้าเห็นว่าเป็นการไม่สมควรในขณะใดก็ตาม

๔. ถ้ามีผู้สมัครขอรับทุนเกินกว่าจำนวนทุนที่ตั้งไว้ ให้พิจารณาคัดออก โดยยึดหลักดังนี้.-
    - ๔.๑ ใหญ่ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อน
    - ๔.๒ ใหญ่ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดก่อน
    - ๔.๓ ใหญ่ที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน พระนคร - ชนบุรี
  ๕. ผู้ประสงค์จะขอรับทุน ต้องยื่นความจำนงค์พร้อมด้วยหลักฐานที่เป็นประโยชน์ในการพิจารณาต่อคณะกรรมการ ภายในวันที่   เดือน   ของทุก ๆ ปี
  ๖. ผู้ใดจะเป็นผู้มีสิทธิได้รับทุนส่งเสริมการศึกษานี้หรือไม่ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อการนี้ และขอวินิจฉัยของคณะกรรมการถือว่า เป็นเด็ดขาด
  ๗. ระเบียบและหลักเกณฑ์การให้ทุนส่งเสริมการศึกษานี้ คณะกรรมการอาจมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามแต่จะเห็นสมควร
  ๘. พันธกรณีต่าง ๆ ที่ผู้รับทุนต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาผู้ได้รับทุนส่งเสริมการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ทุกประการ
  ๙. ให้คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้รักษากรให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์นี้
  ๑๐. ให้ใช้ระเบียบและหลักเกณฑ์นี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๔ - ๑๕ เป็นต้นไป.
-

บันทึกข้อความ

แผนกคลัง
รับที่ 9/24 / 2514
วันที่ 23 / 10 / 14
เวลา 15.45

ส่วนราชการ คณะพยาบาลศาสตร์
 ที่ สร. ๒๒๐๖/ ๓๔๕๓ วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๑๔

แผนกการเจ้าหน้าที่
รับที่ 568 / 14
วันที่ 5 / 10 / 14
เวลา 9.10 ๕.

เรื่อง การให้ทุนการศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์

เสนอ หัวหน้ากองกลาง

เนื่องด้วยคณะพยาบาลศาสตร์ ได้วางระเบียบหลักเกณฑ์การให้ทุนการศึกษา เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และระเบียบนี้ได้เป็นที่เห็นชอบของท่านอธิการบดีเรียบร้อยแล้ว พร้อมนี้ได้แนบระเบียบและหลักเกณฑ์ว่าด้วยการให้ทุนการศึกษาดังกล่าว เพื่อให้ทางกองกลางดำเนินการต่อไป เกี่ยวกับเรื่องการขอทุนจากสำนักงบประมาณ จึงเสนอมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ.

ร. ฝอ.ร.๓๑

(นางสายหยุด นิยมวิภาต)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

โดย: ทพ. เหมอ

เพื่อโปรดทราบและให้มติเห็นชอบตามที่ขอเสนอเรื่องให้ทุนการศึกษา
 เพื่อให้รับทุนการศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์แล้ว จะได้ไปขอความตกลงกับสำนักงบประมาณเพื่อขอ
 ใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๑๕ แต่ถึงหากได้ขอเงินไว้ก็ยังไม่สามารถโอนเงินให้มหาวิทยาลัยกับ
 ภาครัฐได้ขอรับเงินให้ใช้เงินอื่นทดแทน.

ร. ฝอ. ร. ๓๑
 29 ก.ย. 14

เสนอ ที่กองกลางกองกลาง

ร. ฝอ. ร. ๓๑

112: ฝอ. ร. ๓๑ ม. ๑๐๖ ม. ๑๐๖ ๒๕๑๔

ร. ฝอ. ร. ๓๑
 4 ก.ย. 14

มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ระเบียบและหลักเกณฑ์ว่าด้วยการให้ทุนการศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์

ด้วยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีนโยบายที่จะส่งเสริมและยกระดับการศึกษาพยาบาลในระดับวิชาชีพ และเพื่อจะเพิ่มการผลิตพยาบาล ช่วยในการแก้ไขปัญหาคาราคาเข่งของพยาบาล อันเกิดขึ้นอย่างรุนแรง และเพื่อเป็นการพัฒนาอนามัยของประชาชนในสภามณฑลตะวันออกเฉียงเหนือ ตามนโยบายของรัฐบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงได้จัดตั้งทุนเพื่อการศึกษาขึ้น โดยได้รับเงินงบประมาณ และเพื่อให้จุดประสงค์ได้ดำเนินไปสำเร็จตามความมุ่งหมาย จึงได้วางระเบียบหลักเกณฑ์ในการให้ทุนไว้ดังต่อไปนี้.-

๑. ทุนนี้เรียกว่า "ทุนส่งเสริมการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์" มุ่งเพิ่มการผลิตพยาบาล ช่วยในการแก้ไขการขาดแคลนพยาบาล
๒. ทุนส่งเสริมการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์นี้ ให้เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาประจำปี คือ สองภาคการศึกษา และภาคฤดูร้อน ทุนละ ๕,๐๐๐.๐๐ บาท โดยจำแนกค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้.-
  - ๒.๑ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ต้องชำระแก่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตลอดทั้งปี เป็นเงิน ๒,๒๘๐.๐๐ บาท
  - ๒.๒ ค่าอุปกรณ์การศึกษา รวมทั้งค่าเครื่องแบบปฏิบัติงาน เป็นเงิน ๒,๐๐๐.๐๐ บาท
  - ๒.๓ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นเงิน ๗๒๐.๐๐ บาท
๓. ผู้ที่จะขอรับทุนต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้.-
  - ๓.๑ ต้องเป็นผู้ที่มีการเล่าเรียนดี และมีประวัติความประพฤติดีทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม และต้องไม่เป็นผู้ที่ได้รับทุนช่วยการศึกษาอันอยู่ก่อนแล้ว
  - ๓.๒ ผู้ได้รับทุนส่งเสริมการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์นี้แล้ว จะได้รับทุนนี้ตลอดจนจบการศึกษา แต่ต้องไม่เป็นผู้ที่สอบตกซ้ำชั้น ถ้าตกซ้ำชั้นในปีใด จะงดทุนในปีที่เรียนซ้ำชั้นนั้น ๆ และเมื่อสอบผ่านได้เลื่อนพ้นจากการซ้ำชั้นแล้ว จึงจะได้รับทุนใหม่
๔. ถ้ามีผู้สมัครขอรับทุนเกินกว่าจำนวนทุนที่ตั้งไว้ ให้พิจารณาคัดเลือก โดยยึดหลักดังนี้.-
  - ๔.๑ ใ้ผู้มีคะแนนอันดับสูง และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อน
  - ๔.๒ ใ้ผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในทางจังหวัดก่อน
  - ๔.๓ ใ้ผู้มีภูมิลำเนาอยู่ใน พระนคร - ชนบุรี
๕. ผู้ประสงค์จะขอรับทุน ต้องยื่นความจำนงขอพร้อมด้วยหลักฐานที่เป็นประโยชน์ในการพิจารณาต่อคณะกรรมการ ภายในวันที่ เดือน ของทุก ๆ ปี
๖. ผู้ใดจะเป็นผู้มีสิทธิได้รับทุนส่งเสริมการศึกษานี้หรือไม่ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อการนี้ และขอวินิจฉัยของคณะกรรมการถือว่า เป็นเด็ดขาด

๗. ระเบียบและหลักเกณฑ์การให้ทุนส่งเสริมการศึกษานี้ คณะกรรมการอาจมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามแต่จะเห็นสมควร
  ๘. พันธะกรณีต่าง ๆ ที่ผู้รับทุนต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาผู้ได้รับทุนส่งเสริมการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ทุกประการ
  ๙. ให้คณะคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์นี้
  ๑๐. ให้ใช้ระเบียบและหลักเกณฑ์นี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕ เป็นต้นไป.
-

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ แผนกอาคาร มหาวิทยาลัยขอนแก่น _____

ที่ _____ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ _____

เรื่อง ขออนุมัติซื้อเครื่องทำน้ำเย็น _____

ขอประทานเสนอ ท่านอธิการบดี

ด้วยทางคณะกรรมการโรงอาหารได้ประชุมกันเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ได้มอบหมายให้กระแฉับจัดหาเครื่องทำน้ำเย็น จำนวน ๔ เครื่อง ไว้ประจำที่โรงอาหารของมหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย ทางแผนกอาคารได้ทำการสืบราคาจากห้างร้านต่าง ๆ และเห็นสมควรจัดซื้อยี่ห้อเวสต์ทิงเฮาส์ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้.-

๑.	ห.จ.ก. อาร์เฮง	เสนอราคาเครื่องละ ๔๓๔๕ บาท	๔ เครื่อง	เป็นเงิน	๑๗,๓๘๐ บาท
๒.	ห้างดาวรุ่งอิเล็กทรอนิกส์	" ๔๖๕๐ "	" "	" "	๑๘,๖๐๐ "
๓.	ห.จ.ก. งานกิมฮง	" ๔๖๑๐ "	" "	" "	๑๘,๕๐๐ "
๔.	ร้านไทยวิทย์	" ๔๘๐๐ "	" "	" "	๑๙,๒๐๐ "

จาก ๔ ห้างร้านที่ได้เสนอราคาไว้นั้น ปรากฏว่า ห.จ.ก. อาร์เฮง เสนอราคาต่ำสุดเครื่องละ ๔๓๔๕ บาท รวม ๔ เครื่อง ในวงเงินเสนอ ๑๗,๓๘๐ บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันสามร้อยแปดสิบบาทถ้วน) จึงเห็นสมควรให้ทางหุ้นส่วนจำกัด อาร์เฮง เป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อให้ทางมหาวิทยาลัยขอนแก่น และเห็นควรแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้เป็นกรรมการตรวจรับเครื่องทำน้ำเย็น

- ๑. นายโกวิท สุรโกมล ประธานกรรมการ
- ๒. นายสมพร ภูประเสริฐ กรรมการ
- ๓. นายชัยรัตน์ กัลยาณกุล กรรมการ

จึงขอประทานเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติการจัดซื้อและแต่งตั้งกรรมการตรวจรับ

อ.โกวิท สุรโกมล
อ.สมพร ภูประเสริฐ
อ.ชัยรัตน์ กัลยาณกุล

อ.โกวิท สุรโกมล
 (นายโกวิท สุรโกมล)
 หัวหน้าแผนกอาคาร

17/11/14

หน่วยซ่อมแซม แผนกอาคาร มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กุมภาพันธ์ 2514

ขออนุมัติจ้างทำครุภัณฑ์

ขอประทานเสนอ ท่านอธิการบดี ยามประธานกรรมการปกครองหอพักนักศึกษา

ด้วยทางหน่วยซ่อมแซมได้รับบันทึกจากหอ 5-6 ว่ามีความประสงค์จะให้หน่วยซ่อมแซมอาคารดำเนินการจัดทำคู่มือชั้นวางหนังสือและตู้คิดประกาศ เพราะขณะนี้หออื่น ๆ มีใช้ยกเว้นหอ 5 และ 6

ข้าพเจ้าได้ดำเนินการออกแบบและประมาณราคาเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่เนื่องจากหน่วยซ่อมแซมอาคารไม่มีความสามารถจะทำได้ จึงเห็นสมควรให้จ้างบุคคลภายนอกทำ หากเห็นสมควรอนุมัติโครงการจ้างทำคู่มือชั้นวางหนังสือและตู้คิดประกาศให้แก่อหอ 9-12 ซึ่งจะเปิดให้นักศึกษาเราพักในเทอมหน้าด้วย เพราะไม่มีอยู่ในรายการก่อสร้าง

คู่มือชั้นวางหนังสือตามแบบ	12	ตู้ ๆ ละ	1,300	บาท	เป็นเงิน	15,600	บาท
ตู้คิดประกาศ	"	6	"	80	"	"	480 "
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น							16,080 "

จึงขอประทานเสนอมาเพื่อได้โปรดพิจารณาอนุมัติ

(นายสถาพร เกตุกิตติ)
หัวหน้าหน่วยซ่อมแซม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ที่ นอภ 6 วันที่ 20 สิงหาคม 2514

เรื่อง - ขออนุญาตขุดลอกคลองชลประทาน

เรียน อ. สว.พร เกตุอินทร

เพื่อขุดลอกคลองชลประทานในเขต 5 กค: นค 6 ยาว 5 กิโลเมตร
ขึ้นจากหน้าวัดในเขตชลประทาน 7 กิโลเมตร (เขตชลประทาน 7-8
กิโลเมตร) หรือ 5 กค: นค 6 ขุดลอกขนาด ความยาว 29 1/2 ค. ความ
ลึก 200 ค. หรือ 5 1/2

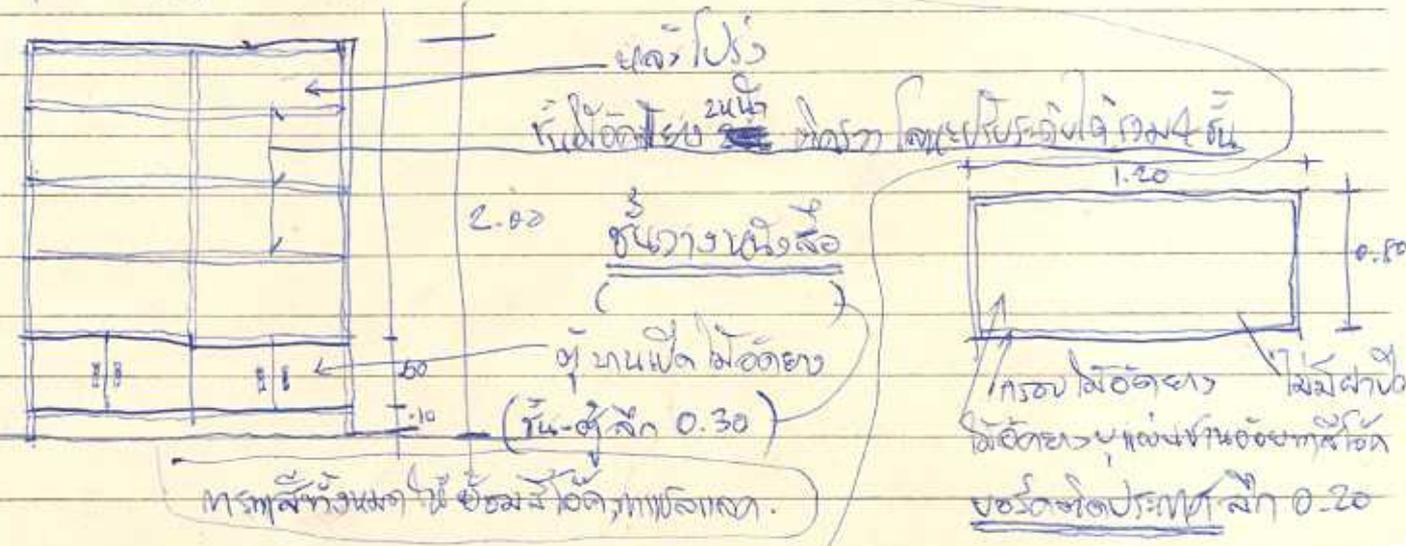
ขุดลอก 5 กค: นค 6 ยาว 5 กิโลเมตร ความยาว
ขุดลอก ความยาว 200 ค. ความลึก 90 ค. ขุดลอกขนาด: 1 เมตร
ใช้รถใช้เครื่องจักรกลที่เห็นสมควร ขุดลอก 5 กค: นค 6

เขตชลประทาน (5 กค)

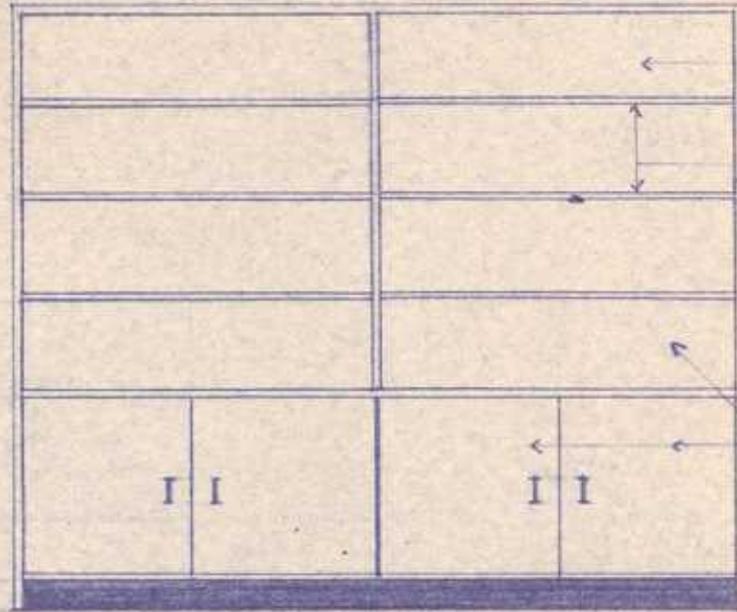
ขอรับ น. นอภ 6
ขอรับ น. นอภ 5

ขนาดของร่อง นอ 5-6 (9-10-11-12) = 12 ๗

ขนาดของร่อง 5-6-9-10-11-12 = 6 ๗

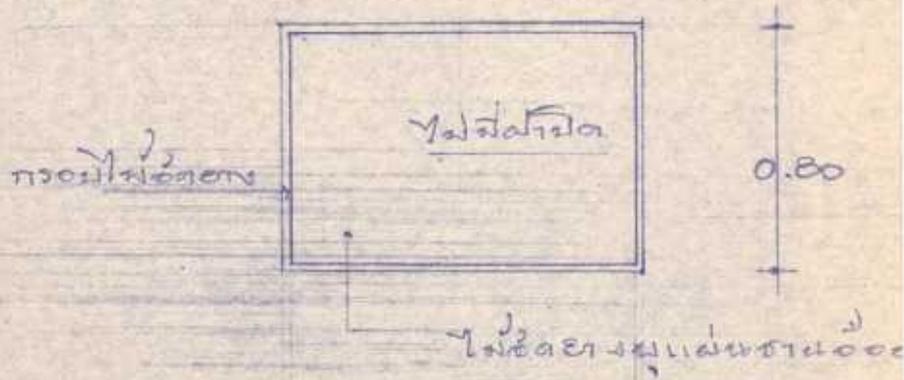

2.40

หน้าบันได 1:25 กว. 110

1.20

หน้าบันได กว. 0.20 1:25 กว. 110 5-6
โถงบันได

* หน้าบันได. หน้าบันได กว. 0.20, มล. 110

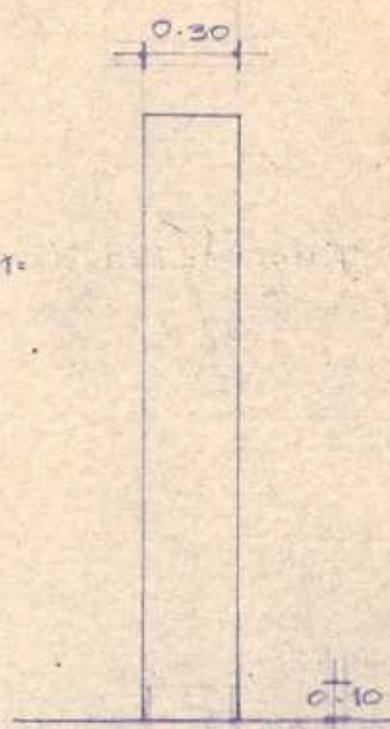
๑. ส่วนที่ ๑
 ๒. ส่วนที่ ๒
 ๓. ส่วนที่ ๓

2.00

0.60

0.10

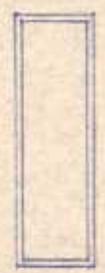
ส่วนที่ ๑
 (ความสูง 0.30)

ส่วนที่ ๑ | 1:25

5-6 (9-10-11-12) รวม 12 ม.

0.20

0.80

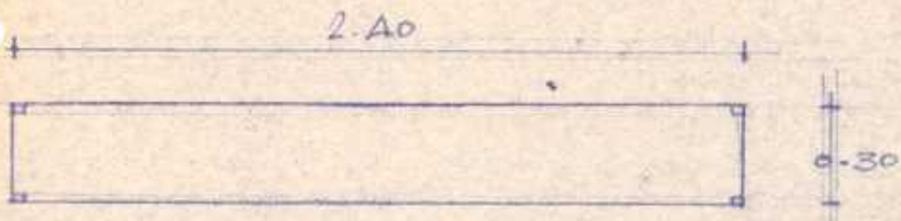
1.00

ส่วนที่ ๑ | 1:25

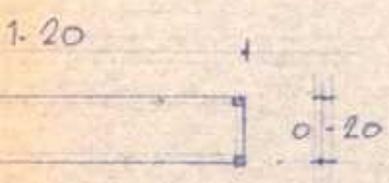
ส่วนที่ ๑

(9-10-11-12) รวม 6 ม.

ส่วนที่ ๑

1:25

1:25

အမျိုးအမည်		က.က.ပ.
အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်
အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်	အမျိုးအမည်
		25 အမျိုးအမည်

บันทึกข้อความ

แผนกการเจ้าหน้าที่
รับที่ ๖๓๒/.....
วันที่ ๒๗ / พ.ย. / ๖๕
เวลา ๑๒.๐๐ น.

ส่วนราชการ คณะพยาบาลศาสตร์

ที่ สร.๒๒๐๒/๕๓๖ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอสั่งแบบแปลนที่กคคณะพยาบาลศาสตร์

เสนอ เลขานุการอธิการบดี

ตามที่ท่านต้องการแบบแปลนที่กคของคณะพยาบาลศาสตร์ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น บัณฑิตทางคณะฯ ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมบันทึกนี้ได้นำส่งแบบแปลนพิมพ์เขียว จำนวน ๑๕ แบบ มาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง.

ร. น. ๒๖๓๑

(นางสายหยุด นิยมวิภาต)

รักษาการในตำแหน่งคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะพยาบาลศาสตร์

ที่ สว. ๒๖๐๖/๕๑๑ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง เสนอร่างระเบียบการเก็บเงินการศึกษาภาคฤดูร้อน

ขอประทานเสนอ ท่านอธิการบดี

เนื่องด้วยคณะพยาบาลศาสตร์ จำเป็นต้องมีการศึกษาภาคฤดูร้อน ในการ
ดำเนินงานการศึกษานี้ จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายบางประการ จึงควรที่จะกำหนดระเบียบการเก็บ
เงินค่าศึกษาภาคฤดูร้อน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานนี้ด้วย พร้อมนี้ได้แนบร่างระเบียบการ
เก็บเงินการศึกษาในภาคฤดูร้อน มาเพื่อโปรดพิจารณาสั่งการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง.

ศ. นพ. รัตนาพร

(นางสายหยุด นิยมวิภาต)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

๑๕๔๐ ทิมออดทนต์

ชื่อ นพ. รัตนาพร นิยมวิภาต

นาง: น. นพ. รัตนาพร นิยมวิภาต

๑๕๔๑ น. นพ.

๒๖๖๖๖

๑๕๔๑ น. นพ.
๒๖๖๖๖
๒๖๖๖๖

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น
เรื่อง การเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาภาคฤดูร้อน
ของ คณะพยาบาลศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๑๔

มหาวิทยาลัยขอนแก่นเห็นสมควรที่จะให้คณะพยาบาลศาสตร์ เปิดภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน เพื่อความเหมาะสมในการดำเนินงาน โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๑๔ (๗) กำหนดวางระเบียบการเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาภาคฤดูร้อนดังต่อไปนี้.-

๑. ค่าบำรุงการศึกษา ๓๐ บาท ต่อ ๑ หน่วยกิต
๒. ค่าหอพักนักศึกษา ๒๕๐ บาท

ประกาศ ณ วันที่

(ลงชื่อ).....

บันทึกข้อความ

แผนกงานเจ้าหน้าที่
รับที่ ๗๓๑/.....
วันที่ ๒๗ / พ.ค. / ๒๕๖๔
เวลา ๑๒.๐๐ น.

ส่วนราชการ คณะพยาบาลศาสตร์

ที่ สร.๒๖๐๖/๕๓๕ วันที่ / ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอส่งบทความทางวิชาการ

เสนอ เลขานุการอธิการบดี

ตามที่ท่านต้องการบทความทางวิชาการ เพื่อประกอบการขอแต่งตั้งเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ของ นางสาวหยุด นิยมวิภาต จำนวน ๕๐ เล่มนั้น บัดนี้ได้จัดพิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงนำส่งมาพร้อมบันทึกนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ส. ๗๒๑/๓๑

(นางสาวหยุด นิยมวิภาต)

รักษาการในตำแหน่งคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์

ปัญหาการศึกษาวิชาพยาบาลในประเทศไทย

โดย

สายหยุด นียมวิภาต

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สภาวะการศึกษาวิชายาบาลในปัจจุบัน	๔
ปัญหาการศึกษาวิชายาบาล	๔
สรุปและขอเสนอแนะ	๑๒
หนังสืออ้างอิง	๑๔

คำนำ

ปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า คำสั่งคนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ด้วยเหตุนี้ ทุกประเทศจึงพยายามปรับปรุง ส่งเสริมกำลังคนในประเทศของตน ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพให้เพียงพอและเหมาะสม แก่การพัฒนาประเทศ ในด้านปริมาณให้มีการกำหนดการผลิตกำลังคนในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการ มีให้ขาดแคลนหรือเกินความต้องการมากเกินไป ส่วนในด้าน คุณภาพก็พยายามให้กำลังคนที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ในทางเศรษฐกิจและสังคมแต่ละประเภท ได้รับความรู้ ทักษะ และมีทัศนคติอันดีงาม สามารถรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบ หมายอย่างดีที่สุด

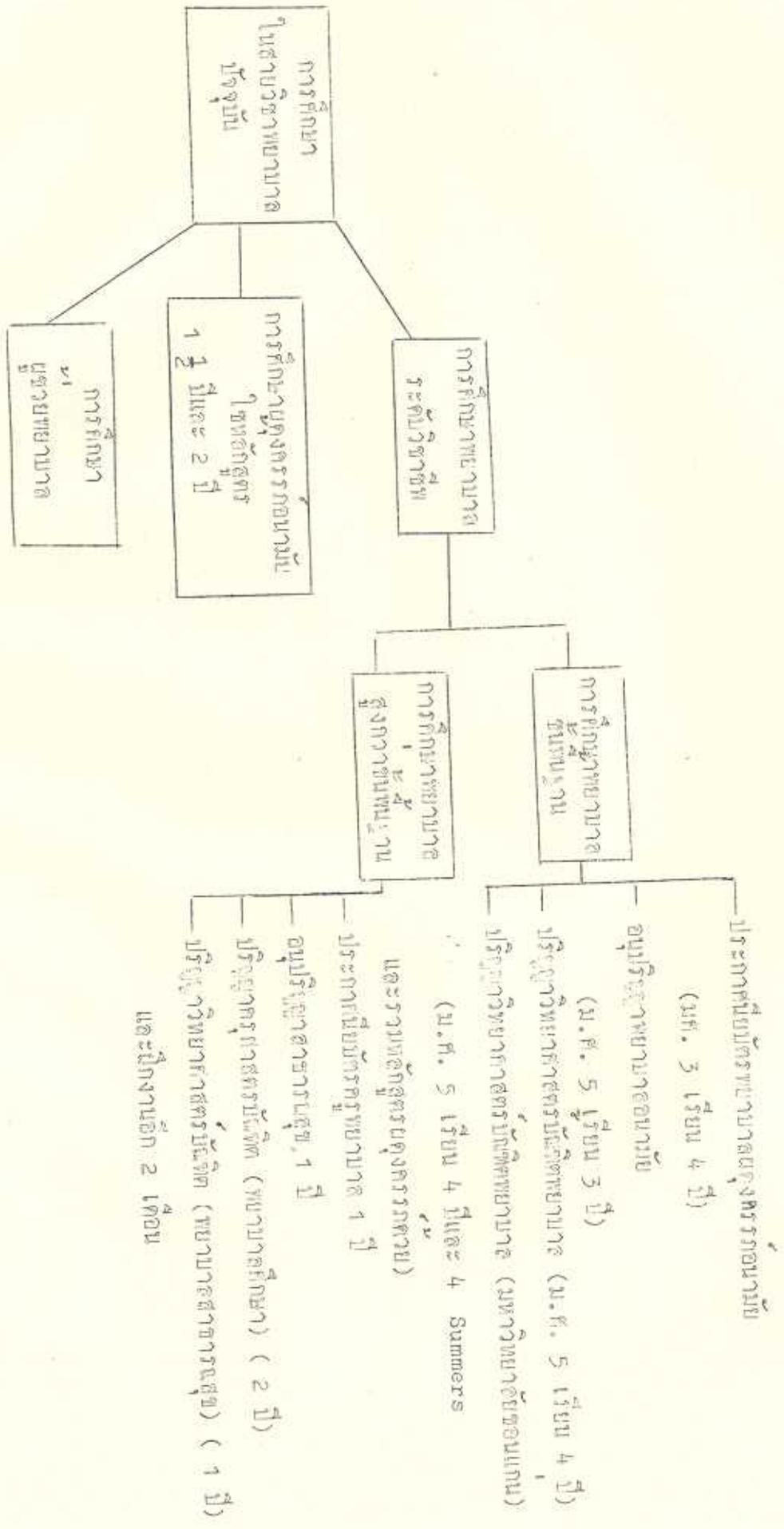
อย่างไรก็ตาม การที่ประเทศมีกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถตามจำนวนที่ ต้องการ มีทรัพยากรเพียงพอในการดำเนินงานทางเศรษฐกิจ ก็ยังหาเป็นการเพียงพอ ในการพัฒนาประเทศให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ ปัญหาใหญ่อีกปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความเจริญ ก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อการพัฒนา ประเทศได้อย่างมากก็คือ ปัญหาสุขภาพของประชากร หากประชากรของประเทศมีร่างกายอ่อนแอมีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ก็ย่อมทำให้ขาดความสามารถที่จะประกอบอาชีพ หาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ เป็นสาเหตุให้เกิดความยากจน และเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้จากในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผู้ป่วยเป็นโรคต่าง ๆ และมาขอรับการรักษา ดังต่อไปนี้ * วันโรค ๒๔,๘๘๖ คน กามโรค ๓๖,๖๐๑ คน มาลาเรีย ๖๔,๑๐๑ คน โรคเรื้อน ๘๘,๘๑๐ คน โรคไขเลือกลอก ๕,๘๑๖ คน นอกจากนี้ยังมีการเจ็บป่วยด้วย โรคอื่นอีกมากมาย ที่เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐบาลและเอกชน และที่ไม่ เข้ามาขอรับการรักษาอีกเป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีการสูญเสียชีวิตและพิการ จากการเจ็บ ป่วยอีกมากมายเหล่านี้ย่อมหมายถึงการสูญเสียกำลังทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยเหตุ ดังกล่าวกิจการสาธารณสุข จึงเป็นกิจการสำคัญของประเทศอย่างหนึ่ง เพราะเป็นกิจการ ที่จะแก้ปัญหาเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ และส่งเสริมสุขภาพของประชากร แต่ในการที่กิจการ

* กระทรวงสาธารณสุข, อนุสรณ์สาธารณสุข ครบรอบ ๒๕ ปี แผนการสถาปนากระทรวง สาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๘๕ - ๒๕๑๐

สาธารณสุขจะดำเนินไปได้ตามวัตถุประสงค์ ก็จะต้องอาศัยแพทย์และพยาบาล บุคคลทั้งสองประเภทนี้เป็นบุคคลากรที่สำคัญยิ่ง ซึ่งประเทศจำเป็นต้องผลิตใหม่ปริมาณเพียงพอและใหม่คุณภาพสูงด้วย ในปัจจุบันนี้กิจการทางด้านสาธารณสุขได้ขยายตัวออกเป็นอันมาก ทั้งในด้านการคุณภาพและปริมาณ มีบริการทั้งในด้านการป้องกัน การรักษา การพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสุขภาพอนามัย ปรากฏว่า บริการเหล่านี้พยาบาลจะต้องเข้าปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ทุกส่วนขงงาน อรรถธาวไคว่า ไม่นิงานสาธารณสุขส่วนใดเลยที่พยาบาลไม่ไคมีส่วนเกี่ยวข้อง เมื่อไปบ้คังนี้ ความตองการพยาบาลก็ขมจะ มีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ยิ่งเมื่อกิจการขยายตัว และจำนวนประชากรของประเทศเพิ่มขึ้น ความตองการพยาบาลขมเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลจึงเกิดขึ้น

อนึ่ง เมื่อวิทยาศาสตร์มีความเจริญมากขึ้น ทำให้วิทยาการในสาขาต่าง ๆ มีความก้าวหน้า มีการค้นคว้าและวิจัย มีความรู้แปลก ๆ ใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ นี้ก็เช่นเดียวกัน วิทยาศาสตร์ในสาขาการสาธารณสุข อนามัย มีการค้นพบสมุทฐานของโรคเพิ่มมากขึ้น เทคนิคใหม่ ๆ ถูกนำมาใช้ การรักษา ผ่าตัด การเิชยาอันทันสมัย สิ่งเหล่านี้มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการพยาบาลทั้งสิ้น ขอบเขตของงาน และความรับผิดชอบของพยาบาลขยายตัวกว้างขวางและเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ขมหมายถึงการศึกษาวินิษาพยาบาล จำเป็นตองได้รับการแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะให้พยาบาลมีความรู้ ความสามารถ ทักปะ เหมาะสมกับงานที่จะตองรับผิดชอบ ฉะนั้น จึงอาจกล่าวไคว่า การขาดแคลนพยาบาลในปัจจุบันนี้เป็นการขาดแคลนทั้งคุณภาพและปริมาณ ซึ่งขอเท็จจริงนี้ไคก่อให้เกิดปัญหาหลายประการในระบบการศึกษายพยาบาล อาทิ ทำอย่างไรจึงจะผลิตพยาบาลใหม่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่จะตองรับผิดชอบ และให้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น อย่างรวดเร็วทันกับความต้องการของประเทศ ทั้งนี้ ขมหมายถึงว่า ทางฝ่ายการศึกษาจะต้องหาวิธีการที่จะทำให้การศึกษามีคุณภาพสูง ผลิตคนให้ออกไปปฏิบัติงานให้ไคผลดี แต่จะไคระยะเวลานานเกินกว่าความจำเป็นไคไค เพราะจำเป็นจะตองเร่งเพิ่มการผลิตออกให้ไคมาก เพราะฉะนั้นปัญหาเหล่านี้จะถูกนำมาวิเคราะห์ในการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ในการศึกษาวินิษาพยาบาล พื้นฐานการวิเคราะห์ปัญหานี้ไคมาจากธมูลการวิจัยของสภาการศึกษาแห่งชาติ ที่ไคทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการขาดแคลนพยาบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ และรายงานการสำรวจสภาวะการศึกษาพยาบาล เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ ซึ่งผู้เขียนเป็นกรรมกรในการวิจัยครั้งนั้นด้วย จึงไคหยิบยกขมูลมาวิเคราะห์ในแง่การศึกษาวินิษาพยาบาลเท่านั้น

ประเภทการศึกษาในสายวิชาต่าง ๆ

สภาวะการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบัน

ก่อนที่จะศึกษาถึงปัญหาในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ควรจะได้อ่านความเข้าใจถึงสภาวะข้อเท็จจริงในเรื่องการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่เริ่มต้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ ทอเป็นสังเขป เพื่อเป็นการช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น นับตั้งแต่กิจการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยในสมัยเริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาในสมัยเริ่มแรก ได้กำเนิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งได้ทรงพระราชทานการศึกษาแบบหลวงให้แก่ประชาชนชั้น ในปี พ.ศ. ๒๔๒๕ โดยตั้งโรงเรียนในพระอารามหลวงเป็น "พิทักษ์งานโหล่งสี" ขึ้นปีละครั้ง

นับจากนั้นมา การศึกษาได้ขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในพระนครและตามหัวเมืองต่าง ๆ ในปี ๒๔๓๕ สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระวรราชเทวี ได้พระราชทานทรัพย์เงินล้านพระองค์ส่วนหนึ่ง ตั้งโรงเรียนแพทยศุภครรภขึ้นในบริเวณสถานที่แห่งเดียวกันกับโรงเรียนศิริราช สำหรับเป็นสถานที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษาและพยาบาลของสตรี เริ่มเปิดสอนเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๓๕ โดยใช้ชื่อว่าโรงเรียน "แพทยศุภครรภ และหญิงพยาบาล" ซึ่งกติกกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ รับหญิงที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีหลักสูตร ๓ ปี เรียนภาคทฤษฎี ๒ ปี ภาคปฏิบัติ ๑ ปี (การศึกษาระดับต้น หรือประถมศึกษาเดิม มีเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จนถึง พ.ศ. ๒๔๓๗ ได้เปลี่ยนแปลงใหม่ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔)

พ.ศ. ๒๔๕๕ ได้เพิ่มหลักสูตรพยาบาลชายประกาศนียบัตรเป็น ๒ ปี คือเรียนเฉพาะวิชาพยาบาลเท่านั้น เรียนรวมกันกับนักเรียนศุภครรภ และหญิงพยาบาล โดยให้เรียนหลักวิชาปีหนึ่ง และฝึกปฏิบัติเพื่อความรู้ทางปฏิบัติมีหนึ่ง สำเร็จแล้วได้รับประกาศนียบัตร เป็นกนพยาบาลและบรรจุงานทำงานในโรงพยาบาล หรือส่งออกปฏิบัติงานช่างนอก ส่วนนักเรียนหญิงให้เรียนวิชาศุภครรภ ๑ ปี เป็นหลักสูตร ๓ ปี เช่นเดิม มีประกาศนียบัตรพยาบาลชาย สำเร็จทั้งหมด ๕ รุ่น และหยุดอบรมในปี พ.ศ. ๒๔๖๓

ในปี ๒๔๕๘ นี้ได้ตั้งโรงเรียนพยาบาลสุภาพสตรีขึ้น หลักสูตรครั้งแรก เป็นหลักสูตรวิชาการศึกษาพยาบาลทั่วไป ไม่มีวิชาศุภครรภ

ในปี ๒๔๖๔ ได้ปรับปรุงหลักสูตร รับเด็กเรียนจบชั้นมัธยมปีที่ ๓ อายุ ๑๖ ปี และเริ่มตั้งศึกษาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๐ นักเรียนที่สำเร็จต้องไปรับประกาศนียบัตรที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วย

ปี ๒๔๖๕ ได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้มีมาตรฐานสูงขึ้น มีครูชาวต่างประเทศเข้ามาช่วยเหลือ โดยพระมหากษัตริย์ของสมเด็จพระราชบิดา กรมหลวงสงขลานครินทร์ ที่ได้

ทรงจัดการทำให้รอกก็ฟูแล่รูดน้ชีวิตร่วมกับรัฐบาลไทย ในโครงการปรับปรุงการแพทย์ และการพยาบาล นอกจากนี้ได้ทรงวางรากฐานการพยาบาลแผนใหม่ โดยพยาบาลไป กีกนาตอ ๗ ตางประเทศ และมีการเทียบหลักสูตรของตางประเทศด้วย

พ.ศ. ๒๔๙๑ - ๒๔๙๕ มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาใหม่โดยรับนักเรียน ชั้นมัธยมปีที่ ๖ หรือเทียบเท่า อายุ ๑๖ - ๓๐ ปี กำหนดเวลาเรียน ๓ ปี ๖ เดือน เป็น การพยาบาลทั่วไป ๓ ปี และการรณรงค์รภ ๖ เดือน จัดระเบียบการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ นักเรียนสมัยนั้นได้รับพระราชทานทุนช่วยเหลือจากสมเด็จพระศรีพัชรินทรา บรมราชินีนาถเช่นเดิม จนกระทั่งในปีต่อมามีผู้มาสมัครเข้าเรียนเพิ่มมากขึ้น จึงได้มี การสอบคัดเลือกขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นต้นมา

พ.ศ. ๒๔๘๒ - ๒๔๘๒ เป็นระยะที่การศึกษาต้องหยุดชะงัก เพราะเกิด สงครามโลกครั้งที่สอง และเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ในปี พ.ศ. ๒๔๘๕ พยาบาลต้องไปประจำ อยู่กับกองทัพของชาติ โรงพยาบาลบางแห่งก็ได้รับความเสียหายจากระเบิดทำลาย และ ระเบิดเพลิง นักเรียนพยาบาลต้องอพยพไปอยู่ที่อื่น โรงเรียนและมหาวิทยาลัยได้ซึ่งปิด เรียนชั่วคราว

ในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ โรงเรียนพยาบาลทุกโรงเรียน รับผิดชอบ มีชั้นปีที่ ๖ มีหลักสูตร ๓ ปี ๖ เดือน วิธีที่สอนคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ จน กระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๘๙ ร.ร.พยาบาลวชิระได้ขยายหลักสูตรเป็น ๔ ปี จากนั้นโรงเรียน พยาบาลทุกแห่งได้เปลี่ยนหลักสูตรเป็น ๔ ปีเช่นเดียวกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมา จากระบบการกำหนดคุณวุฒิและเทียบอัตราเงินเดือน โดยถือเวลาเรียนเป็นหลัก ทำให้ ทุกแห่งต้องการใหญ่สำเร็จการศึกษาพยาบาลได้รับเงินเดือนอัตราสูง เหมาะสมกับเวลา การศึกษาและหน้าที่รับผิดชอบต่อชีวิตมนุษย์ที่มีค่าสูง

ในปี ๒๕๐๒ โรงเรียนพยาบาลศิริราช ได้ปรับปรุงหลักสูตรอนุปริญญาพยาบาล รับนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ระดับมัธยม ๘ เข้าศึกษาวิชาพยาบาลและอนามัย ใช้เวลา ๓ ปี และเรียนวิชาคุณกรรภอีก ๖ เดือน ต่อมาได้มีโรงเรียนพยาบาลอื่น ๆ เปลี่ยนมาใช้หลักสูตรนี้คือ โรงเรียนพยาบาลแมคคอร์มิค เชียงใหม่ (พ.ศ. ๒๕๐๔) โรงเรียนพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (พ.ศ. ๒๕๐๔) โรงเรียนพยาบาลสภากาชาดไทย (พ.ศ. ๒๕๐๕) โรงเรียนพยาบาลกรุงเทพา ชานาทอเรียน (พ.ศ. ๒๕๐๕)

ปี ๒๔๘๘ ได้เปิดทำการสอนชั้นปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) รับ
นักเรียนสำเร็จชั้น ม.ศ. ๕ หลักสูตร ๔ ปี

ปี ๒๕๐๘ โรงเรียนพยาบาลนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ใหม่ รับนักเรียน ม.ศ. ๕ เตรียมอุดมศึกษาแผนกวิทยาศาสตร์ หลักสูตร ๕ ปี

ปี ๒๕๔๖ ได้มีการเริ่มการศึกษายามบาลชั้นสูงกว่ามาตรฐาน มหาวิทยาลัย
แพทยศาสตร์ ร่วมกับกองการพยาบาลสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และ
องค์การอนามัยโลก จัดเป็นหลักสูตรอนุปริญญาพยาบาลสาธารณสุข เป็นหลักสูตร ๒ ปี ผู้
เข้าศึกษาจะต้องได้รับประกาศนียบัตรพยาบาลตุงกรรภและอนามัย และมีประสบการณ์
ในการพยาบาลมาแฉ่วอย่างน้อย ๑ ปี ถอนมาหลักสูตรได้ปรับปรุงลดเวลาเรียนเหลือ
เพียง ๑ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘

พ.ศ. ๒๕๔๘ เปิดโรงเรียนครูพยาบาลขึ้นเป็นครั้งแรก กำหนดระยะเวลา
๑ ปี

พ.ศ. ๒๕๐๘ โรงเรียนพยาบาลกิริราช ได้เปิดหลักสูตรการศึกษาวิชยา
บาลระดับอนุปริญญาทางการศึกษาวิชยาพยาบาล ใ้เวลาการศึกษา ๑ ปี กับ ๑ ภาค ผู้
เข้าศึกษาจะต้องเป็นพยาบาลตุงกรรภและอนามัย มีประสบการณ์ในทางวิชาชีพนมาแฉ่ว
ไม่น้อยกว่า ๒ ปี วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่เปิดขึ้นนี้ ก็เพื่อจะผลิตครูพยาบาลเพิ่มขึ้นให้
เพียงพอที่มีความต้องการ ปัจจุบันหลักสูตรนี้ไม่มีแล้ว

การศึกษายามบาลระดับปริญญา

ปี ๒๔๘๘ ได้เปิดทำการสอนชั้นปริญญาตรี วิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล)
ที่กิริราชพยาบาล รับนักเรียนสำเร็จชั้น ม.ศ. ๕ หลักสูตร ๔ ปี ถ้าประสงค์จะเรียนหลักสูตร
วิชาตุงกรรภ อาจเรียนต่อได้โดยใช้เวลาอีก ๒ เดือน

ปี ๒๕๐๘ โรงเรียนพยาบาลคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้
เปิดหลักสูตรพยาบาลปริญญา เช่นเดียวกับกิริราชพยาบาล

ปี ๒๕๐๘ การศึกษายามบาลชั้นสูงระดับปริญญา เพื่อผลิตครูพยาบาลปริญญา
ที่โรงเรียนพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

ปี ๒๕๑๐ คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เปิดการสอนพยาบาล
ระดับปริญญา สาขาพยาบาลศึกษา ต่อจากการศึกษาหลักสูตรพยาบาลอนามัยชั้นมาตรฐาน ๑ ปี

(ม.ศ.๕) ใช้เวลา ๒ ปี ผู้เข้าศึกษาจะต้องมีประสบการณ์ในทางวิชาชีพพยาบาลหลัง จากจบพยาบาลอนามัย หรือพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี เมื่อ ศึกษาจบแล้วจะได้รับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาพยาบาลศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต นี้ใช้ระบบ Semester จำนวนการศึกษาทั้งหมด ๖๐ หน่วยกิต หรือประมาณ ๑,๕๐๐ ชั่วโมง จากจำนวนนี้เป็นการศึกษาภาคทฤษฎี ๕๖ ชั่วโมง เมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เท่ากับ การศึกษา ๔๕.๓๓ % ภาคปฏิบัติ ๕๔.๖๗ % หนึ่ง ๆ จำนวนนิสิตที่รับไว้ศึกษานั้นประมาณ ๓๐ คน

การศึกษานี้ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาพยาบาลศึกษานี้ มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถพอที่จะไปทำหน้าที่เป็นอาจารย์พยาบาลในโรงเรียนพยาบาลได้ โดยวางหลักสูตร เน้นความสำคัญภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติใกล้เคียงกัน ให้การศึกษาย่างกว้างขวางใน เนื้อหาของวิชาพยาบาล นอกจากจะเพิ่มความสามารเป็นอาจารย์สอนวิชาพยาบาลแล้ว ยังเพิ่มความสามารในการที่จะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการศึกษานี้สาขาพยาบาล ให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ

ตามการวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรนี้ พบว่าให้การศึกษานี้ เพื่อให้ มีความสามารถในการเป็นผู้บำ และเน้นถึงความสำคัญของระบบการศึกษาพยาบาลว่า ควรอยู่ในสถานที่ทำให้การศึกษาทั่ว ๆ ไปด้วย

ปี ๒๕๐๕ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้จัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ และเปิดหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) ขึ้น รับผู้ที่มีพื้นความรู้ ม.ศ.๕ ใช้ระยะเวลา- การศึกษา ๕ ปี (รวมหลักสูตรผดุงครรภ์ด้วย)

การศึกษานี้ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) ของคณะพยาบาลศาสตร์นี้ มี วัตถุประสงค์ทั่วไป คือ เพื่อเพิ่มการขอติดเขตบาล ช่วยในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลน พยาบาลอันเกิดขึ้นอย่างรุนแรงและเพื่อเป็นการพัฒนาอนามัยในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามนโยบายรัฐบาล

สำหรับวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ คือ

๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางให้การศึกษานี้สาขาพยาบาลระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีในสาขาการพยาบาลทั่วไป สาขาเฉพาะการผดุงครรภ์ การพยาบาลสาธารณสุขและอนามัยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. ให้การศึกษอบรมในวิชาชีพชั้นสูง ช่วยทำหน้าที่เป็นครู และผู้บริหารการพยาบาล

๓. เพื่อช่วยส่งเสริมการพัฒนาอนามัยชนบท

๔. เพื่อเป็นศูนย์เผยแพร่วิชาพยาบาลในสาขาต่าง ๆ ตลอดจนให้การสอน สหศึกษา การพยาบาลเบื้องต้น และการอนามัยเบื้องต้นแก่ประชาชนและสถาบันการศึกษาทั่วไป

๕. เพื่อศึกษาวิจัยปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องปัญหาทางการพยาบาล สุขภาพอนามัย ความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมของประชาชนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาอนามัยชนบท และวางแผนการศึกษาต่อไป

อาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับพยาบาลระดับปริญญาตรี เพื่อทำหน้าที่พยาบาลระดับวิชาชีพในสถาบันการพยาบาลและอนามัยต่าง ๆ โดยรับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งในหน้าที่การพยาบาลทั่วไป และการพยาบาลเฉพาะแขนงต่าง ๆ ทางอายุรศาสตร์ กัลยศาสตร์ มารดาทารกส่งเคราะห์ กุมารเวชศาสตร์ สูติศาสตร์ จิตเวชศาสตร์ และการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ เพื่อช่วยในการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การบำบัดโรคให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล ครอบครัวและชุมชน

ประเภทการศึกษาในสายวิชาพยาบาลปัจจุบัน

ในปัจจุบันนี้ การศึกษาในสายวิชาพยาบาลมีหลายประเภทด้วยกัน และแต่ละประเภทก็มีหลายหลักสูตร พอที่จะรวบรวมจัดแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้ คือ

๑. การศึกษานพยาบาลระดับวิชาชีพ (Professional Nursing Education)

๑.๑ การศึกษานพยาบาลขั้นพื้นฐาน (Basic Nursing Education)

แบ่งออกเป็น ๔ หลักสูตรด้วยกัน คือ

๑.๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลมูลคุณกรรภและอนามัย รับผู้ที่มีพื้นความรู้ ม.ศ.๓ ใระยะเวลาการศึกษา ๕ ปี ปัจจุบันมีอยู่ ๔ แห่ง

๑.๑.๒ หลักสูตรอนุปริญญาพยาบาลอนามัยหรือเทียบเท่า รับผู้ที่มีพื้นความรู้ ม.ศ.๕ ใระยะเวลาการศึกษา ๓ ปี และมีสิทธิเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรมูลคุณกรรภอีก ๒ เดือน (หลักสูตรประกาศนียบัตรมูลคุณกรรภนี้สร้างขึ้นสำหรับผู้ที่จะจบการศึกษานอนุปริญญาพยาบาล หรือปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตโดยเฉพาะ เป็นคนละหลักสูตรกับหลักสูตรมูลคุณกรรภ

อนามัยทั่วไป) มีสถานที่ให้การศึกษาหลักสูตรนี้ ๑๒ แห่ง

๑.๑.๓ หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตพยาบาล มีสถานให้การศึกษาหลักสูตรนี้ ๓ แห่ง กิวิราช เชียงใหม่, ราชภัฏวชิรพัฒนกิจ ม.ศ.๕ ใต้ เวลาในการศึกษา ๔ ปี และมีสิทธิเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรคุณครุ ๒ เดือน

๑.๑.๔ หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ราชภัฏวชิรพัฒนกิจ ม.ศ.๕ ใช้เวลาการศึกษา ๔ ปี และ 4 Summers (หลักสูตรนี้รวมหลักสูตรคุณครุด้วย)

๑.๒ การศึกษาพยาบาลสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา (Post Basic Nursing Education) เป็นการศึกษาที่เตรียมไปปฏิบัติงานสาขาเฉพาะ การศึกษาระดับนี้แบ่งออกเป็นหลักสูตรต่าง ๆ ดังต่อไปนี้.-

๑.๒.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาล (โรงพยาบาลหญิง) ราชภัฏวชิรพัฒนกิจมหาวิทยาลัยขอนแก่น จากหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลคุณครุ และอนามัย ระยะเวลาการศึกษา ๑ ปี

๑.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรีพยาบาล (พยาบาลศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ราชภัฏวชิรพัฒนกิจมหาวิทยาลัยขอนแก่น จากหลักสูตรอนุปริญญาพยาบาลอนามัยหรือเทียบเท่า หรือหลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต ใช้เวลาการศึกษา ๒ ปี

๑.๒.๓ หลักสูตรอนุปริญญา (พยาบาลสาธารณสุข, มหาวิทยาลัยมหิดล) ราชภัฏวชิรพัฒนกิจมหาวิทยาลัยขอนแก่น จากหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลอนามัย (ม.ศ.๑ เวชพยาบาล ๔ ปี) ใช้เวลาการศึกษาทางการพยาบาลสาธารณสุขอีก ๑ ปี

๑.๒.๔ หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาลสาธารณสุข, มหาวิทยาลัยมหิดล) ราชภัฏวชิรพัฒนกิจมหาวิทยาลัยขอนแก่น จากหลักสูตรอนุปริญญาพยาบาลสาธารณสุข ระยะเวลาการศึกษา ๑ ปี และฝึกงานอีก ๒ เดือน

ปัญหาการศึกษาพยาบาล

ปัญหาการศึกษาพยาบาลอาจวิเคราะห์ได้หลายด้าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในที่นี่จะจำแนกปัญหาออกดังต่อไปนี้

๑. ปัญหาในแง่ของหลักสูตรการศึกษา

- ๒. อุปกรณ์และสิ่งส่งเสริมการศึกษา
- ๓. คณาจารย์
- ๔. ระบบการบริหารการศึกษา

ในการวิเคราะห์และจำแนกปัญหาเหล่านี้ ได้อาศัยเอกสารในการวิจัยของ สภาการศึกษา ๖ ฉบับ กล่าวคือ "รายงานการวิจัย เรื่องปัญหาการขาดแคลนพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๒" และ "รายงานการสำรวจสภาะการศึกษายาบาล พ.ศ. ๒๕๑๓" ซึ่ง ได้อาศัยข้อมูลจากเอกสารทั้งสองฉบับนี้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์

ปัญหาในแง่ของหลักสูตรการศึกษา ตามที่โลกกล่าวในตอนต้น ถึงสภาะการ ศึกษาวิชาพยาบาลชั้นพื้นฐานมีหลักสูตรการศึกษาดัง ๔ ประเภท และทุก ๆ ประเภทนี้ ทางราชการรับรองเป็นหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาพยาบาลชั้นพื้นฐาน หลักสูตรของแต่ละ สถาบันถึงแม้จะเป็นหลักสูตรที่อยู่ในระดับชั้นพื้นฐาน แต่ก็มี ความแตกต่างกันมาก นับตั้งแต่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ปริมาณการศึกษา ความรู้ในวิชาพื้นฐาน ความรู้ในวิชาชีพและการศึกษาภาคปฏิบัติ ตลอดจนกระทั่งการจัดเนื้อหาของแต่ละวิชา ได้แยกแยะเป็นวิชาปึก ย่อย (Fragmentation) ทำให้เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่อยู่ ในสายเดียวกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันและกัน ก่อให้เกิดความสับสนในกระบวนการศึกษา (Educational process) อีกทั้งยังต้องใช้เวลา มากเกินกว่าความจำเป็น และเชื่อว่าข้อเท็จจริง นี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความบกพร่องในการนำหลักการทางด้านทฤษฎีไปใช้ใน ภาคปฏิบัติ

สาเหตุที่นักศึกษาสามารถจะนำความรู้ทางด้านทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติได้ อย่างสมบูรณ์ ยังเกิดมาจากสาเหตุอื่น ๆ อีกหลายประการ อาจสรุปได้โดยย่อ คือ

- ๑. ขาดการเลือกและวางแผนในการศึกษาภาคปฏิบัติ
- ๒. วัตถุประสงค์ในการศึกษาภาคปฏิบัติยังไม่ชัดเจนแน่นอนต่อผู้สอนและผู้เรียน
- ๓. เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลหรือหน่วยงานที่นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติ มิได้เข้า

ใจถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาหวังพึ่งแรงงานจากนักศึกษา

- ๔. การนิเทศ การประเมินผล ยังไม่ใกล้ชิด และบังเกิดผลอย่างเที่ยงตรง
- ๕. การจัดการระบบการศึกษาระดับพื้นฐานส่วนใหญ่ ไม่สามารถทำให้นักศึกษาที่จบ

จากการศึกษาระดับนี้เขาศึกษาต่อในชั้นสูงได้ ทั้งนี้ เพราะพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ซึ่ง บางโรงเรียนรับผู้พื้นฐานความรู้ ม.ป.๓ แต่ส่วนใหญ่ได้รับผู้พื้นฐานความรู้ ม.ป.๕

อุปกรณ์และสิ่งส่งเสริมการศึกษา จากผลการสำรวจอาคารสถานที่และอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการศึกษาของสภาการศึกษา ปรากฏว่า สถาบันการศึกษาพยายามตลอดทุกแห่งให้มีนักเรียนอยู่ประจำ และหอพักมีไม่เพียงพอสำหรับนักเรียน และลักษณะของหอพักจัดให้นักเรียนอยู่รวมกันตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป

ห้องสมุดของสถาบันส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่พอใช้ได้ แต่จำนวนหนังสือไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน บางแห่งก็มีน้อย บางแห่งก็มีมาก สุดแต่ละสถาบันจะหาได้โดยไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ

สำหรับอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์การสอนวิชาต่าง ๆ ต้องการการแก้ไขปรับปรุงอีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์ห้องทดลองและการสอนทางคณิตศาสตร์ ถ้าโรงเรียนหลายสถาบัน ๆ ไม่สามารถจะอาศัยมหาวิทยาลัยที่ใกล้เคียงได้ ปัญหาในด้านการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ก็ยิ่งมีมากขึ้น

คณาจารย์ จากผลการวิจัยของสภาการศึกษาแสดงไว้ว่า จำนวนอาจารย์ทั้งหมดสอนนักเรียนมีอัตราระหว่าง ๐.๘๕ คน ถึง ๘.๒๕ คน ถ้าคิดเฉพาะอาจารย์ประจำสอนนักเรียน มีอัตราจะอยู่ระหว่าง ๔ คน ถึง ๒๕.๘๘ คน จำนวนอาจารย์ที่มีอยู่นี้ ถ้าคิดตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้นกล่าวคือ

- ๑. การสอนในภาคปฏิบัติ   ๑ : ๕
- ๒. การสอนในห้องปฏิบัติการ   ๑ : ๒๐
- ๓. การสอนในห้องบรรยาย   ๑ : ๔๐

ในแง่คุณภาพของอาจารย์ ปรากฏจากผลการวิจัยของสภาการศึกษา อาจารย์ประจำร้อยละ ๔๑ มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และร้อยละ ๓๕.๕ มีวุฒิอื่น ๆ ซึ่งไม่เทียบเท่าปริญญา ซึ่งนับว่าเป็นสภาพที่ไม่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง แต่อาจารย์ที่สอนอยู่ในขณะนี้ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ยกเว้นสถาบันที่ตั้งใหม่อาจารย์มีคุณวุฒิสูงกว่า แต่ประสบการณ์มีน้อยกว่ารายเฉลี่ยทั่วไป อุปสรรคอีกอย่างหนึ่งของคณาจารย์ คือ นอกจากความรับผิดชอบในการสอนแล้ว อาจารย์ส่วนใหญ่มีงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบหลายอย่าง เช่น งานธุรการ การปกครอง งานบริการ งานทางด้านสุขภาพ

อนามัยของนักศึกษา หอพัก งานสารบรรณ ทะเบียน สถิติ งานเหล่านี้ใช้เวลาส่วนใหญ่ของอาจารย์ ทำให้ไม่สามารถจะทำการค้นคว้าปรับปรุงแก้ไขการสอนให้ดีขึ้นเสมอได้ ระบบการบริหารการศึกษา ไม่มีผู้ใดปฏิเสธได้ว่าระบบการบริหารมีผลกระทบต่อการศึกษา เพราะการกำหนดนโยบาย ความคล่องตัวในการดำเนินการ - ศึกษา อุปกรณ์และส่วนประกอบที่ส่งเสริมการศึกษา การจัดหาอาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหารทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น ถ้าไม่มีระบบการบริหารที่ดีแล้วย่อมเป็นผลเสียต่อการศึกษาทั้งสิ้น

ปัจจุบันนี้โรงเรียนพยาบาลส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับโรงพยาบาล มีลักษณะเป็นหน่วยงานฝึกอบรมก่อนปฏิบัติกร (Pre-Service Training) มีได้เป็นสถาบันการศึกษา ระดับสูงอย่างแท้จริง (Higher Education Institute) การแบ่งการบริหารงานภายในส่วนใหญ่จะแบ่งออกเป็นสองฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ และวิชาการ สำหรับฝ่ายวิชาการนั้น แบ่งออกเป็นแผนกตามสาขาวิชา ซึ่งไม่มีใครจะคิดแยกแตกต่างกันมาก ในฝ่ายธุรการนั้นรวมงานด้านปกครอง หอพัก สวัสดิการ ของนักเรียนเข้าไปด้วย มีโรงเรียนพยาบาลบางแห่งที่ต้องรับผิดชอบงานทางฝ่ายบริการพยาบาล (Nursing Service) ของโรงพยาบาลที่ตั้งก็อยู่เข้าไว้ด้วย

มีข้อที่แฉะสังเกตกล่าวคือ ถึงแม้จะมีการแยกทางฝ่ายธุรการ และฝ่ายวิชาการในแผนกบริการก็ตาม แต่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทางฝ่ายธุรการก็มักจะมีอาจารย์ที่อยู่ในฝ่ายวิชาการมาทำหน้าที่ธุรการส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้เสียกำลังทางฝ่ายวิชาการและโรงเรียนพยาบาลที่ต้องรับผิดชอบงานทางบริการของโรงพยาบาล ก็ทำให้ความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น กล่าวถึงคนหรือความเอาใจใส่ที่จะให้ทางด้านการศึกษาน้อยลง แต่ก็มีผลดีในการประสานงานระหว่างทางฝ่ายวิชาการ และทางโรงพยาบาล

สรุปและขอเสนอแนะ

หลักสูตรการศึกษา เทาที่โลกกล่าวไว้แล้วในบทสภาวะการศึกษาวิชาพยาบาล และปัญหาการศึกษาวิชาพยาบาล ถึงปัญหาความสับสนในการศึกษาวิชาพยาบาลขั้นพื้นฐาน เพราะมีหลายหลักสูตรในระดับเดียวกัน วัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน การจัดเนื้อหาในวิชาต่าง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน และโอกาสที่นักศึกษารวมการศึกษาขั้นพื้นฐานจากบางหลักสูตร ไม่มีโอกาสจะศึกษาต่อได้ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องแก้ไขทั้งสิ้น และควรที่จะได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ไป ขอเสนอแนะในที่นี้อาจสรุปได้โดยย่อดังต่อไปนี้

๑. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ควรมีหลายหลักสูตร ควรมีเพียงหลักสูตรเดียวและควรจะเป็นหลักสูตรที่มีพื้นฐานมาตรฐานอยู่ในแนวเดียวกันทั้งสิ้น และควรจัดให้ความรู้พื้นฐานต่อความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาศาสตร์สุขภาพ และความรู้ทั่วไป มีพอสมควรในการจะทำการศึกษาค้นคว้าขั้นสูงได้ และพอเพียงสำหรับการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ผู้สำเร็จจะต้องรับผิดชอบในการให้บริการพยาบาลระดับวิชาชีพได้

๒. ควรจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในที่ศึกษาเรื่องหลักสูตรอย่างละเอียดถึงวัตถุประสงค์ กำหนดโครงสร้าง ความเหมาะสม สัดส่วนในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ และเสนอแนะข้อแก้ไขปรับปรุงเหล่านี้ ตลอดจนทั้งวิธีการประเมินผล ศึกษาในเรื่องอุปกรณ์การสอน สิ่งประกอบในการศึกษาพร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

อุปกรณ์และสิ่งส่งเสริมการศึกษา มีหน้าที่ค้นพบของโรงเรียนพยาบาลที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดมหาวิทยาลัย กล่าวคือ การให้การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ทั่วไป สังคมศาสตร์ ภาษาและอื่น ๆ ในหมวดความรู้ทั่วไป มีสามารถจะสรรหาอาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิมาสอนได้ ประกอบทั้งอุปกรณ์การสอน หอสมุดห้องสมุดแลอื่น ควรจะได้พิจารณาหาทางแก้ไข โดยอาจจัดการสอนในรูปแบบ และมอบให้มหาวิทยาลัยใดมหาวิทยาลัยหนึ่ง หรืออาจจัดตั้งศูนย์รวม สอนวิชาเหล่านี้ เมื่อจบแล้วจึงให้ไปเรียนวิชาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติในโรงเรียนพยาบาลต่าง ๆ ดังเช่นที่โรงเรียนเทรียมเพนร คำเนินการอยู่ในขณะนี้

ส่วนอุปกรณ์การสอนในวิชาอื่น ๆ ควรจะได้หาทางแก้ไขปรับปรุง โดยให้เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กำหนดไว้ และถ้าทุกโรงเรียนพยาบาล สามารถให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันได้ โดยมีการให้ยืมและแลกเปลี่ยนอุปกรณ์การสอนซึ่งกันและกัน เช่น ฟิล์ม ภาพยนต์ สไลด์ เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ก็จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

คณาจารย์ ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏแล้วว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ยังมีคุณวุฒิ ทำทวาศาสตร์ ถึงแม้จะมีประสบการณ์ในการสอนมาบ้างแล้วก็ตาม แต่ก็ควรจะได้ทำการแก้ไขโดยด่วนกล่าวคือ -

๑. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีการศึกษาระดับพยาบาล และควรเปิดหลักสูตรพิเศษ ที่รับผู้ที่จบอนุปริญญา หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาคือในชั้นปริญญาตรี

๒. มหาวิทยาลัยใดที่สามารถจะดำเนินการให้การศึกษาในชั้นสูงกว่าปริญญาตรี ควรจะได้เปิดการศึกษาในระดับปริญญาโท เพราะขณะนี้อาจารย์สอนในระดับปริญญาตรี จะต้องส่งไปศึกษาในต่างประเทศทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา และกำลังทรัพย์

๓. ควรจะเปิดการศึกษามบรม สันนาในระยะสั้น ให้ความรู้ในสาขาเฉพาะทาง ๆ เป็นประจำ

๔. ส่งเสริมให้คณาจารย์ที่สามารถทำการวิจัยโดยให้ความสนับสนุนทางด้านกำลังคน เงิน และอุปกรณ์

ระบบการบริหารการศึกษา ควรจะได้มีการพิจารณาปรับปรุงระบบการบริหารงานทั่ว ๆ ไป และระบบบริหารงานการศึกษา เพื่อให้เกิดการคล่องตัว และมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะในการแก้ไขมีดังต่อไปนี้คือ.-

๑. ควรแยกการศึกษาที่ขึ้นอยู่กับโรงพยาบาลออกจากใหญ่รับผิดชอบทางด้านการศึกษาที่มีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบเป็นไปตามกฎหมายการแบ่งส่วนราชการ ทั้งนี้โรงเรียนพยาบาลหลายแห่งที่ไม่มีพระราชบัญญัติกำหนดสถานะภาพ หน้าที่ ขอบเขตอำนาจไว้ ทุกโรงเรียนพยาบาลควรจะได้รู้ข้อเท็จจริงและทำให้ถูกต้องเพื่อความคล่องตัวในการบริหาร ตลอดจนกระทั้งการจัดสรรอัตรา ตำแหน่ง งบประมาณ.

๒. ควรเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การศึกษากากปฏิบัติของนักเรียนพยาบาล จากเดิมที่มุ่งใช้แรงงานในการให้บริการต่อคนไข้ มาเป็นเพื่อผลการศึกษาของนักเรียนอย่างแท้จริง อีกทั้งจะต้องปรับปรุงการจัดสอนประสิทธิภาพการมอบหมายการสอน และการนิเทศ

๓. ควรจัดใหม่ตำแหน่งการฝ่ายบริหารมากขึ้น แทนที่จะใช้คณาจารย์มาทำงานทางด้านบริหารที่ใหม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อที่จะให้คณาจารย์ได้ใช้เวลาในการศึกษากันกว่า ปรับปรุงแก้ไข การสอนในวิชาที่ตนรับผิดชอบให้เต็มที่

ข้อเสนอแนะทั้งหมดที่กล่าวมานี้ เป็นเพียงข้อเสนอแนะอย่างกว้าง ๆ ตามข้อมูลสถานะที่ปรากฏอยู่ในขณะนี้เท่านั้น ส่วนการที่จะให้สัมฤทธิ์ผล จำต้องนิยแนวทางในการปฏิบัติ (Implementation) และแนวในการปฏิบัติ หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาจหยิบยกประเด็นต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในการนำไปใช้ต่อไป.

หนังสืออ้างอิง

โครงการแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาล, คณะกรรมการ รายงานการวิจัยปัญหาการขาดแคลนพยาบาล พระนคร : สำนักงาน สภาการศึกษาระดับชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ๒๕๑๖

ดำเนินการศึกษาและร่างโครงการพัฒนาการศึกษาระดับพยาบาล, คณะกรรมการ รายงานการสำรวจสถานะการศึกษาระดับพยาบาล พระนคร : สำนักงานสภาการศึกษาระดับชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ๒๕๑๓

พยาบาลแห่งประเทศไทย, สมาคม และ กระทรวงสาธารณสุข การประชุมพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ พระนคร : โรงแรมที่สวนทองถิ่น กรมการปกครอง ถนนพหลโยธิน ๒๕๑๑

พยาบาลแห่งประเทศไทย, สมาคม ฉลองครบรอบ ๔๐ ปี พระนคร : ทางมูลนิธิจำกัด โรงแรมพหลโยธิน ถนนบ้านตะนาว ๒๕๑๐

Beland , Irene L. Clinical Nursing. second edition. New York: Macmillan Company , 1970

Griffin , G.J. Jensen's History and Trends of Professional Nursing. St. Louis: Mosby , 1969.

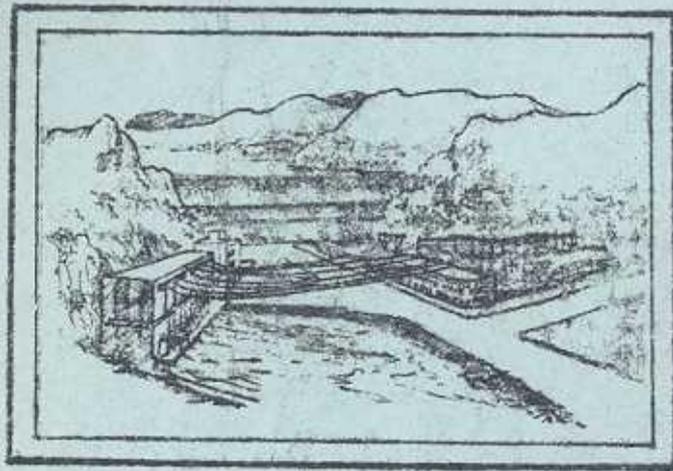
Guinee , K.K. The Aims and Methods of Nursing Education New York: Macmillan Company, 1969.

Henderson, V. The Nature of Nursing New York: Macmillan Company , 1966.

McKenna, F.M. Thresholds to Professional Nursing Practice Philadelphia , Saunders , 1960.

Spalding , E. (Kenenedy) Professional Nursing. eighth edition. Philadelphia : J.B. Lippincott Company, 1970.

คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รูปร่างลักษณะของลำน้ำ
และความผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ

ฉลอง เกิดพิทักษ์

ชป.บ.(เกษตร)M.Sc.(Manitoba)

ขอบคุณ

ผู้เขียนขอขอบคุณการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

และบริษัท H.G. Acres แห่งประเทศแคนาดาที่ได้อุ้

รายละเอียดสำหรับใช้ในการเขียนเรื่องนี้ และใคร่ขอขอบคุณ

Mr. Jim Cowley ที่ได้อุ้คำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ

คำนวณหาความผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ

เรื่องย่อ

การศึกษาลักษณะของแม่น้ำทั่ว ๆ ไป ลักษณะของแม่น้ำเจ้าพระยา
เน้นหนักถึงรายละเอียดของแม่น้ำปิงและแม่น้ำน่าน การเปรียบเทียบลักษณะของ
แม่น้ำทั้งสองและแม่น้ำอื่น ๆ ศึกษาความผันแปรของระดับน้ำท้ายน้ำของเขื่อน
ไฟฟ้าพลังน้ำในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้กระแสไฟฟ้าว่าจะกระทบกระเทือน
ต่อการคมนาคมทางท้ายเขื่อนหรือไม่เพียงใด เป็นการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไปเท่าที่
มีรายละเอียดเพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปศึกษาให้ละเอียดโดยใช้เครื่อง Computer
ต่อไป

รายละเอียดประกอบการศึกษาคือ แผนที่ contour 1:50,000,
ภาพถ่ายและภาพถ่ายทางอากาศ, rating curve และ cross-section
ของแม่น้ำ

สารบัญ

	หน้า
ลักษณะของลำน้ำโดยทั่วไป	1
คุณสมบัติของ Meander	2
แม่น้ำเจ้าพระยา	3
แม่น้ำปิง	5
ลักษณะที่สำคัญ	6
แม่น้ำน่าน	8
ข้อแตกต่างระหว่างแม่น้ำปิงกับแม่น้ำน่าน	9
ความผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ	11
การคำนวณหาการผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ โดยวิธี Diffusion Analogy	12
Diffusion Coefficient	15
Sirikit Dam, Nan River	17
Krang Krachan Dam, Phet River	17
สรุป	18
เอกสารอ้างอิง	21

FIGURES

FIG.		หน้า
1.	Meanders ลักษณะต่าง ๆ	1
2.	ตัวอย่างของ meander	2
3.	แสดงแม่น้ำที่สำคัญ	4
4.	แสดงการผันแปรของ Load ที่จะ supply ให้โดย Hydro Power ในรอบ 7 วัน	11
5.	แสดง equation of motion	12
6.	ความผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนสิริกิติ์	19
7.	ความผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนแก่งกระจาน	20

การไหลลักษณะ

A	cross-section area of flow
a	acceleration
B	channel surface width
C	Chézy coefficient
c	wave velocity relative to bank
F	Froude number $\frac{v}{\sqrt{gy}}$
g	The acceleration of gravity
H	total energy
h	depth below total energy line
K	diffusion coefficient
m	size of bed material
P	wetted perimeter of flow cross-section
Q	volumetric rate of discharge
q	discharge per unit width
R	hydraulic mean radius $\frac{A}{P}$
R_e	Reynold number
S_o	bed slope $-\frac{dz}{dx}$
S_a	acceleration slope $\frac{\partial v}{g \partial t}$
S_e	energy slope $\frac{dH}{dx}$
S_f	friction slope $\frac{v^2}{C^2 R}$
t	time
v	velocity of water

K	coefficient	$\frac{K}{2 \sqrt{Kt}}$
x	distance usually in direction of flow	
y	vertical depth of flow, or distance in vertical direction	
z	variable of integration	
z	height above datum of bed level	
δ	specific weight of water	
Δ	small increment	
ν	kinematic viscosity	
ρ	water density	
τ_0	shear stress at solid boundary	

ลักษณะของลำน้ำโดยทั่วไป

ลักษณะทั่วไปของลำน้ำแบ่งออกเป็น meandering (โค้ง), braid (แยกสาย) และ straight (ตรง) แต่แม่น้ำบางสายอาจจะไม่อยู่ใน 3 ลักษณะนี้ได้ สำหรับลักษณะที่โค้งหรือตรงนี้เป็นการเน้นหนักถึงทิศทาง แม่น้ำในบางตอนไหลแยกออกเป็นหลายสาขาแล้วกลับไหลมารวมเป็นสายเดียวกัน (braid) และอาจเกิดลักษณะเช่นนี้ขึ้นอีกหลาย ๆ ครั้งทางคานหาแม่น้ำได้ รอยคอค (transition) ระหว่างลำน้ำสายเดียวกันที่แยกแล้วเป็นหลายสาขาอาจเชื่อมโยงกันทันทีหรือค่อย ๆ เปลี่ยนลักษณะไป

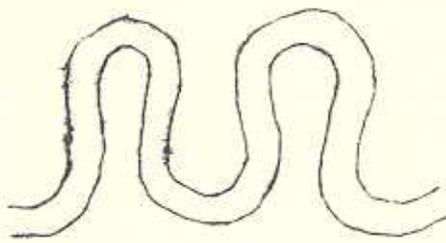
Meander อาจแบ่งออกได้เป็นลักษณะที่ราบเรียบและไม่ราบเรียบหรือเป็นแบบ simple หรือ compound (คังรูป) compound meander จะเกิดขึ้นเมื่อมีปริมาณน้ำที่เกินซกอยู่หลายขนาด

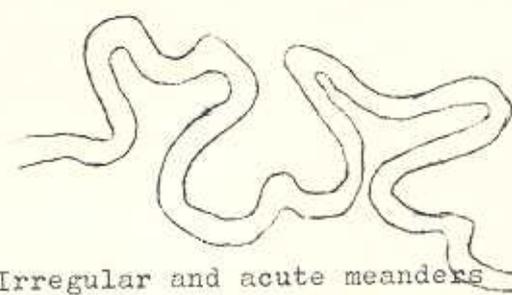
Regular and flat meanders

Irregular and flat meanders

Regular and acute meanders

Irregular and acute meanders

Simple meander

Compound meander

FIG. 1 Meanders ลักษณะต่าง ๆ

คุณสมบัติของ meander ลักษณะที่สำคัญของ meander ก็คือความคดเคี้ยว (tortuosity หรือ sinuosity) ซึ่ง Leopold - Wolman ได้ให้ค่าจำกัดความของความคดเคี้ยว ซึ่งเป็นอัตราส่วนของความยาวของลำน้ำตามทางน้ำลึก ต่อความยาวในทางตรงจากคั่นน้ำถึงปากแม่น้ำ โดยทั่วไปลำน้ำที่กว้างและคดเคี้ยวจะคดเคี้ยวเล็กน้อย ความลาดชันของพื้นที่รับน้ำเป็นตัวประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดแรงที่จะทำให้ทางน้ำมีลักษณะกอนข้างตรงหรือคดเคี้ยว ความชันทำให้เกิดอัตราความเร็วของการไหลสูง ซึ่งจะทำให้ความโค้งของ meander ลดลง ความสัมพันธ์ของความลาดชันของทางน้ำอาจแสดงได้ดังนี้

$$\text{ความลาดชันของทางน้ำ} = \frac{\text{ความลาดชันของพื้นที่รับน้ำ} \times \text{ความยาวของพื้นที่รับน้ำ}}{\text{ความยาวตามลำน้ำ}}$$

ความลาดชันของทางน้ำและขนาดตะกอนบนทางน้ำเป็นตัวประกอบที่สำคัญ ทางน้ำที่โค้งงอมาก ๆ จะมีตะกอนละเอียด ทางน้ำที่โค้งงอน้อย ๆ จะมีตะกอนหยาบ

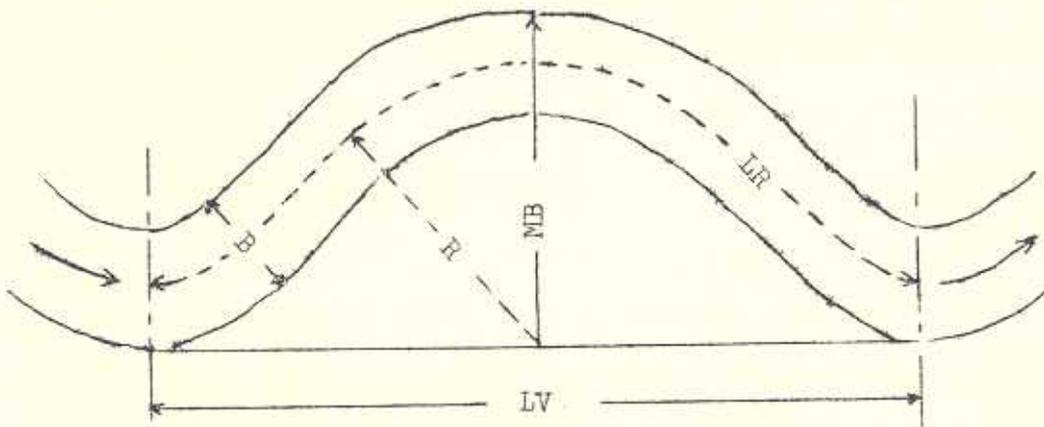

FIG. 2 ตัวอย่างของ Meander

ความยาวของลำน้ำต่อความยาวของ meander อาจสัมพันธ์กับลักษณะของลำน้ำและการไหลของน้ำในลำน้ำนั้นดังนี้คือ

$$\frac{LR}{LV} = f(B, y, S, m)$$

หรือ

$$LR = f\left(\frac{B}{y}, S, \frac{m}{y}\right)$$

หรือถ้าเราอัตราความเร็วเฉลี่ย และปริมาณน้ำต่อความกว้างของทางน้ำหนึ่งหน่วย มาเกี่ยวข้องกับควยจะได

$$\frac{LR}{LV} = f \left(\frac{B}{y}, S, \frac{m}{y}, R_e, F \right)$$

$$S = \text{ความลาดของแม่น้ำ}$$

$$R_e = \text{Reynold number} = \frac{V}{\nu}$$

แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำเจ้าพระยาที่มีความยาว 980 กิโลเมตร (โดยรวมความยาวของแม่น้ำ นานควย) มีพื้นที่รับน้ำ (drainage area) 162,000 ตารางกิโลเมตร (โดยรวมพื้นที่รับน้ำ ของแม่น้ำนานควย) มีปริมาณฝนเฉลี่ยประจำปี 1,200 มิลลิเมตร มี annual runoff $31,000 \times 10^6$ ลูกบาศก์เมตร วัดที่วัดท่าหาด จ. ชัยนาท ซึ่งมีพื้นที่รับน้ำ 113,300 ตาราง กิโลเมตร และมีปริมาณน้ำเฉลี่ยประจำปี (annual mean discharge) 982 ลูกบาศก์เมตร ต่อวินาที โดยมีปริมาณน้ำสูงสุด (recorded maximum peak discharge) 6,500 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ในปี 2485 และมีปริมาณน้ำต่ำสุดในฤดูแล้ง 60 ลูกบาศก์เมตร ต่อวินาที

เนื่องจากมักจะเกิดน้ำนองในทุ่งราบภาคกลาง ตั้งแต่ จ. ชัยนาท ถึง จ. พระนครศรีอยุธยา คงเป็นที่ทราบแล้วว่า Longitudinal profile ของแม่น้ำโดยทั่วไปเป็นรูป concave upward หรือ slope ของท้องน้ำจะค่อย ๆ ลดลงไปจนถึงปากแม่น้ำในทำนองเดียวกันอัตราความเร็วของกระแสน้ำก็จะค่อย ๆ ลดลงจากต้นน้ำไปถึงปากแม่น้ำ ฉะนั้นเมล็ดตะกอนที่กระแสน้ำพัดพามาจะมีขนาดโตที่ต้นน้ำ และขนาดจะเล็กลงเรื่อย ๆ เมื่อถึงปากแม่น้ำ

เมื่อระดับน้ำในลำน้ำสูงกว่าตลิ่ง น้ำในลำน้ำก็จะไหลเข้าไปสู่บริเวณสองฝั่งของลำน้ำ และน้ำที่ไหลเข้าไปในท้องทุ่งก็จะพาเอาเมล็ดตะกอนเข้าไปทับถมในบริเวณทุ่งนา ซึ่งจะกลายเป็นปุ๋ยในการเพาะปลูกควย เนื่องจากอัตราความเร็วของน้ำในลำน้ำสูงกว่าอัตราความเร็วของน้ำที่ไหลแยกไปสู่พื้นที่บนสองฝั่ง ฉะนั้นเมื่อน้ำไหลเข้าไปสู่ฝั่งทั้งสองอัตราความเร็วจะลดลง ตะกอนเมล็ดใหญ่ ๆ จะตกทับถมบริเวณตลิ่งใกล้ลำน้ำ และตะกอนเมล็ดละเอียดจะไหลล่อยไปกับน้ำไปตกในท้องทุ่งทางไกลออกไปตามขนาดของเมล็ดตะกอน ซึ่งทำให้ระดับพื้นที่ใกล้ ๆ ฝั่งทั้งสองของแม่น้ำ

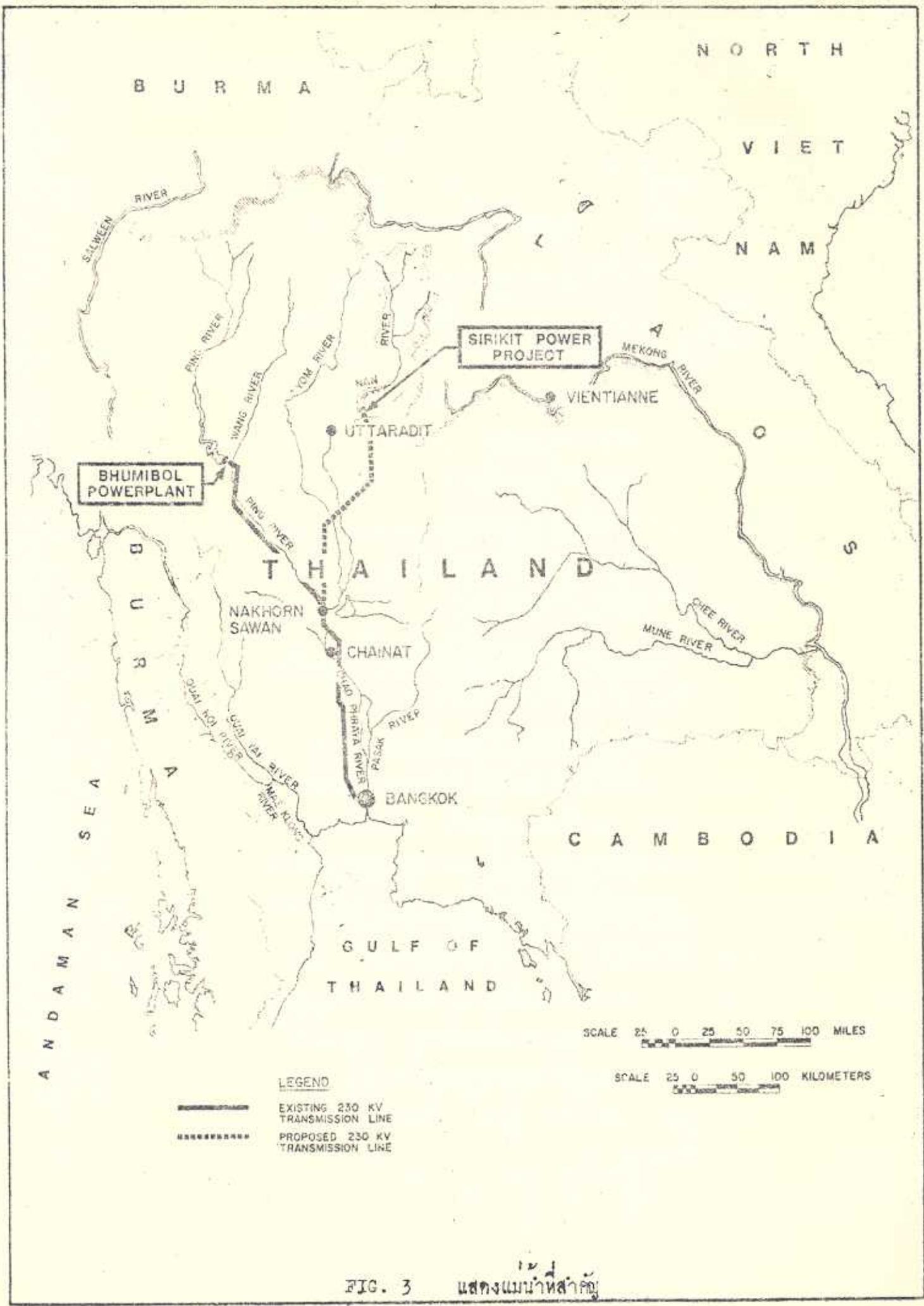

FIG. 3 แสดงแผนที่สำคัญ

สูงกว่าในทุ่งนา ซึ่งเป็นลักษณะที่เด่นของแม่น้ำเจ้าพระยา จึงเห็นได้ว่าการวางแนวคลองส่งน้ำสายใหญ่มักจะวางเรียงขนานไปกับลำน้ำและมีคลองซอยแยกจากออกไปสู่พื้นที่เพาะปลูก

แม่น้ำเจ้าพระยาเริ่มไหลผ่านที่ราบตั้งแต่จังหวัดชัยนาทลงไป ความลาดชันของท้องน้ำประมาณ 1:10,000 ถึง 12,000 และมี braid channel หลายแห่งเช่น แม่น้ำน้อยและบริเวณจังหวัดอยุธยา เป็นต้น ตั้งแต่จังหวัดอยุธยาลงไปจะมีอิทธิพลจากน้ำขึ้นน้ำลงในฤดูแล้งซึ่งจะทำให้ลักษณะการตกตะกอนในฤดูนี้ผิดแผกออกไปด้วย

ตั้งแต่จังหวัดชัยนาทลงไป แม่น้ำเจ้าพระยามี Flood Plain กว้างมาก เนื่องจากเกิดน้ำนองในฤดูฝนเป็นประจำในบริเวณที่เป็น braid channel ความลาดชันของ Flood Plain จะเริ่มลาดจากฝั่งแม่น้ำทั้งสองออกไปเหมือนกัน เนื่องจากแม่น้ำมีความลาดชันน้อยในฤดูน้ำนองน้ำจะท่วมอยู่เป็นเวลานานจึงทำให้ตะกอนต่าง ๆ ที่นำพัดพาตามากกักตุนเป็นจำนวนมาก

แม่น้ำปิง

แม่น้ำปิงอยู่ในภาคเหนือของประเทศ มีความยาว 600 กิโลเมตร มีพื้นที่รับน้ำ (drainage area) 39,880 ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณฝนเฉลี่ยประจำปี 1,100 มิลลิเมตร วัด runoff เฉลี่ยของปีที่จังหวัดตากซึ่งครอบคลุมพื้นที่รับน้ำ 39,163 ตารางกิโลเมตร ได้ $14,750 \times 10^6$ ลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำเฉลี่ยประจำปี (mean discharge) 467 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที มีปริมาณน้ำสูงสุด (recorded maximum peak discharge) 4,770 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ในปี พ.ศ. 2485 และมีปริมาณน้ำต่ำสุดในฤดูแล้ง 11 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

ดังเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่าบนแม่น้ำปิง มีเขื่อนคอนกรีตประเภท arch dam ที่สูงที่สุดในประเทศตั้งอยู่ สำหรับกั้นน้ำของแม่น้ำปิงอยู่ในบริเวณ จ. เชียงใหม่ แล้วไหลลงสู่ จ. ตาก กำแพงเพชร และมาบรรจบเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาที่ จ. นครสวรรค์ โดยมีแม่น้ำวังไหลลงสู่แม่น้ำปิงที่ อ. สามเงา จ. ตาก ที่ต้นของแม่น้ำปิงมีแม่น้ำสายใหญ่สายหนึ่งไหลลงสู่แม่น้ำปิงคือแม่น้ำแมตอง บนแม่น้ำแมตองนี้เหมาะสำหรับสร้าง diversion dam เพื่อที่จะส่งน้ำไปให้พื้นที่เพาะปลูกบริเวณ จ. เชียงใหม่ได้ เห็นอ diversion dam ขึ้นไปทางต้นน้ำที่เหมาะสม

สำหรับจะสร้าง storage dam เพราะนอกจากจะใช้น้ำเหนือเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าแล้ว เขื่อนนี้ยังสามารถป้องกันอุทกภัยในบริเวณ จ. เชียงใหม่ ไท่ฮกควย

สำหรับในภาคเหนือของประเทศไทยนี้การชลประทานได้เป็นที่รู้จักกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ คือเมื่อประมาณ 700 ปีล่วงมาแล้ว อาคารชลประทานขนาดกลางได้สร้างขึ้นบนลำน้ำสาขาของลำน้ำปิงและบนลำน้ำปิงควย บริเวณตอนใต้ของ จ. เชียงใหม่ติดต่อกับตอนบนของ จ. ตาก แม่น้ำปิงไหลผ่านที่ ๆ เป็นภูเขา ๗ บริเวณนั้นที่ ๆ เหมาะสำหรับการสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ซึ่งมีความจุถึง 13,460 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งได้รับพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า "เขื่อนภูมิพล" สำหรับพื้นที่บนสองฝั่งของแม่น้ำทางท้ายเขื่อนบริเวณ จ. กำแพงเพชร และ จ. นครสวรรค์ เป็นที่ราบเหมาะสำหรับการเพาะปลูก ซึ่งถ้ามีปริมาณน้ำเพียงพอก็สามารถจะสร้าง diversion dam เพื่อส่งน้ำไปให้พื้นที่เพาะปลูกผืนใหญ่นี้ได้

ลักษณะที่สำคัญ

ลักษณะที่สำคัญอาจแบ่งออกได้เป็นสองส่วน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ ส่วนที่อยู่เหนือเขื่อนภูมิพล และส่วนที่อยู่ใต้เขื่อนภูมิพล สำหรับส่วนที่อยู่เหนือเขื่อนภูมิพลนั้น มีเทอมต่าง ๆ ที่น่าสนใจ คือ

$$Q_a = 0.00448 A^{1.105}$$

Q_a = the 6-year average annual mean runoff in cms.

A = Drainage Area - km²

เมื่อพิจารณาถึงส่วนของลำน้ำซึ่งมีความยาว 160 กิโลเมตร Longitudinal Profile ของลำน้ำเป็นรูป Concave upward โดยมีความลาดชันของพื้นท้องน้ำ = 0.00551 และมี

$$L = 0.867 A^{0.635}$$

L = ความยาวของลำน้ำเป็นกิโลเมตร

A = Drainage Area - km²

โดยมีพื้นที่ประกอบด้วย Sedimentary และ Metamorphic rock ซึ่งมีความต้านทานต่อการกัดเซาะสูง แม่น้ำปิงส่วนนี้ Drainage Density (Length per unit area)

ประมาณ 2.5 ถึง 3.51

ส่วนช่วงล่างตั้งแคทายเชื่อมภูมิพลจนถึง จ. นครสวรรค์ มี Channel Pattern ตรง หรือเรียกว่า "Straight Channel" มี Sinosity ประมาณ 1.25 ($\text{Sinosity} = \frac{\text{Channel length}}{\text{Downvalley Distance}}$) แม่น้ำจึงมี Sinosity เท่ากับ 1.5 หรือมากกว่า เรียกว่า "Meandering River" เมื่อ Sinosity น้อยกว่า 1.5 เรียก "Straight Channel" ในช่วงนี้ถ้าแม่น้ำถูกพิจารณาในช่วงสั้น ๆ จะประกอบไปด้วย meandering และมีบางส่วนเป็น braided channel

ก่อนที่จะสร้างเขื่อนภูมิพลน้ำในลำน้ำจะเวอชันท่วมพื้นที่บนสองฝั่งแม่น้ำ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณ จ. นครสวรรค์ และตอนล่างของ จ. กำแพงเพชร ตะกอนจากน้ำท่วมจะตกทับถมบริเวณแม่น้ำที่โค้ง (โดยทั่วไปในฤดูน้ำท่วม น้ำจะไหลลงฝั่งทั้งสองข้าง ตะกอนหยาบจะตกทับถมบริเวณใกล้ ๆ ฝั่ง ส่วนตะกอนละเอียดจะตกทับถมไกลออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอัตราความเร็วของกระแสน้ำที่พัดพาตะกอนเข้าไปในทุ่งนา)

ขอบเขตพื้นที่รับน้ำ (Watershed Boundary) ของแม่น้ำปิงเป็นภูเขาที่ปกคลุมด้วยป่า มีความลาดชัน และความลาดเทจะน้อยลงเมื่อใกล้ลำน้ำ เห็นเขื่อนภูมิพลความลึกของ erosion บนพื้นที่รับน้ำประมาณ 0.33 มม. ต่อปี ความแตกต่างของระดับระหว่างยอดเขาสูงสุดของพื้นที่รับน้ำกับแม่น้ำประมาณ 860 เมตร ที่วังกระเจา และประมาณ 450 เมตร ที่บรรพตพิสัย ซึ่งแสดงว่า downhill slope ที่วังกระเจาชันกว่าที่บรรพตพิสัย ซึ่งแสดงว่าตะกอนที่ไหลลงสู่แม่น้ำที่วังกระเจามีขนาดโตกว่าที่บรรพตพิสัย

แม่น้ำปิงมีลักษณะเหมือนกับแม่น้ำอื่น ๆ กล่าวคือ มีขนาดลำน้ำโตขึ้นเรื่อย ๆ ทางท้ายน้ำซึ่งมีพื้นที่รับน้ำเพิ่มขึ้น ระยะทางจากเขื่อนภูมิพลถึงนครสวรรค์ซึ่งยาวประมาณ 250 กิโลเมตร longitudinal profile ของพื้นที่พองน้ำเป็นรูป Concave สู่ท้องฟ้า (Concave upward) ซึ่งมีความลาดเทของพื้นที่พองน้ำประมาณ 0.000558

แม่น้ำน่าน

แม่น้ำน่านมีต้นน้ำอยู่ในเขต จ. น่าน ซึ่งอยู่ติดกับเขตแดนประเทศลาว และเป็นแม่น้ำที่อยู่ไกลแม่น้ำโขงมากที่สุด มีระดับต่ำกว่าแม่น้ำโขง มีความยาว 613 กิโลเมตร มีพื้นที่รับน้ำ (drainage area) 33,685 ตารางกิโลเมตร มีปริมาณฝนเฉลี่ยประจำปี 1,302 มิลลิเมตร ซึ่งสูงกว่าบนแม่น้ำปิงที่ จ. อุดรดิตถ์ ซึ่งมีพื้นที่รับน้ำ 17,200 ตารางกิโลเมตร มี annual runoff $7,500 \times 10^6$ ลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำเฉลี่ยประจำปี (annual mean discharge) 238 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ปริมาณน้ำสูงสุด (Recorded maximum peak discharge) ในปี 2482 4,300 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ปริมาณน้ำต่ำสุดในฤดูแล้ง 10 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

แม่น้ำน่านซึ่งไหลมาบรรจบกับแม่น้ำปิงที่นครสวรรค์ เห็น River Junction ขึ้นไปประมาณ 470 กิโลเมตร คือในเขต จ. อุดรดิตถ์ มีที่เหมาะสำหรับสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ และได้รับพระราชทานนามว่า "เขื่อนสิริกิติ์" runoff ของน้ำฝนที่ตกลงบนพื้นที่ 13,086 ตารางกิโลเมตร จะถูกเก็บกักไว้ในเขื่อนนี้ ท้ายเขื่อนสิริกิติ์มีลำน้ำสาขาที่นับว่าสำคัญไหลลงสู่แม่น้ำน่าน 2 สาย คือ แม่น้ำป่าสัก กับแม่น้ำแควน้อย สำหรับแม่น้ำแควน้อยมีที่ เหมาะสำหรับจะสร้าง storage dam ด้วย

ถึงแม้ที่ทราบโดยทั่วไปแล้วว่าเขื่อนสิริกิติ์สามารถจะเก็บน้ำไว้ได้เป็นปริมาณถึง 9,000 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำนี้สามารถที่จะใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าได้ถึง 500 mw. นอกจากนี้ผลประโยชน์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเขื่อนสิริกิติ์ก็คือสามารถป้องกันอุทกภัยของพื้นที่ทางด้านท้ายน้ำได้อีกด้วย และถ้าได้สร้าง Diversion Dams ขึ้นทางท้ายน้ำแล้ว ปริมาณน้ำที่ใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าก็สามารถที่จะนำไปใช้ในการชลประทานบนพื้นที่สองฝั่งของลำน้ำน่านได้อีก ซึ่งในขั้นนี้คาดว่าจะสร้างขึ้น 2 เขื่อน เพื่อการชลประทานบนพื้นที่ประมาณ 2 ล้านไร่

โดยทั่วไป longitudinal profile ของแม่น้ำน่านท้ายเขื่อนสิริกิติ์เป็นรูป Concave upward ระยะทางตามลำน้ำ 100 กิโลเมตรแรกจากท้ายเขื่อนมี slope ของท้องน้ำประมาณ 1:5,000 และช่วงถัดไปซึ่งยาว 250 กิโลเมตร มี slope ของท้องน้ำ 1:9,000 ที่ อ. ชุมแสง ซึ่งตั้งอยู่บนลำน้ำน่าน ระยะทางประมาณ 50 กิโลเมตร เห็น จ. นครสวรรค์ มี drainage area 33,100 ตารางกิโลเมตร ซึ่งหมายความว่า

ในฤดูฝนปริมาณฝนที่ตกลงมาบนพื้นที่รับน้ำหายเชื่อมมีบทบาทสำคัญต่อปริมาณน้ำในลำน้ำนาน ช่วงของลำน้ำหายเชื่อมเป็น Meandering River มี Sinuosity ประมาณ 1.7 (จากเขื่อนสิริกิติ์ถึง จ. พิจิตร) ลำน้ำนี้มีลักษณะแคบแต่ลึกเมื่อเปรียบเทียบกับลำน้ำปิง ซึ่งแสดงว่าลักษณะของดินซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นลำน้ำของแม่น้ำนานมีแรงยึดเหนี่ยวระหว่างเม็ดดินดีกว่าของลำน้ำปิง

นอกจากนี้ตามลำน้ำนานหายเชื่อมสิริกิติ์ยังประกอบด้วยแก่ง และหนองบึงอยู่ใกล้ลำน้ำหลายแห่ง ซึ่งหนองหรือบึงเหล่านี้มีทางน้ำเชื่อมกับลำน้ำ จึงทำให้กลายเป็น storage ขนาดเล็กสำหรับเก็บน้ำควย

ขอแตกต่างระหว่างแม่น้ำปิงกับแม่น้ำนาน

1. ความลึกชันของพื้นท้องน้ำของแม่น้ำปิงชันกว่าแม่น้ำนาน ซึ่งแสดงว่า sediment transport ในลำน้ำปิงมีขนาดเม็ดโตกว่าในลำน้ำนาน (Bed Material มีเปอร์เซ็นต์ sand สูงในลำน้ำปิง แต่มีเปอร์เซ็นต์ clay สูงในลำน้ำนาน)
2. แม่น้ำนานมีลักษณะลำน้ำที่คดเคี้ยวไปมามากกว่าลำน้ำปิง และมีลักษณะทางน้ำเก่า ๆ อยู่ตามลำน้ำหลายแห่ง ซึ่งแสดงว่าลำน้ำเคยเปลี่ยนทางเคิน
3. มีเกาะอยู่ในลำน้ำปิงมากกว่าลำน้ำนาน แต่ไม่มีแก่งในลำน้ำปิงเหมือนลำน้ำนาน ความลึกของการกัดเซาะบนพื้นที่รับน้ำของลำน้ำนานสูงกว่าบนลำน้ำปิง
4. ในทัศนะที่เกี่ยวกับ longitudinal profile ของลำน้ำ ลำน้ำปิงมีความราบเรียบมากกว่าลำน้ำนาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสมดุลระหว่างการกัดเซาะกับการทับถมดินเหนียวหรือการตกตะกอนในลำน้ำปิงมีมากกว่าลำน้ำนาน
5. เนื่องจาก slope ของท้องแม่น้ำปิงชันกว่าของแม่น้ำนาน น้ำในลำน้ำปิงจึงไหลเร็วกว่าของแม่น้ำนาน ซึ่งจะทำให้เกิดอุทกภัยบนแม่น้ำปิงได้เร็วกว่าบนแม่น้ำนาน แต่อุทกภัยก็จะเกิดในระยะเวลาล้นกว่า สำหรับแม่น้ำนานในช่วงที่เป็น meandering river อุทกภัยจะเกิดอยู่เป็นเวลานานกว่าช่วงที่เป็น straight channel
6. การคมนาคมทางน้ำบนแม่น้ำนานสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยกว่าในแม่น้ำปิงในระยะทางเท่ากัน เพราะมีกระแสน้ำที่อ่อนกว่า

เขื่อนต่าง ๆ ทั้ง Diversion Dams และ Storage Dams ที่ได้สร้างขึ้นแล้ว และที่กำลังจะสร้างต่อไปในอนาคต ตลอดจนการผันน้ำจาก basin หนึ่งไปยัง basin อื่น (เช่นการที่จะชักน้ำจากเขื่อนผามองลงสู่น่านน้ำเหนือเขื่อนสิริกิติ์) จะทำให้ลักษณะของลำน้ำเปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพราะการไหลของน้ำนอกจากจะขึ้นอยู่กับ slope ของท้องน้ำแล้ว ปริมาณตะกอนที่กระแสน้ำพัดตามายังเป็น factor สำคัญที่จะทำให้เกิดการกัดเซาะหรือการทับถมของลำน้ำได้

จะเห็นได้ว่าเมื่อได้ศึกษาถึงสภาพของลำน้ำปิงและน่านให้ละเอียดแล้ว ปรากฏว่าลักษณะที่สำคัญต่าง ๆ สอดคล้องกับลักษณะของลำน้ำในนานาประเทศที่ได้ศึกษาไว้แล้ว ฉะนั้นในกรณีศึกษาทรายละเอียดเพื่อใช้หาค่าคงที่ที่จะใช้ในการคำนวณ ก็อาจจะสมมุติขึ้นโดยใช้รายละเอียดของแม่น้ำอื่นเป็นบรรทัดฐานได้

ความผันแปรของระดับน้ำในลำนน้ำท้ายเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ

เมื่อได้สร้าง reservoir เก็บกักน้ำไว้ทางคานเหนือน้ำใหม่ head สูง ๆ แล้วปล่อยน้ำนั้นให้ไหลผ่าน turbine เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าไปใช้ ปริมาณน้ำที่ผ่าน turbine ก็จะไปออกไปสู่ลำนน้ำทางคานท้ายน้ำ ถ้าความต้องการกระแสไฟฟ้ามี่สม่ำเสมอ ปริมาณน้ำทางคานท้ายน้ำก็คงที่ แต่ถาความต้องการกระแสไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ปริมาณน้ำทางคานท้ายน้ำก็จะผันแปรไปควย เนื่องจากการขนส่งทางน้ำสินค้าไรจายน้อยที่สุด ฉะนั้นในภาคกลางและตอนล่างของภาคเหนือจึงนิยมใช้การขนส่งสินค้าโดยทางเรือ ในกรณีนี้ได้สร้าง reservoir ขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการใช้ไฟฟ้าพลังน้ำ และให้ไฟฟ้าพลังน้ำกับ load ทางคานบนดังรูปที่ - 4

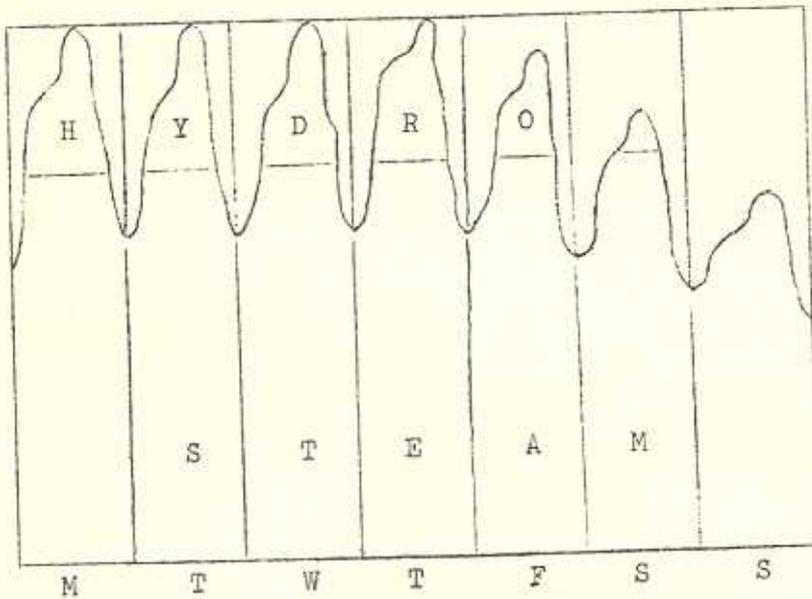

FIG. 4 แสดงการผันแปรของ Load ที่จะ supply ให้โดย Hydro Power ในรอบ 7 วัน

ซึ่งจะทำให้เกิดการผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อน ในกรณีเช่นนี้จะต้องตรวจสอบดูว่าในการจ่าย load ลักษณะใดจะทำให้เกิดการผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนมากที่สุด และจะกระทบกระเทือนต่อการคมนาคมทางน้ำมาน้อยเพียงใด

การคำนวณหาการผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำโดยวิธี Diffusion Analogy

การคำนวณโดยวิธีที่จะกล่าวถึงนี้เป็นวิธีการคำนวณโดยการประมาณจาก data ที่มียุวิธีนี้จะกองทรพช่วงเวลาการจ่าย load ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำท้ายน้ำมากที่สุด จะกองทรพลักษณะของลำน้ำ และจะต้องมี rating curve ของลำน้ำในช่วงที่จะคำนวณหาความผันแปรของระดับน้ำ สูตรที่ใช้ในการคำนวณวิธีหาคงต่อไปนี้

สมการของ motion สำหรับ unsteady flow ใน open-channel

$$\text{Friction slope } S_f = \frac{v^2}{C^2 R}$$

$$\text{หรือ } S_f = \frac{f_0}{8R} = \frac{v^2}{C^2 R} \quad \text{_____ (1)}$$

$$\text{และ } \frac{\partial H}{\partial x} = -\frac{\partial}{\partial x} \left(h + \frac{v^2}{2g} \right) \quad \text{_____ (2)}$$

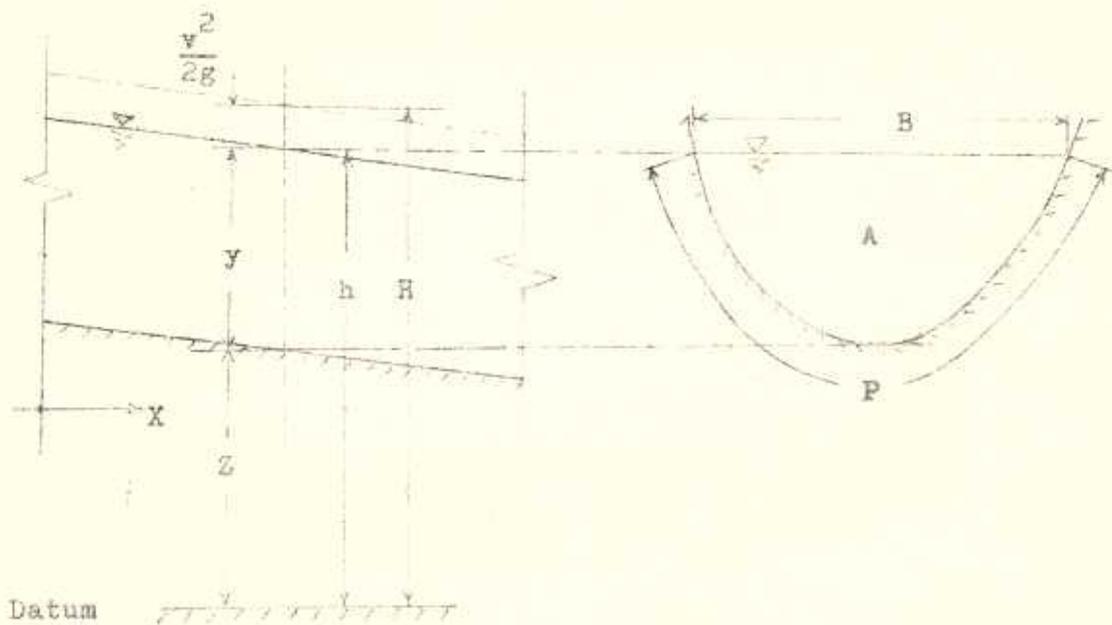

FIG. 5 แสดง equation of motion

$$a_x = \frac{dv}{dt} = v \frac{\partial v}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial t}$$

∴ จาก equation of motion จะได้

$$\begin{aligned} - \delta A \Delta h - \tau_{0P} \Delta x &= \rho A \Delta x \left(v \frac{\partial v}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial t} \right) \\ \tau_0 &= - \delta R \left(\frac{\partial h}{\partial x} + \frac{v}{g} \frac{\partial v}{\partial x} + \frac{1}{g} \frac{\partial v}{\partial t} \right) \\ &= - \delta R \left(\frac{\partial H}{\partial x} + \frac{1}{g} \frac{\partial v}{\partial t} \right) \end{aligned} \quad (3)$$

จากสมการ (3) & (1) จะได้

$$\begin{aligned} - \left(\frac{\partial H}{\partial x} + \frac{1}{g} \frac{\partial v}{\partial t} \right) &= \frac{v^2}{C^2 R} \\ \text{หรือ } \frac{\partial H}{\partial x} + \frac{1}{g} \frac{\partial v}{\partial t} + \frac{v^2}{C^2 R} &= 0 \end{aligned} \quad (4)$$

$$\text{หรือ } s_e + s_a + s_f = 0$$

จากสมการ (2) : $h = z + y$

$$\therefore \frac{\partial H}{\partial x} = \frac{\partial z}{\partial x} + \frac{\partial y}{\partial x} + \frac{v}{g} \frac{\partial v}{\partial x}$$

$$\text{และ } \therefore s_e = - \frac{\partial z}{\partial x}$$

$$\therefore \frac{\partial H}{\partial x} = -s_e + \frac{\partial y}{\partial x} + \frac{v}{g} \frac{\partial v}{\partial x} \quad (5)$$

จากสมการ (4) & (5) จะได้

$$-s_e + \frac{\partial y}{\partial x} + \frac{v}{g} \frac{\partial v}{\partial x} = -\frac{1}{g} \frac{\partial v}{\partial t} - \frac{v^2}{C^2 R}$$

$$\text{หรือ } -s_e + \frac{\partial y}{\partial x} + \frac{v}{g} \frac{\partial v}{\partial x} = -\frac{1}{g} \frac{\partial v}{\partial t} - s_f$$

$$\text{หรือ } s_f = s_e - \frac{\partial y}{\partial x} - \frac{v}{g} \frac{\partial v}{\partial x} - \frac{1}{g} \frac{\partial v}{\partial t}$$

$$= \frac{v^2}{C^2 R} \quad (6)$$

$$\begin{aligned}
 Q &= CA \sqrt{R S_f} \\
 &= CA \sqrt{R \left(S_0 - \frac{\partial y}{\partial x} - \frac{v}{g} \frac{\partial v}{\partial x} - \frac{1}{g} \frac{\partial v}{\partial t} \right)} \quad \text{--- (7)}
 \end{aligned}$$

สมการของ flood waves on gentle slopes สำหรับ wide rectangular section และค่า C คงที่ จากสมการ (7) จะได้

$$Q = BCy \sqrt{y \left(S_0 - \frac{\partial y}{\partial x} \right)} \quad \text{--- (8)}$$

$$\frac{\partial Q}{\partial x} = \frac{3}{2} BC \frac{\partial y}{\partial x} \sqrt{y \left(S_0 - \frac{\partial y}{\partial x} \right)} - \frac{1}{2} BCy \frac{\partial^2 y}{\partial x^2} \sqrt{\frac{y}{S_0 - \frac{\partial y}{\partial x}}} \quad \text{--- (9)}$$

$$= 0 \text{ เมื่อ } 3 \frac{\partial y}{\partial x} \left(S_0 - \frac{\partial y}{\partial x} \right) = y \frac{\partial^2 y}{\partial x^2}$$

ค่าประมาทคือ

$$c = \frac{3}{2} v = \frac{3}{2} C \sqrt{y \left(S_0 - \frac{\partial y}{\partial x} \right)}$$

แทนค่า c ในสมการ (9) จะได้

$$\frac{\partial Q}{\partial x} = Bc \frac{\partial y}{\partial x} - \frac{Bcy}{3 \left(S_0 - \frac{\partial y}{\partial x} \right)} \frac{\partial^2 y}{\partial x^2} \quad \text{--- (10)}$$

∴ Continuity equation สำหรับ unsteady flow

$$\frac{\partial Q}{\partial x} + B \frac{\partial y}{\partial t} = 0 \quad \text{--- (11)}$$

จากสมการ (10) & (11) จะได้

$$-\frac{\partial y}{\partial t} + c \frac{\partial y}{\partial x} = K_1 \frac{\partial^2 y}{\partial x^2}$$

$$\text{หรือ} \quad \frac{dy}{dt} = \frac{\partial y}{\partial t} + c \frac{\partial y}{\partial x} = K_1 \frac{\partial^2 y}{\partial x^2} \quad \text{--- (12)}$$

$$K_1 = \frac{cy}{3(s_0 - \frac{\partial y}{\partial x})} \quad \text{หรือค่าประมาณ} \quad \frac{cy}{3s_0}$$

สมการ (12) เป็นสมการ standard form $K_1 \frac{\partial^2 y}{\partial x^2}$

เป็น "diffusion" term

K_1 เรียกว่า diffusion coefficient ซึ่งในกรณีที่ทางน้ำเป็นรูป irregular จะมีผลกระทบกระเทือนจากการไหลของน้ำ จากความไม่ราบเรียบของลำน้ำ จาก seepage และจาก off-channel storage

จากสมการ(12) Hayami ได้คำนวณหาสมการ (เมื่อเวลา t และ c คงที่) ได้ดังนี้

$$\frac{\Delta y_2}{\Delta y_1} = 1 - \frac{z}{\sqrt{\pi}} \int_0^x \exp \left[\frac{cx}{2K} - z^2 - \left(\frac{cx}{4Kz} \right)^2 \right] dz \quad (13)$$

$$\text{เมื่อ } x = \frac{x}{2\sqrt{Kt}}$$

y_1 = the initial rise in water level

y_2 = the rise occurring at a section 2, x units downstream from section 1, after a time t .

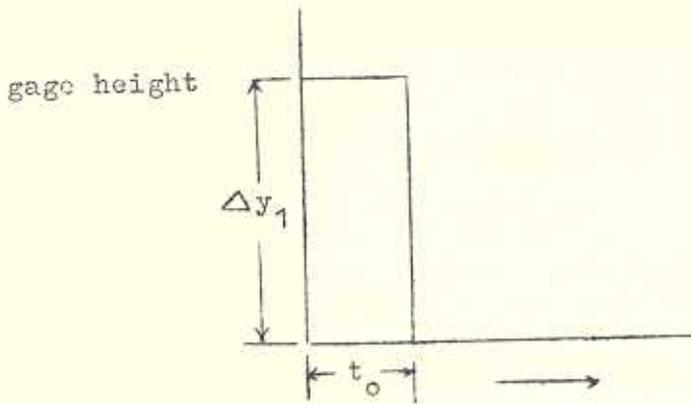
สมการ (13) ใช้คำนวณเมื่อ $t = t_1 < t_0$

ในกรณีที่ $t = t_1 > t_0$ สมการ (13) เปลี่ยนเป็น

$$\frac{\Delta y_2}{\Delta y_1} = \frac{z}{\sqrt{\pi}} \int_{x_1}^{x_2} \exp \left[\frac{cx}{2K} - z^2 - \left(\frac{cx}{4Kz} \right)^2 \right] dz \quad (14)$$

สมการ (14) เป็นสมการที่จะใช้ในการคำนวณต่อไป

t_0 คือระยะเวลาที่ปล่อยน้ำผ่าน turbine ในช่วงเวลาใดช่วงเวลานึง เมื่อเปลี่ยน

แปลงปริมาณน้ำหลังจากเวลา t_0 แล้วจะทำให้เกิดการผันแปรของระดับน้ำทางด้านท้ายน้ำ

$$x_1 = \frac{x}{2\sqrt{kt_1}}, \quad x_2 = \frac{x}{2\sqrt{kt_2}}, \quad t_1 - t_2 = t_0,$$

the duration of rise

$$c = 1.5V \quad (V, \text{ mean velocity})$$

$$= \text{wave velocity}$$

x = ระยะทางจากท้าย turbine ถึงจุดที่ต้องการจะหาความผันแปรของระดับน้ำ

The coefficient $K = K_1 + K_2$

K_1 = diffusion coefficient
= the effect of the slope

$$= \frac{cy}{3(s_0 - \frac{\partial y}{\partial x})} \quad \text{or} \quad \frac{cy}{3s_0} \quad (\text{approx.})$$

K_2 = the effect of the off-channel storage and seepage.

การคำนวณหาได้โดยวิธีสมมุติว่า ค่า K และ c คงที่ และ channel เป็น wide rectangular section

โดยทั่วไป ค่า $K = 10^6$ to 10^7 cm²/sec.

และจะเพิ่มเป็น 10^8 cm²/sec.

สำหรับแม่น้ำสายใหญ่ ๆ

$$\frac{\Delta y_2}{\Delta y_1} = \frac{y - y_n}{y_0}$$

y = ความลึกของน้ำที่ระยะ x จากทางคานเหนือน้ำสุด

y_n = normal depth ณ จุดที่ตอการหาก่อนที่ flood จะมาถึง

y_0 = depth ทางคานเหนือน้ำ

การคำนวณที่จะยกเป็นตัวอย่างต่อไปเป็นการนำเอาวิธี diffusion Analogy มาใช้หาค่าความเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำท้ายเขื่อนที่ยังไม่ operate turbine (เขื่อนสิริกิติ์ และเขื่อนแก่งกระจาน) และยังไม่มียาละเอียด (นอกจาก rating curve) โดยกำหนดค่า t_0 ต่าง ๆ กัน เป็นการคำนวณด้วย slide rule ทั้งนี้เพื่อเป็นการทำนายไว้วงหน้า

ตัวอย่างที่ 1

SIRIKIT DAM, NAN RIVER

$$V \text{ mean} = 0.7 \text{ m./sec.}$$

$$V_w (c) = 1.5 V \text{ mean} = 1.05 \text{ m./sec.}$$

$$K = 10^7 \text{ cm.}^2/\text{sec.}$$

คำนวณโดยใช้เวลา $t_0 = 30$ นาที 1, 2 และ 3 ชั่วโมงตามลำดับ และระยะทางจากตัวเขื่อนไปทางท้ายน้ำ 3, 10, 20, 35, 55, 80, 110, 150 และ 200 กิโลเมตร ตามลำดับ ผลของการคำนวณแสดงไว้ใน FIG.6

ตัวอย่างที่ 2

KANG KRACHAN DAM

PHET RIVER

$$V \text{ mean} = 0.615 \text{ m./sec.}$$

$$V_w (c) = 1.5 V \text{ mean} = 0.922 \text{ m./sec.}$$

$$K = 10^6 \text{ cm.}^2/\text{sec.}$$

(สมมุติค่า K น้อยกว่าแม่น้ำน่าน เพราะแม่น้ำเพชรเล็กกว่าแม่น้ำน่าน)

คำนวณโดยใช้ค่า $t_0 = 30$ นาที 1 และ 2 ชั่วโมง ตามลำดับ ระยะทางจากตัวเขื่อนไปทางท้ายน้ำ 10, 20, 35 และ 55 กิโลเมตร ตามลำดับ ผลของการคำนวณได้แสดงไว้ใน FIG. 7

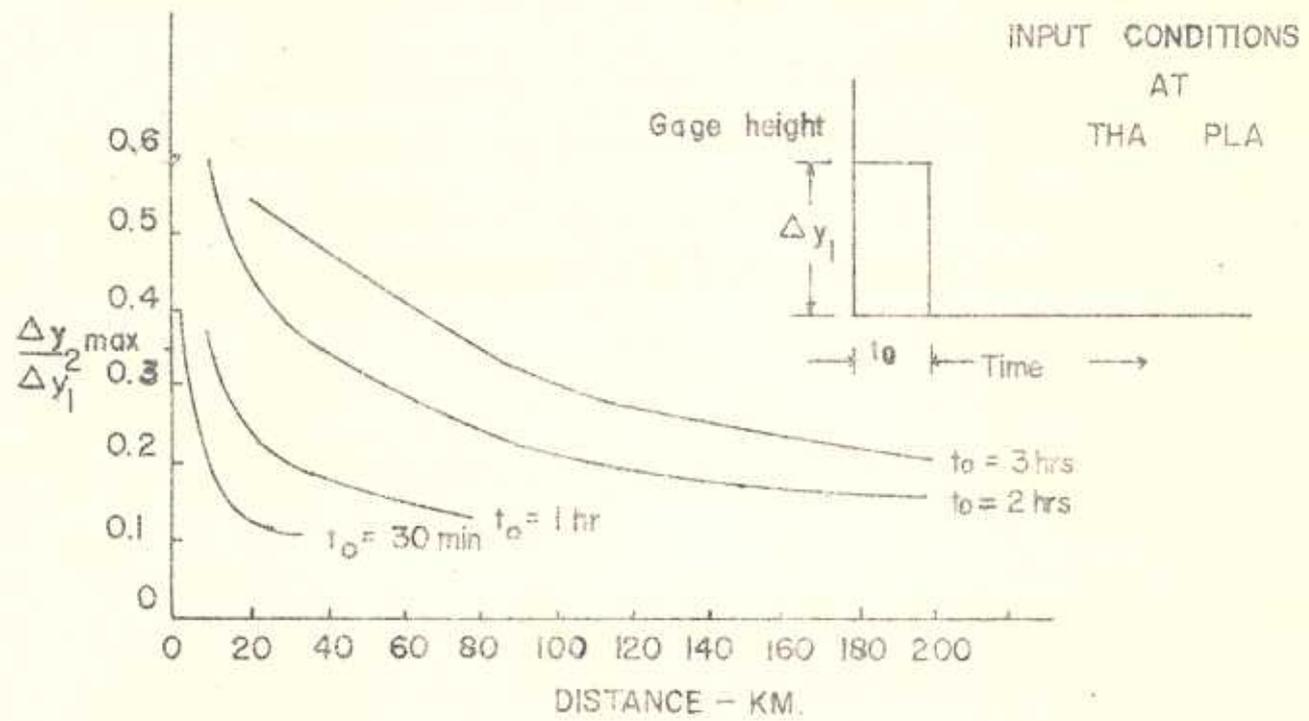
ทั้งที่โลกลาวไว้แล้วว่ด้วยอย่างที่ยกมาเป็นการคำนวณโดยใช้ slide rule ซึ่งต้องใช้ความละเอียดและเวลามาก ถ้าจะให้โลกที่แน่นอนยิ่งขึ้นควรจะคำนวณด้วยเครื่อง Computer โดยสมมุติค่า K ต่าง ๆ กัน และใช้ input conditions ที่ต่าง ๆ กันด้วย ถ้าสามารถเก็บรายละเอียดจากสนามไถ่กุดทองและครบถ้วน ก็สามารถจะคำนวณหาค่า K ไถ่กุดทองยิ่งขึ้น

สรุป

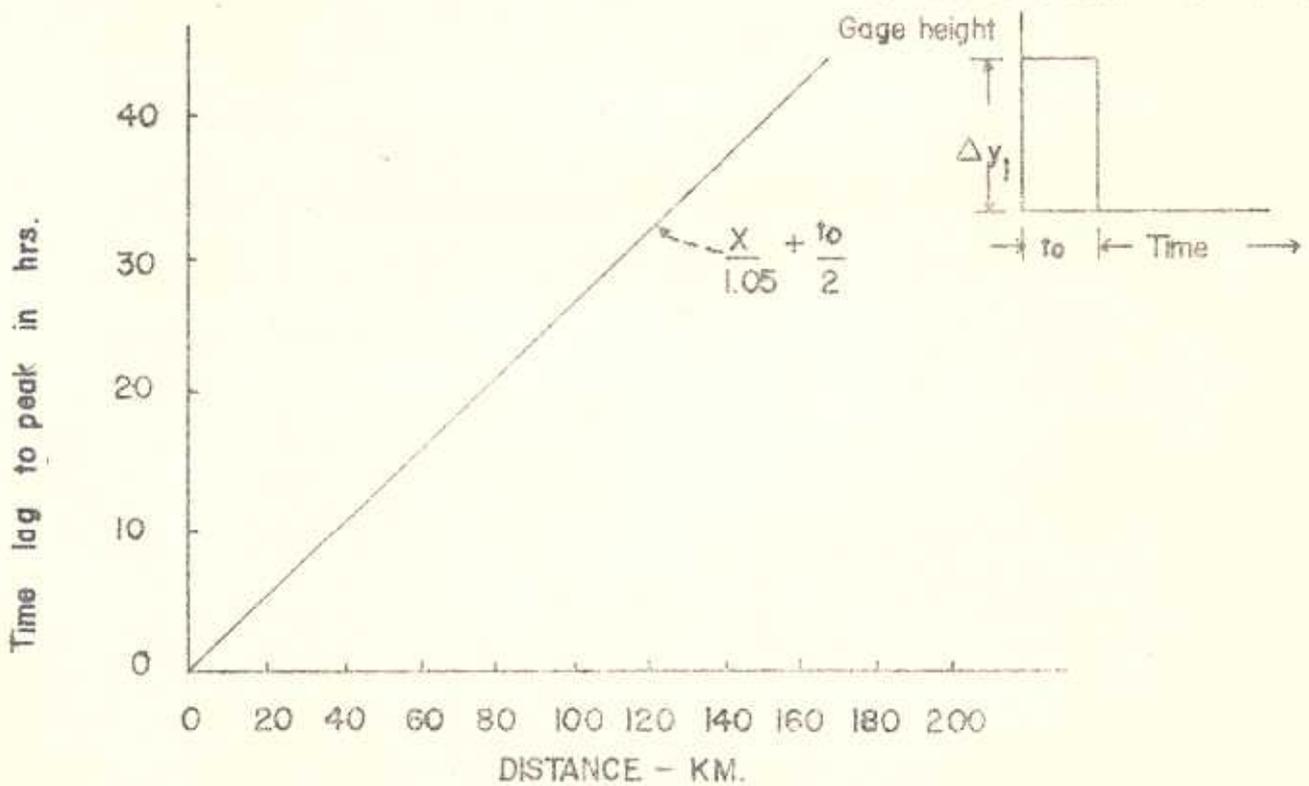
ลักษณะที่เด่นชัดของแม่น้ำปิงและแม่น้ำน่าน มีลักษณะเช่นเดียวกับแม่น้ำอื่น ๆ การผันแปรของระดับน้ำท้ายเขื่อนสิริกิติ์และเขื่อนแฉกกระเจาน จากการคำนวณด้วยวิธี Diffusion Analogy โดยใช้ค่า K ค่าเดียวได้ curve แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความผันแปรของระดับน้ำกับระยะทางไปทางท้ายน้ำ มีลักษณะที่ราบเรียบไถ่กุดความผันแปรจากมากไปหาน้อย ซึ่งใกล้เคียงกับความเป็นจริง

จึงเห็นได้ว่าการคำนวณด้วยวิธีนี้ ความละเอียดถูกต้องขึ้นอยู่กับค่า K ฉะนั้นถ้าสามารถเลือกค่า K ไถ่กุดทอง ก็จะเป็นการประหยัดเวลาและประหยัดเงินค่าก่อสร้าง hydraulic model ไถ่มาก

**APPROXIMATE WATERLEVEL FLUCTUATIONS
DOWNSTREAM FROM THE SIRIKIT POWERHOUSE
COMPUTED BY DIFFUSION ANALOGY**

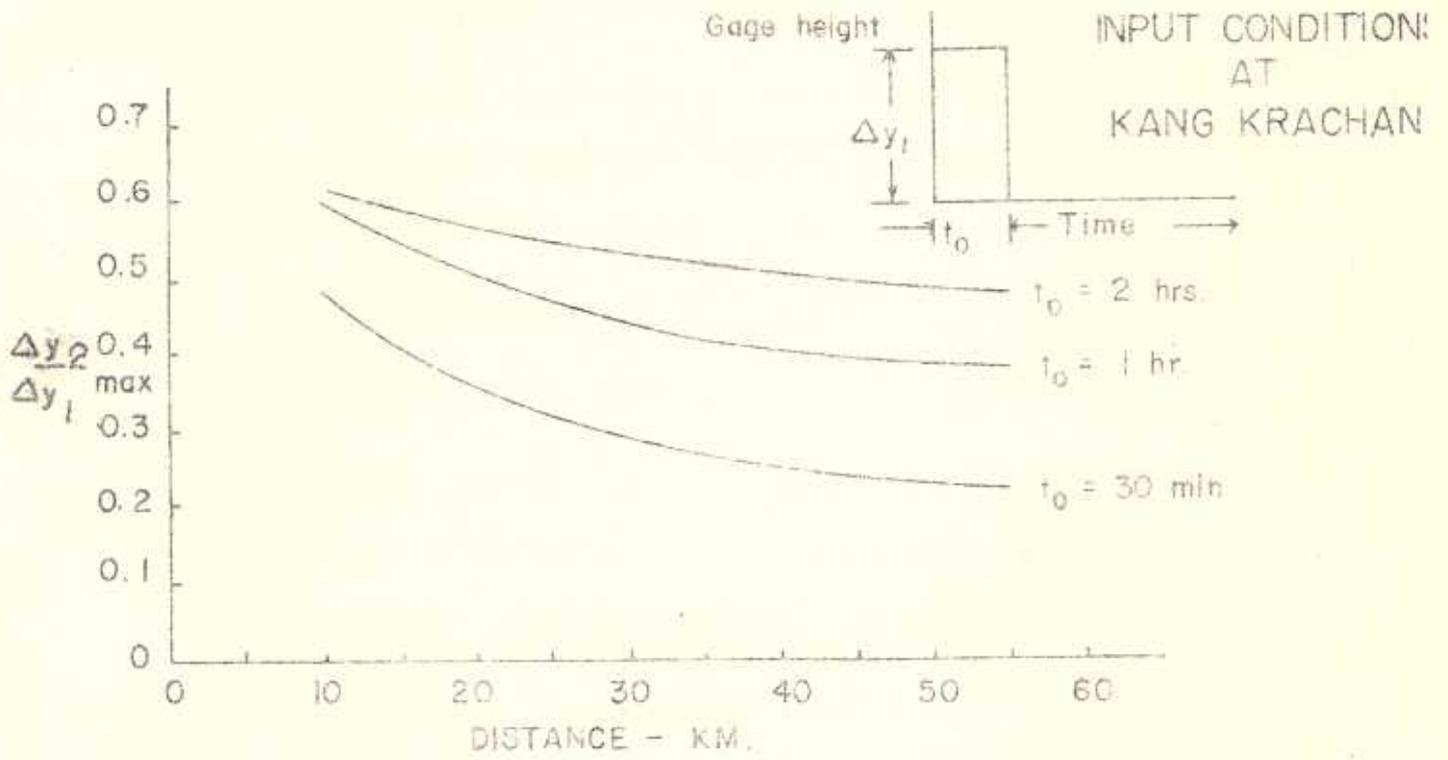
ATTENUATION OF WAVE HEIGHT WITH DISTANCE FROM THA PLA

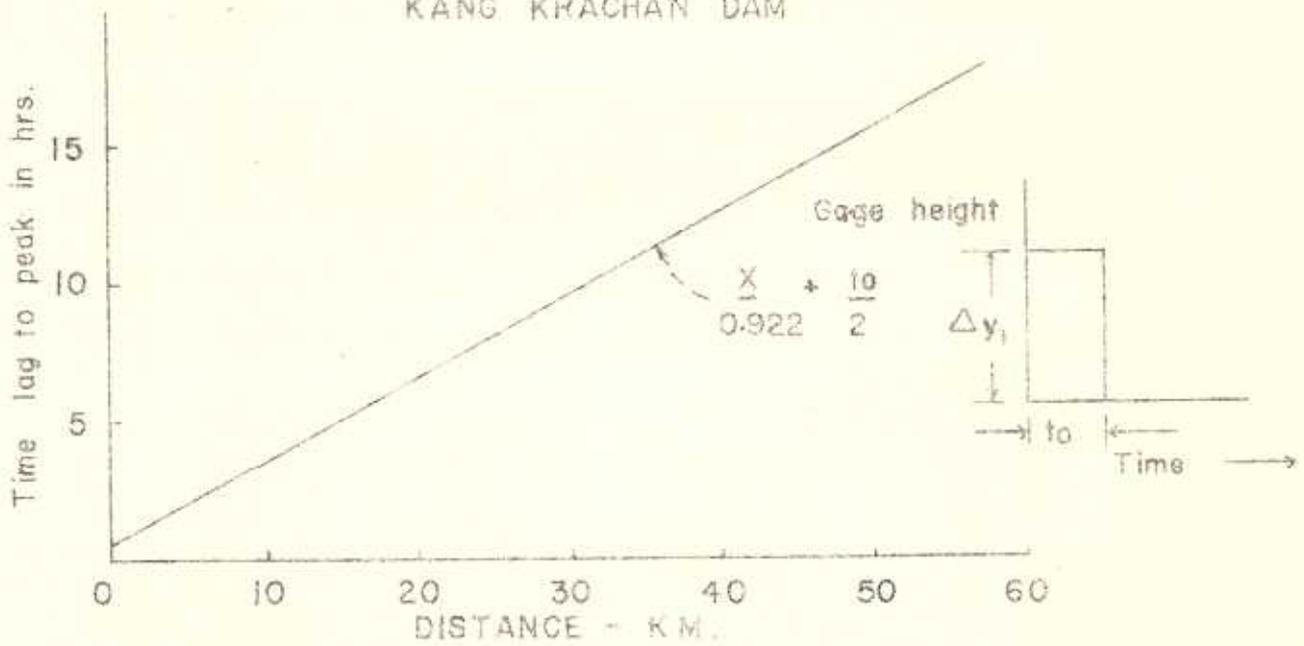
PHASE LAG TO PEAK OF WAVE AS FUNCTION OF DISTANCE
FROM THA PLA

FIG. 6

**APPROXIMATE WATER LEVEL FLUCTUATIONS
DOWNSTREAM FROM THE KANG KRACHAN DAM
COMPUTED BY DIFFUSION ANALOGY**

**ATTENUATION OF WAVE HEIGHT WITH DISTANCE FROM
KANG KRACHAN DAM**

**PHASE LAG TO PEAK OF WAVE AS FUNCTION OF DISTANCE FROM
KANG KRACHAN DAM**

FIG. 7

C.K.

๒๐๑๓๗๐๗๐๑

1. Chitale S.V. "River Channel Patterns," Journal of the Hydraulics Division ASCE, Vol 96, No. HY1 Proc. Paper 7038 January 1970 pp. 201-221.
2. Chow V.T. "Open-channel Hydraulics" McGraw-Hill Book Company, Inc. 1959
3. Fleming G. and Poodle T. "Particle size of River Sediment" Journal of the Hydraulics Division, ASCE, Vol 96, No. HY2, Proc. Paper 7068, February 1970 pp. 432-439.
4. Henderson F.M. "Open Channel Flow" The Macmillan Company, New York 1966.
5. Kuiper E. "Water Resources Development" Butterworths, 1965
6. Leopold L.B., Wolman M.G., and Miller J.P. "Fluvial Processes in Geomorphology" W.H. Freeman and Company, 1964.
7. United Nations "Flood Control Series No. 14" United Nation Publication, 1959.

.....

ที่ สร. 2601/2541

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

29 ธันวาคม 2514

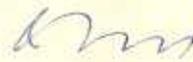
เรื่อง เบี้ยประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ด้วย ๑๗๓ ม.ร.ว.จักรทอง ทองใหญ่ กรรมการยंत्रควบคุมสภามหาวิทยาลัย-
ขอนแก่น ได้ไปเข้าประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวการประชุม ครั้งที่ 5/2514 เมื่อวันที่ 8
ธันวาคม 2514 แล้ว นั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเบิกเงินเบี้ยประชุมคณะกรรมการดังกล่าว ตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. 2504 เป็นเงิน 50 บาท (ห้าสิบบาทถ้วน) จากกรมเจ้าสังกัด
ตามระเบียบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เพ็ญวิจิตร)

กรรมการและเลขานุการ
สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

สังวาลย์/พิมพ์/ทาน

29 ธันวาคม 2514

เรื่อง เบี้ยประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ด้วย อาณา ม.ร.ว.จักรทอง ทองใหญ่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภามหาวิทยาลัย-
ขอนแก่น ได้ไปเข้าประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวการประชุม ครั้งที่ 5/2514 เมื่อวันที่ 8
ธันวาคม 2514 แล้ว นั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเบิกเงินเบี้ยประชุมคณะกรรมการดังกล่าว ตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. 2504 เป็นเงิน 50 บาท (ห้าสิบบาทถ้วน) จากกรมเจ้าสังกัด
ตามระเบียบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ศาสตราจารย์ ดร.วิชา เพ็ชรวิจิตร)

กรรมการและเลขานุการ
สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

สังวาลย์/พิมพ์/ทาน

พ.ศ. 2601/2542

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

29 ธันวาคม 2514

เรื่อง เบี้ยประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ด้วย ายพณา นายบุญรอด บินห์สันต์ กรรมการแห่งคณะผู้สภามหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ได้ไปเข้าประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวการประชุม ครั้งที่ 5/2514 เมื่อวันที่ 8
ธันวาคม 2514 แล้ว นั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเบิกเงินเบี้ยประชุมคณะกรรมการดังกล่าว ตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. 2504 เป็นเงิน 50 บาท (ห้าสิบบาทถ้วน) จากกรมเจ้าสังกัด
กรมระเบียบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ศาสตราจารย์ ดร.วิชา เพียรวิจิตร)

กรรมการและเลขาธิการ

สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

สังวาลย์/พิมพ์/ทาน

29 ธันวาคม 2514

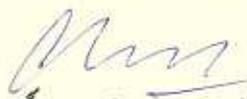
เรื่อง เบี้ยประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

เรียน .....

ตามที่ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2508 และท่านได้ไป
ร่วมประชุมในคราวการประชุม ครั้งที่ 5/2514 เมื่อ วันพุธที่ 8 ธันวาคม 2514 แล้ว นั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเบิกเงิน เบี้ยประชุมคณะกรรมการดังกล่าว
ตามพระราชกฤษฎีกากว่าค่างานเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. 2504 เป็นเงิน 50 บาท
(ห้าสิบบาทถ้วน) จากกรมเจ้าสังกัดตามระเบียบค่างาน.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ศาสตราจารย์ ดร.วิชา เพียรวิจิตร)

กรรมการและเลขานุการ
สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. พลโท บุญเรือน บัวจรรุญ
2. นายประคิมรัฐ เขียวสกุล
3. นายสวัสดิ์ สกลไทย
4. นายบุญดิน อัคราภกร
5. เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ
6. ศาสตราจารย์พิมล กลกิจ
7. นายทวี จุฑากุล
8. นางสาวหยก นิยมวิภาท

นางวิชา เพียรวิจิตร
29 ธ.ค. / 14